

DARBININKAS

VOL. LVII Nr. 41 SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N.Y. Penktadienis-Friday, Rugsėjis-September 29, 1972 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N.Y. 11221 15 centų

JAV DOLERIS STIPRIAUS PASVEIKĖS LIKS SVARBIUSIA PASAULIO VALIUTA

Amerikos užsienio prekybos balansas ir dolerio vertės pastovus kilimas pasaulio pinigų biržose paskatino V. Vokietijos Bundesbanko prezidentą Karl Klaserį išreikšti savo pasitenkinimą viešu pasisakymu.

Pasikvietęs spaudą, jis pareiškė, kad "doleris stipriai žingsniu pradėjo grįžti į sveiką padėtį. Ji svarbiausias dalykas pasaulyje yra stiprus doleris. Mano nuomone, doleris visada pasiliks tarptautinės monetarinės sistemos svarbiausia valiuta".

Klasen įsitikinęs, kad doleris yra tiek sustiprėjęs, jog jau galima kalbėti apie pasaulio monetarinę stabilizaciją. Amerika jį sustiprino trimis priemonėmis: varžė pinigų perteklių rinkoje, nustatė atlyginimų kėlimo ribą ir nuvertino dolerį.

Nieko dramatiškesnio nebegali atsitikti, anot Klaseno, greit įvykstančiame Tarptautinio Monetarinio Fondo susirinkime Washington, nes "negali būti išrastas slaptas mechaniz-

mas priversti sistemą teisingai veikti", jeigu valstybės-nariai neves protingai savo vidaus politikos.

Prekių kainos V. Vokietijoje dabar kyla vidutiniškai 5,7 proc. per metus — daug daugiau negu Amerikoje. Bet jis mano, kad V. Vokietijos markė nebereikalinga nuvertinimo, nes ji yra pasiekusi teisingo santykio su kitomis valiutomis. Tiesa, kad V. Vokietijos užsienio prekybos balansas yra su dideliu pertekliumi (5 bil. dol. per metus), bet žymią dalį tos sumos išveža atgal į užsienius vokiečių turistai, šimtai tūkstančių Vokietijoje dirbančių kitų kraštų darbininkų savo uždarbių repatriuoją ir išmokama dividendų bei procentų formoje už V. Vokietijoje investuotą užsienio kapitalą (daugiausia tokių kapitalų priklauso Amerikos firmoms). Todėl V. Vokietija nebegali pritari naujam valiutos nuvertinimui.

Jis taipgi nemato prasmės

leisti Europos valiutoms laisvai "svyruoti" beieskant naujo santykio su doleriu. "Mano svarbiausias rūpestis yra išvengti tarptautinės prekybos varžymų, kas gali lengvai atsitikti paleidžiant valiutas laisvai ieškotis naujo pariteto. Jis numato, kad

RINKIMŲ KRONIKA

Prez. Nixonas ir katalikai. — NYT — Yankelovich biuro balsootojų apklausinėjamai rodo, kad viso krašto mastu prezidentas dabar surinktų 24 proc. katalikų balsų daugiau kaip McGovern. Gi New York, New Jersey ir Connecticut valstijose prezidentas pralenktų McGovern 35 proc. Spėliotojai mano, kad prez. Nixonui padėjo jo aštrus pasisakymas dėl "moderniškų" abortų įstatymų ir jo pažadas ieškoti būdų paremti parapijų mokyklas. Pažymėtina, kad ir McGovern peritą savaitę pasisavino prez. Nixono pažadą dėl parapijų mokyklų remimo. Bet kas dabar begali tikėti McGovern, kai jis kasdien kaitalioja savo nuomones ir melagingai atpasakoja svetimas?

Sen. Buckley įsijungė New Yorke stipriai į rinkiminę kampaniją prez. Nixonui išrinkti. Kartu jis eina paremti ir išrinkimo siekiančių kongresinių kandidatų mieste ir valstijoje. Jis neabejoja prez. Nixono per rinkimu, bet jam to neužtenka — jis ragina prez. Nixoną perrinkti didele dauguma.

Prez. Nixono šeima. — Visa prez. Nixono šeima — žmona, dukterys ir ženai — yra įsijungę į rinkiminę kampaniją įvairiausiomis formomis. Atidarinėja rinkimų būstines, registruoja naujus balsuotojus, susitikinėja su rinkikais įvairiausiomis progomis. Visi sutinkami kultūringai, Patricija Nixon tuo jau visus sušildo savo plačia šypsena.

Ko lenda Kennedy? — Kelias dienas su sen. McGovern važinėjo po kraštą ir sen. E. Kennedy. Ilgesnių kalbų jis nesakė, tik keliais trafaretiniais žodžiais pristatinėjo publikai McGovern. Spauda tuojau ėmė skelbti, kad jam rūpi ne McGovern išrinkimas, bet savęs reklamavimas 1976 rinkimams.

Trys paleisti. — Vietnamo karo priešams amerikiečiams norėdama pasigerinti ir padėti McGovernui tinkimus laimėti, Hanojaus kompartija pasirinko masinančią priemonę — paleido iš nelaisvės tris amerikiečius lakūnus ir išgarsino tą grupę, kurios prašymu tai padaryta. Hanojuje trumpai kalbėję lakūnai propaganda neužsiėmė. Kaip elgsis namie, paaiškęs tik sugrįžus.

Rogers J. Tautose. — Valstybės sekretorius Rogers atvyko dviem savaitėm į New Yorką kalbos J. Tautose pasakyti ir susitikti privatiems pokalbiams su kitų kraštų užsienio reikalų ministrais, Sovietų Gromykos neįskiriant. Ta proga jis gins asamblėjoje Amerikos prašymą sumažinti jos nario mokesť.

Arabų teroristai tebebando žudyti žymesnius žydus siuntinėdami paštu jiems sprogstancias medžiagas. Tuo tarpu žuvo tik vienas Londono ambasadoje dirbęs pareigūnas. Daugumas tų siuntinių buvo pasaulio paštuose sumedžioti ir sunaikinti.

Pavergtųjų seimas dėl Lietuvos

Pavergtųjų Europos Tautų Seimo posėdis įvyko New Yorke, rugsėjo 19 — tą pačią dieną, kaip ir Jungtinių Tautų generalinės asamblėjos rudens sesijos pirmas posėdis.

Vienas iš pagrindinių darbotvarkės klausimų buvo V. Sidzikausko, Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininko, pranešimas, "Paskutiniai įvykiai okupuotoje Lietuvoje".

Prelegentas priminė, kad nuo pirmos dienos (1940.VI.15), kai Sovietai okupavo Lietuvą, prasidėjo pasyvus ir aktyvus lietuvių pasipriešinimas. 1944-1952 atkaklios kovose su raudonąja armija ir sovietų saugumo ginkluotomis pajėgomis žuvo per 50,000 Lietuvos partizanų.

Pasipriešinimui besitęsiant, 1970-1972 visose gyvenimo srityse kovota įvairiomis priemonėmis (kun. Antanas Šeškevičius, kun. Juozas Zdebskis, kun. Prosperas Bubnys ir kt.), 17,054 parašais memorandumas Kremlui ir Jungtinėm Tautom, bėgimas iš sovietinės priespaudos — Simas Kudirka, Vytautas ir Gražina Simokaiciai ir kiti.

Susidėginimas protesto ženklai (Romas Kalanta, V. Stonis ir K. Andriuskevičius), demonstracijos Vilniuje ir Kaune, su daugybe areštų.

Visi reikalavo laisvės — sau, religijai, Lietuvai.

Išklausęs prelegento pranešimo PET Seimas nutarė:

1. Raginti antrojo pasaulinio karo alijantus, Vakarų valstybes, kad verstų Sovietų Sąjungą gerbti Lietuvos valstybės, vienos iš pirmųjų karo aukų, suverenumą ir nepriklausomybę, bei reikalauti, kad Sovietų Sąjunga atitrauktų savo ginkluotąsias pajėgas ir administracinį aparatą iš šios valstybės teritorijos.

2. Apeliuoti į Jungtinių Tautų generalinę asamblėją, kad ji pavestų šios Pasaulio Organizacijos organam ištirti visus Sovietų Sąjungos ir jos patikėtinių nusikaltimus prieš JT chartos ir Visuotinės deklaracijos dėl Žmogaus teisių nuostatus, kaip išvardinta raporte. (Elta)

Išsigimė Tito komunistai

Jugoslavijos Tito vėl labai piktu žodžiu prabilo apie tuos komunistus, kurie rūpinasi tik turtų kaupimu, privilegijomis, nacionalizmu ir daugiatautės valstybės suskaldymu į viena kitai priešingas sritis. Pagrasino visus tos rūšies "veikėjus" sumesti į kalėjimus.

Bet grasinimo įvykdymo galimybė problematiška, nes iš jo kalbos darytina išvada, kad kaltinamieji asmenys priklauso institucijų viršinėms, todėl, jei jie veikty vieningai, galėtų ir tos rūšies Tito planus niekais paversti.

partijos aparato santykius su menu, literatūra, teatru ir švietimo agentūromis, nes šios pastarosios savo veikla varžančios krašto kultūrinį augimą. Švietimas šaukiasi radikalų pagerinimo, alkoholismas rimty ir radikalių tradymų priemonių, laikas esąs pradėti galvoti ir apie mirties bausmės panaikinimą.

Siūloma sudaryti viešą instituciją, kuri išveistų iš gyvenimo praktikos areštuotų, nuteistų, įkalintų asmenų mušimą, batus ir šalčių marinimą. Panaikinti visas viešas ir slaptas diskriminacijos formas, taikomas dėl pasaulėžiūrinių įsitikinimų ir tautinių skirtingumų.

(Paskutinė šio įdomaus memorandumo santrauka tilps kitame šio laikraščio numeryje)

JAV LAIMĖJO KORĖJOS REIKALĄ

— Jungt. Tautos. — Rugsėjo 19 prasidėjo 27-ji Jungt. Tautų gen. asamblėjos sesija. Prisibijant arabų teroristų siautėjimų, sargybos buvo sustiprintos viduje, už tvoros ir New Yorko mieste prie JT narių ambasadų būstinių.

Sesijos pirmininku išrinktas Lenkijos užsienio reikalų ministro pavaduotojas S. Trepczynski, gimęs Lodzėje 1924 advokato šeimoje. Pats yra ekonomistas, nuo 1946 Lenkijos kompartijos pareigūnas, dabar centro komiteto narys.

Darbotvarkėje yra apie šimtas klausimų, kurių didžioji dalis yra administraciniai, biudžetiniai, įvairių institucijų apyskaitos ir organų rinkimai. Karščiausi klausimai bus diskusijos dėl terorizmo sutrūkdymo, oro piratų pažabojimas neduodant jiems azilo teisės ir JAV prašymas sumažinti jos nario mokesť.

Maskvai vadovaujant komunistinių valstybių sutelktos pa-

stangos praversti dideles diskusijas visais Korėjos ir jos suvienijimą liečiančiais klausimais pasibaigė pralaimėjimu — darbotvarkę svarstydamas, Bendrasis Komitetas du klausimus nesutiko įrašyti darbotvarkėn, kitus du nukėlė į kitų metų sesiją. Komunistų ir jiems palankių bloko pasiūlymus gynė Sovietų Malikas, Amerikos ir visų su ja tuo reikalu sutinkančių vardu kalbėjo britų ambasadorius. Įdomi staigmena buvo ta, kad šia nuomone rėmė ir daugelis Afrikos valstybių.

Laimėjusieji rėmėsi vienu argumentu: nesimaišykim su savo propaganda į Korėjų vidaus reikalus, tada, kada juodvi pradėjo savitarpį kalbėtis taikos atstatymo reikalais ir nepageidauja išorinės intervencijos.

Trumpai pasaulyje

— Libano kariuomenės vadovybė steigia savo atramos taškus pietinėje krašto dalyje, kad galėtų sudrausti arabų teroristus nuo Izraelio užpuodinėjimo. Teroristinių grupių vadais Libanas nebenori pasitikėti, nes jie niekad nelaikė duotų pažadų — nepuldinėti Izraelio iš Libano teritorijos.

— Irano šacho žmona lankėsi Pekine kaip oficialus savo krašto atstovas ir buvo priimta karališkai. Kinijos vardu ją pasveikino premjeras Chou En-lai, ją sutiko visas diplomatinis korpus su žmonomis ir 100,000 labai gražiai aprengtų Kinijos jaunų mergaičių. Pekinas skuba gerinti santykius su Iranu po to, kai tų santykių gerinimu su Iranu pradėjo rūpintis Maskva ir Irakas.

— Izraelio užs. reik. ministeris Ebanas turėjo ilgą pasitarimą Washington su valstybės sekret. Rogers dėl Izraelio taktikos su arabais po Miuncheno skerdynių. Ebanas gynė naują taktiką: jokių taikos derybų su arabais tol, kol arabų valstybės globos teroristus savo teritorijoje ir leis jiems iš pasalų žudyti Izraelio gyventojus. Rogers raginęs tos taktikos atsisakyti ir dar stipriau siekti taikos derybų su Egiptu ir Jordanu.

Prez. Nixonas su dviem gražuolėmis: jo dešinėje Terry Anne Meeuwsen, Miss Amerika 1973, jo kairėje Laurie Lea Schaefer, Miss Amerika 1972. Juosdui atvyko specialiai prezidento aplankyti ir jam pasisekimo rinkimuose palinkėti.

SACHAROVAS: PRATURTINTI ŽEMDIRBIUS NAIKINTI "RINKIMUS BE PASIRINKIMO" ATIDARYTI VISIEMS RUSIJOS SIENAS

Trečiojoje savo memorandume dalyje Sovietų akademikas Sacharovas tęsia reformų formulavimą kitoms gyvenimo sritims pakeisti ir tuo būdu visam gyvenimui pagerinti.

Prašoma liautis kraštą valdžius slaptai daromais nutarimais, bet raginama su klausimais iš anksto supažindinti ir visuomenę. Prašoma neslėpti netinkamų ar nusikaltusių valdininkų atleidimo, bet pasakyti ir jų pašalinimo priežastis. Renkamiems organams sudaryti išstatyti daugiau kandidatų negu renkamų vietų, nes dabartinė sistema yra "rinkimai be pasirinkimo".

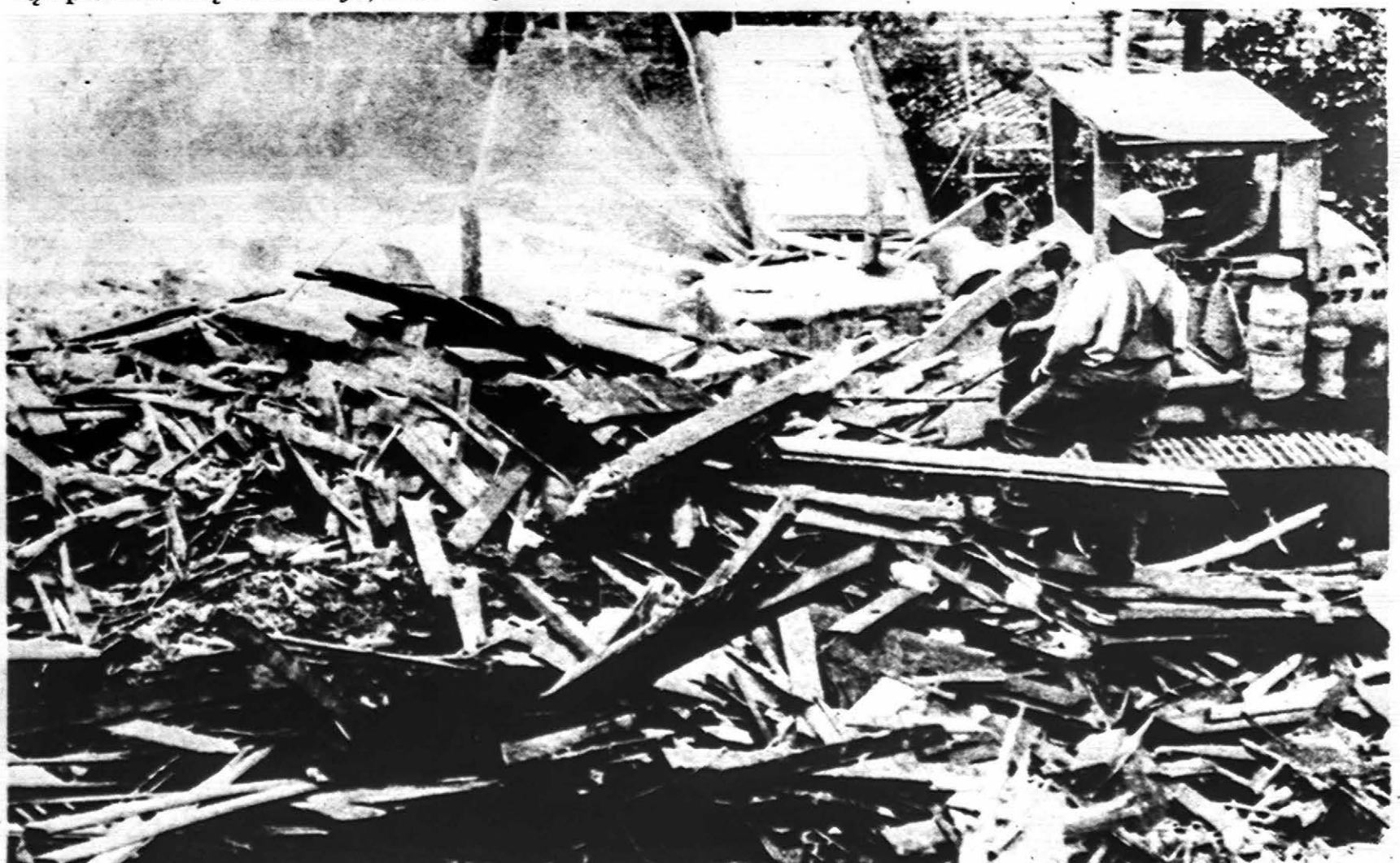
Žemės ūkiui gerinti siūloma plėsti gamybą padidinant kolūkiečių ir sovchojų darbininkų asmeninius sklypus, aprūpinti juos trąšomis ir tinkamais jų turimam plotui įrankiais — mašinomis. Plėsti privačių iniciatyvą aptamavimų sektoriuje, svei-

katos apsaugoje, smulkioje prekyboje, amatuose ir švietime. Prašoma laipsniškai panaikinti vidaus pasų sistemą, nes ji silpninanti produktyvumą ir varžanti žmonių asmenines teises, ypač kaimuose gyvenančių.

Panaikinti visas priemones, kuriomis varžoma įsitikinimų laisvė, siekimas žinoti ir tyrinėti, nutraukti užsienio radijo stočių transliacijų glūšinimą, įsileisti iš užsienių daugiau literatūros, prisidėti prie tarptautinių sutarčių autorių teisės apsaugoti, palengvinti tarptautinį turizmą iksliolniam užsidarymui pašalinti.

Užtikrinti realų bažnyčios nuo valstybės atskyrimą bet kartu lygiai realiai (juridiskai, administraciškai ir materialiai) užtikrinti sąžinės ir kulto laisvę.

Labai svarbu esą iš naujo peržiūrėti visus vyriausybės-

Pracitą savaitę nugriauta trys dideli namai ir garažai, kur bus statomas naujasis Kultūros Židinys. Nugriauti namai yra į kairę nuo dabartinio Židinio prie parko. Nuotr. Lino Vytuvio

LB ATSTOVAI PROTESTAVO DĖL AMERIKOS KONSULO OFICIALAUS VIZITO VILNIUJE

Valstybės departamento pareigūnas Hurwitz LB atstovam aiškino, kad sovietų spauda apie vizitą netiksliai informavo ir kad konsulas nesitikėjęs susitikti su okupaciniais atstovais

Darbininke rugsėjo 8 vėdamajame buvo pakartota informacija iš Vilniaus Tiesos (rugsėjo 24) apie JAV generalinio konsulo Leningrade "oficialų vizitą" Vilniuje ir susitikimą su partijos, vietinės valdžios ir Maskvos atstovais.

JAV LB centro valdybos atstovai į tą "oficialų vizitą" reagavo vizitu valstybės departamente ir memorandumu valstybės sekretoriui, kaip matyt iš LB toliau duodamo pranešimo. (Red.)

PRANEŠIMAS SPAUDAI

JAV Lietuvių Bendruomenės centro valdybos pavedimu rugsėjo 14 valstybės departamente lankėsi Algimantas P. Gureckas, centro valdybos ryšininkas su valstybės departamentu, ir arch. Arvydas Barzdukas, centro valdybos koordinatorius etniniais reikalais Washington. Valstybės departamente jie turėjo ilgą pokalbį su Pabaltijo, Bulgarijos ir Čekoslovakijos valstybių skyrių viršininku Edward Hurwitz. Buvo išreikštas gilus JAV LB susirūpinimas ryšium su naujojo JAV konsulo Leningrade Culver Gleysteen vizitu Vilniuje š.m. rugsėjo 22-24, ir nurodyta šios viešnagės galima įtaka JAV valdžios nusistatymui dėl teisinės Lietuvos valstybės padėties.

JAV LB centro valdybos vardu p. Hurwitz buvo įteiktas valstybės sekretoriui William P. Rogers adresuotas memorandumas, kuriame išreikštas nepasitenkinimas konsulo Gleysteen elgesiu.

MEMORANDUME RAŠOMA: "Ši viešnagė įvykdyta tuo metu, kada Lietuvos gyventojai kietai kovoja už laisvę, laisvo apsisprendimo teisę ir valstybinę nepriklausomybę. Šių metų ankstyvą vasarą tūkstančiai studentų demonstravo Vilniuje prieš sovietų okupaciją. Jie kėlė Lietuvos vėliavą ir reikalavo Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės. Kituose miestuose trys asmenys, protestuodami prieš užsisėmusią sovietų okupaciją, susidegino — vienas iš jų, Romas Kalanta, prieš Kauno miesto rūmus, kur Lietuvos inkorporacija į Sovietų Sąjungą buvo paskelbta 1940 metais. Jo laidotuvių metu kilo plataus masto demonstracijos bei riaušės Kaune, antrame savo dydžiu Lietuvos mieste. Jos truko keletą dienų, kol specialūs saugumo daliniai, atvykę iš Sov. Sąjungos, numalšino. Šimtai jaunų studentų ir darbininkų šiuo metu be teismo sprendimo

tebėra kalinami už dalyvavimą minėtose rezistencijos veiksmuose."

"Yra neįtikėtina, kad diplomatas, JAV generalinis konsulas, neatsižvelgė į savo viešnagės galimas pasekmes, kiek tai liečia Lietuvos gyventojų šiandieninį nusiteikimą. Nes yra aišku, kad jis jokiu būdu negali padėti lietuviams nusi-kratyti sovietų jungu ar patalkinti jų kovoje; mažiausia, ką jis galėjo padaryti, tai išvengti neįautrios draugiškumo demonstracijos pareigūnams, atstovaujantiems sovietų valdžiai ir režimui Lietuvoje. Draugiški posėdžiai, oficialūs priėmimai bei konferencijos su tokiais sovietų pareigūnais Vilniuje negali nekelti abejonių lietuviuose, kieno pusėje yra JAV vyriausybė, ypač šiuo metu, kada kova už laisvę Lietuvoje intensyvesnėja ir tvirtėja."

"Šiais ir ankstyvesniais metais, minint Lietuvos nepriklausomybės šventę, Vasario 16-ją dieną, Jūs, p. Valstybės Sekretoriau, užtikrinote lietuviams tolimesnį amerikiečių ir JAV vyriausybės paramą Lietuvos gyventojams suteikti apsisprendimo teisę. Amerikos lietuvių yra dėkingi už šiuos užtikrinimus ir už tebetęsimą JAV nepripažinimą Lietuvos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą. Tačiau oficialus Amerikos generalinio konsulo apsilankymas Lietuvoje atrodo esąs tiesiogiai priešingas minėtai valdžios linijai."

"Dėl to kyla bauginantis klausimas, ar ši viešnagė nerodo JAV užimtos linijos Baltijos valstybių atžvilgiu pakeitimo. Pagrindiniai santykiavimo principai tarp JAV ir Sovietų Sąjungos, kurie buvo prezidento Maskvoje sutarti ir pasirašyti š. m. gegužės 29, įtartinai nemini laisvo apsisprendimo principo. Ar tai nereiškia, kad JAV vyriausybė yra atsisakiusi šio pagrindinio principo, liečiant sovietų dominuojamas tautas, įskaitant ir Baltijos valstybes?"

"JAV LB yra labai susirūpinusi šiais įvykiais ir bauginasi jų implikacijomis. Todėl mes maloniai prašome JAV vyriausybės aiškiu pareiškimu pakartoti laisvo tautų apsisprendimo principo rėmimą Lietuvai, Latvijai, Estijai kartu su kitom sovietų valdžios kontrolėje esančiom tautom. Mes taip pat prašome, kad JAV nusistatymo nepripažinti jėga įvykdytos Lietuvos, Latvijos ir Estijos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą būtų nuosekliai laikomasi ir jam nebūtų leista išblėsti. Galvoju, kad JAV diplomatų ir kon-

sularinių atstovų elgesys Sovietų Sąjungoje turėtų išvengti įspūdžio, jog šio nusistatymo nesilaikoma. Kada vyksta kova už laisvę, laisvą apsisprendimą ir tautinę nepriklausomybę, JAV neturėtų sudaryti įspūdžio, kad stoja pavergėjo pusėn ir jam priitaria."

HURWITZ AIŠKINO:

Pokalbio metu p. Hurwitz teigė, kad konsulas Gleysteen nėra nominuotas generalinio konsulo pareigoms (general consul designate) ir sovietų spauda prasielkianti su tiesa, šiuo metu ji tituluojama generaliniu konsulu.

Jis manė, kad sovietų spauda, reklamuodama viešnagę, bandžiusi pakreipti reikalą sau naudingon pusėn. Darant vizitą Vilniaus miesto vykdomojo komiteto pavaduotojui A. Vileikiui, kaip miesto pareigūnui, nebuvo tikėtasi sutikti pareigūnų, pretenduojančių kalbėti krašto vardu. V. Zenkevičiaus dalyvavimas pokalbyje buvo sąmoningas sovietų manevras. P. Hurwitz LB atstovams užtikrino, kad į JAV LB centro valdybos memorandumą bus suteiktas valstybės departamento atsakymas.

Pažymėtina, kad p. Hurwitz šiom dienom perėmė Pabaltijo valstybių poskyrio viršininko pareigas iš lietuvių visuomenei pažįstamo p. Doyle Martin. Š. m. rugsėjo 14 p. Martin išvykęs į Islandiją. Naujas paskyrimas laikytinas paaukštinimu pareigose. Naujas pareigas užėmęs p. Hurwitz yra puikiai susipažinęs su Baltijos valstybių padėtimi ir tautos tebetęsiančia rezistencija. Savo diplomatinėje karjeroje dviem atvejais yra darbavęs JAV ambasadoje Maskvoje. Būdamas šiose pareigose, turėjo progą sekti lietuvių tautos atkaklų priešinimąsi okupantui. Bėkeliuojant Sovietų Sąjungoje, ypač didelį įspūdį jam dariusi Pabaltijo valstybėse vyraujanti vakarietiška kultūra ir dvasia. Esąs nuomonės, kad JAV nusistatymas Pabaltijo valstybių laisvės klausimu tebėra tvirtas. Konsularinių tarnautojų lankymasis neturėtų būti interpretuojamas kaip šio nusistatymo silpnėjimas. Nemanąs, kad pavergtų lietuvių interesus būtų izoliuoti nuo bet kokio kontakto su amerikiečiais ar kitais laisvojo pasaulio atstovais. Nei JAV ambasadorius Sovietų Sąjungai, nei jo pavaduotojas Baltijos valstybėse nesilanko.

Apie JAV generalinio konsulo viešnagę Vilniuje JAV LB centro valdyba informuoja jos darbui talkinančius JAV kongreso narius bei Baltijų Rūmų pareigūnus.

JAV LB CV Inf.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

Kuo Lietuva atsilieka nuo Latvijos ir Estijos

Kultūros Baruose (1972 nr. 3) V. J. Jakelaitis statistiniais duomenimis palygina Lietuvos kultūrinę padėtį su Latvijos ir Estijos.

Teatrai, koncertai Lietuvoje lankomi mažiau. Pirmąja Estija. Ten 1000 gyventojų teko 945 žiūrovai, Latvijoje 887, Lietuvoje tik 402.

Lietuvoje iš 1000 gyventojų į simfoninius koncertus ateina per metus tik 250 žmonių, Latvijoje 560, Estijoje 460, o Rusų federacijos respublikoje 720.

Valstybinės bibliotekose skaito 41 proc. visų Lietuvos gyventojų. Tai antroji vieta, pirmoji tenka Ukrainai. Valsybinių bibliotekų, kuriose yra daugiau kaip 25,000 knygų, Lietuvoje yra 72, Latvijoje 95.

Bibliotekinių su viduriniu specialiuoju mokslu Lietuvoje yra 25.2 proc. Čia Lietuva susilygina su Latvija ir Estija. Su aukštojo mokslo bibliotekinių Lietuvoje yra 5.1 proc., Gruzijoje 20.9. (Elta)

Vertimai į vokiečių kalbą

Rytų Vokietijos leidykla "Volk und Welt — Kultur und Fortschritt" leidžia lietuvių literatūros vertimus, kuriuos parūpina Irena Brewing. Ji per 9 metus išvertė Miezėlaičio, M. Sluckio, I. Mero, V. Žilinskaitės, V. Sirijos Giros ir kt. veikalus. Šiais metais pasirodė Giros "Voratinklai draikės be vėjo". Kitais metais pasirodys vokiečių kalba "Lietuvių liaudies pasakos" ir Sluckio, Bie-lausko romanai.

Irena Brewing yra gimusi 1924 Kybartuose, gyveno Šiauliuose, ketveris metus mokėsi Kaune Aušros gimnazijoje. Po karo Humboldto universitete išklaušė lietuvių kalbos kursą, dėstyta prof. Falkenhan. (Elta)

Ką veikia laisvalaikiais

Kaune 1969 metais buvo apklausi 442 asmenys, inžinieriai ar studijuoją politechnikos institute, ką jie veikia laisvalaikiais.

Esą 59 vyrai ir 61 moteris atsakė žiūrėti televiziją, skaito literatūrą 53 vyrai ir 61 moteris, atlieka namų ruošos darbus 31 vyrai ir 59 moterys; restoranų lanko šeštadieniais 14 vyrų ir 16 moterų; kavinės sekmadieniais 10 vyrų ir 2 moterys; šeštadienio šokiuose dalyvauja 3 vyrai ir 2 moterys.

Būdingi atsakymai kai kurių inžinierių šeimos: "Mes, kai grįžtame iš darbo, jungiame televizorių ir visą vakarą žiūrim." Šeimnininkė pridūrė: žiūrim beveik be pertraukos... Jei toki specialistai skaito knygą, tai — be sistemos, pirmą papuolusią, "kurios gražesnis viršelis". Jei lankosi šokiuose ar eina į koncertą, tai tada, kai draugas paskambina ar kas pasiūlo bilietą.

Teigiama: jaunieji specialistai sunkiai pripranta prie gyvenimo, apleidę studentų kolektyvus. Jie pasijunta vieniši, dažnai atrodo esą pasimėtę. Todėl kaip pastebima, šių dienų Lietuvoje dažnas prašosi skiriamas tarnybom ar gyventi — dviese. (Elta)

TAISOM RADIOJO IR TELEVIJOS APARATUS apvalvotus ir pėgrastus. Pilnas patarnavimas įdėdant naujas dalis. Aptarnaujant Queens ir apytinkės lietuvių. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokas nuo Woodhaven Blvd.).

SPARTA — Rašomos mašinėls (v. kalbomis, radio, spalv. TV, computeriai, v. bismo mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

J. S. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Sutelkia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visoje miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME, Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Modernias kopyčia šermentis dyka. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434

RIMOS ir JUOZO BRUŽŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekių pasirinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421. Telef. 441-4712

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter-Garden Tavern. 1883 Madison St. Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Būto, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieš namą kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dažna ir Albertas Radziūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

Kas norėtų įsigyti lietuviškų plokštelių ar lietuviškų knygų, prašomi kreiptis į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ, Antanas Vaitkus, ved. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, 296-2502 arba 296-7774; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus lietuviškus skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — **SUPERIOR PIECE GOODS CORP.** 194 ORCHARD ST. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės maištos, spalvotos, lovosms užtiesalai, vilnonės skaros ir salikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užsikit ir įsitikinsite!

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (ga- u vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti fot-patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

Lietuviškam rajone —

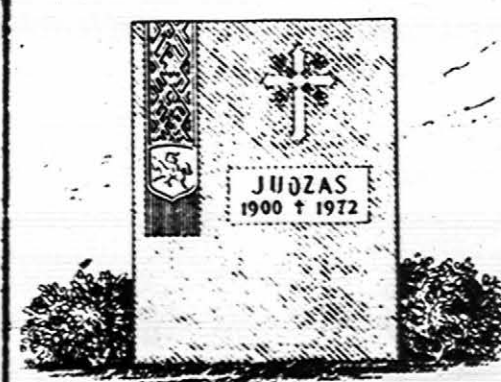
LIETUVIŠKA GELIŲ PARDUOTUVĖ

Alice's Florist Shop

107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y.

Gėlės įvairiom progom

Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; vakare: 835-4149. Čia rasite nuosirdų lietuvišką pažarnavimą.

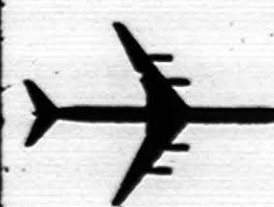

Lietuviško stiliaus paminklų sukuriami ir veltui pristatomi į visas kapines New York, New Jersey ir Connecticut valstijose

Fasolino Memorials CO.

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines) Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379 (212) Davenport 6-3150

— Tai yra mūsų vienintelė vieta — Gausi parodų salė

Lietuviška KELIONIŲ AGENTORA

VYTIS

Romas Kezys, Pres.

2129 Knapp St., Brooklyn, N.Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

Patarnaujama visuose kelionių reikaluose:
LEKTUVAI
VIESBUČIAI
LAIVAI (Cruises)
AUTOBUSAIŠ įdomių vietų lankymas

Specialios nuolaidos:
INDIVIDAMS (ekskursiniais bilietais)
GRUPĖMS JAUNIMUI ŠEIMOMS

Iš jo išaugo gražus žirgelis. Taip buvo Lietuvos laukuose prieš antrąjį pasaulinį karą.

DARBININKAS910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281

Business Office GL 2-2923

THE WORKER

by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄSSecond-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published weekly

Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laisvųjų tūkro REDAKCINĖ KOMISIJA

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuostata. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Tai panašu į pasaką

Ačiū LB atstovam, kad jie Valstybės departamente pareiškė lietuvių nuomonę ir sentimentą dėl Amerikos konsulo oficialaus vizito Vilniuje — nors tokio pareiškimo būtime turėję teisę laukti pirmiausia iš Lietuvos diplomatinės atstovybės ir Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto.

Valstybės departamento pareigūno p. E. Hurwitz, naujo tose pareigose, pareiškimai, kaip juos atpasakoję LB atstovai (žr. 2 psl.), negali džiuginti nei lietuvių nei nelietuvių amerikiečių.

Negali, nes jie kompromituoja Amerikos konsulą Leningrade: rodo jį nepažįstant padėtis to krašto, kuriam jis skirtas. Nepažįstant, jei jis tikrai „nebuvo tikėjęs sutikti pareigūnus, pretenduojančius kalbėti krašto vardu“.

Kompromituoja ir departamentą, jeigu departamentas savo konsulo apie padėtį nebuvo painformavęs.

Teisingas betgi p. Hurwitzas, kai jis sako „nemanas, kad pavergtų lietuvių interesus būtų izoliuoti nuo bet kokio kontakto su amerikiečiais ar kitais „laisvojo pasaulio atstovais“. Ne, tikrai lietuviams neturi tokio intereso. Tik ir vėl: ar Amerikos konsulas kalbėjosi Vilniuje su pavergtais lietuviams ar su pavergtais?

Ką p. Hurwitz kalbėjo, atrodo pasaka — tik nežinia, ar pasaka, sekama gudraus suaugusio, manančio, kad pasakoją lengvatiškai vaikams, ar tai pasaka vaiko, tikinčio tuo, ką jis pasakoją.

Ir vienu ir antru atveju tai panašu į to paties departamento išsisukinėjamą dėl Simo Kudir-

kos išdavimo, aiškinant, kad viskas įvykė dėl „komunikacijos stokos“.

Džiuginantis laimėjimas

New Yorko lietuvių negali nedžiuginti faktas, kad rinkimus į Brooklyno kongresmanus pakartotinai laimėjo John J. Rooney.

Jis buvo laimėjęs ir birželio 20. Bet jo konkurentas Allard K. Lowenstein apskundė teismui rinkimus. Teismas rado rinkimuose buvus netvarkos, rinkimus panaikino, ir rugšėjo 19 rinkimai buvo pakartoti.

Rezultatas: jei pirmuose rinkimuose J. J. Rooney buvo pralėkęs Lowensteiną 890 balsų, tai dabar pralėkęs 2,415 (15,486:13,071).

Lowenstein yra radikalus kairysis demokratas, vadinamų „Americans for Democratic Action“ pirmininkas, vadovavęs visoje Amerikoje akcijai prieš prezidento Johnsono Vietnamo politiką.

Lowensteinas tikėjęs, rinkimuose daugumos, nes vadinamam 14 distrikte masė gyventojų yra žydai. Kad laimėjo Rooney, tai esą dėl to, kad jį labiausiai rėmė unijos ir vietos demokratų partijos vadovybė.

Rooney yra įtakingas kongresmanas ir savo įtaką ne sykį yra panaudojęs paremti pavergtom tautom, ypačiai lietuviams. Jo supratimu, Amerikos parama laisvės siekiantiems stiprina pačią Ameriką.

Jo laimėjimą tad sutinkam su sveikinimu.

Yra žmonių su humoru, iš rimtų įvykių sugebančių sukurti anekdotus. Vienas tokių anekdotų kursavo po to, kai popiežius Paulius VI prieš keletą metų savo kelionės metu lankėsi Izraely.

Sustojus Jeruzalėje išklausti Izraelio valdžios atstovų sveikinamosios kalbos, prie vieno popiežių lydėjusių kardinolų prieina žydėlis ir nedrąsiai klausia:

— Ar šis tikrai yra Jėzus iš Nazareto ipėdinis?

— Tikrai, — atsako kardinolas.

— Oi, kaip gerai, kad jo sulaukėm! Aš turiu iš protėvių paveldėtą neapmokėtą Paskutinės Vakarienes sąskaitą. Mano protėvis davė viską tai Vakarienei, bet sąskaita taip ir liko neapmokėta, nes Vakarienes šeimininkas tą pat vakarą buvo sumintas, kitą dieną prikalta prie kryžiaus. Kasininkas Judas pasikorė, o kiti Vakarienes dalyviai išbėgiojo, ir iki šiol nebuvo, kas sumoka likusią sąskaitą. ...

Atrodo, kad II Vatikano Susirinkimas Izraelio tautai „sąskaitą“ bus sumokėjęs su nušimčiais, kada paskelbė, jog žydų tauta, kaip tokia, nėra kalta už Jėzaus pasmerkimą ir jo mirčių. Rodos, ko daugiau žydai galėjo pageidauti? Nuo jų buvo nuimta per amžius mesta dėmė — jie yra dievažudžiai ir patys ant savęs šaukėsi Nekaltojo kraujo: „Jo kraujas teesie ant mūsų ir ant mūsų vaikų“ (Mat. 27, 25).

Žiūrint į šiandieninius įvairių pagoniškų, mahometoniškų ir kitų religijų tautų santykius

VATIKANO IR IZRAELIO SANTYKIAI**PO PLATŲ PASAULĮ PASIDAIURIUS**

su Vatikanu, kada jos stengiasi su juo užmegzti diplomatinis santykius, turėti prie Vatikano savo atstovą, o pas save vieno ar kitokio rango Šv. Sosto atstovą, iki šiol nėra jokių diplomatinių santykių tarp Vatikano ir Izraelio. Dėl to, popiežiui Pauliui VI pravažiuojant per Izraelio valstybę aplankyti šventų vietų, Izraelio valdžia jį tą kelionę žiūrėjo kaip į privatinę turistinę kelionę, nors priėmimas buvo mandagus ir korektiškas.

Kokia visos tos keistos padėties priežastis?

Kai tik kūrėsi Izraelio valstybė, Šv. Sostas (Pijus XII) iškart pareiškė, kad Jeruzalės miestas turėtų būti išskirtas iš tos valstybės, paliktas tarptautinei kontrolei, turėtų specialų statusą, kad šventos vietos, brangios krikščionims, musulmonams ir žydams, būtų lengvai prieinamos ir saugojamos tarptautinių institucijų. Suprantama, kad žydai, kurie nuo pat pradžių Jeruzalę paskelbė savo sostine (nors iki „šešių dienų karo“ valdė tik jos pusę, atsivėrę nuo arabų spygliuotomis vielomis), vis tiek joje įkurdino savo valstybės aukščiausias institucijas. Kai prieš kelerius metus žydams pavyko užimti visą Jeruzalės miestą,

Šv. Sostas vėl pakartojo savo nusistatymą ir darė atitinkamų žygių, kad Jeruzalė liktų laisvas miestas, kaip centras įvairių konfesijų šventovių. Žinoma, žydams toks Vatikano nusistatymas negalėjo patikti, nors jie ir žadėjo, kad, valdydami Jeruzalę, laisvai leis įvairių konfesijų maldininkams ten lankytis ir saugos šventas vietas bei šventoves.

Santykiai tarp Izraelio ir Vatikano dar paastrėjo, kai pereinę metų liepos mėn. Šv. Sosto balsas pasisakė prieš Jeruzalės „sužydinimą“, kitaip tariant, prieš visas tas priemones, kuriomis siekiama miestą padaryti ištisai žydišką.

Tačiau paskutiniu laiku santykiai tarp Vatikano ir Izraelio pradėjo vystytis kita linkme. Šių metų sausio mėn. Vatikano valstybės sekretoriaus pavduotojas arkiv. Benelli slapta, „grynai religiniais tikslais“ apsilankė Izraely. Kai kelionė išėjo viešumon, iš Vatikano pusės buvo paaiškinta, kad tas vizitas buvo skirtas paminėti aštuntąsias popiežiaus Pauliaus apsilankymo Izraely metines, paskatinti Palestinos krikščionių bendruomenes veikti taikos ir sugyvenimo kryptim su kitomis Palestinos konfesijomis. Tačiau toks Benelli kelio-

nės motyvavimas nieko neįtikino. Kiek vėliau paaiškėjo tos kelionės gana reikšmingos smulkmenos. Vos išlipęs Tel-Avivo aerouoste, arkiv. Benelli tuoj susitiko su Izraelio teisingumo ministru Šapiro (kuris yra Goldos Meir įgaliotinis Jeruzalės reikalams), su miesto burmistru Kollek. Benelli ir Šapiro pokalbiuose dalyvavo dar teisingumo ministerijos gen. direktorius Terlo, užsienių reikalų viceministeris Lorie, tos pat ministerijos direktorius religijų reikalams Pragai ir Apaštalinis delegatas Jeruzalėje vysk. Laghi.

Kai jau išėjo viešumon Benelli susitikimas su aukščiausiais Izraelio valdžios pareigūnais, Vatikano spaudos biuras davė naują tos kelionės tikslo versiją. Esą arkiv. Benelli vyko į Izraelį sutvarkyti vienos bažnytinės nuosavybės reikalo. Mat, 1970 tėvai asumpcionistai pardavė savo vienuolyną Jeruzalėje vienai New Yorko žydų draugijai, kuri tą vienuolyną paskyrė studentų bendrabučiui. Asumpcionistai vienuolyną pardavė negavę Šv. Sosto leidimo. Tas vienuolynas, kada Jeruzalės miestas buvo atskirtas demarkacijos linija tarp žydų ir arabų, per 20 metų buvo žydų naudojamas kaip pasienio tvirtovė. O kada Izraelis paėmė visą Jeruzalę į savo valdžią, vienuolyną grąžino asumpcionistams. Šie gi, neturėdami lėšų jam atnaujinti ir atstatyti, kaip to reikalavo miesto savivaldybė, nutarė jį nusikratyti. Bet, sudarant pirkimo-pardavimo aktus, Vatikanas pareiškė savo pretenzijas ir visą reikalą iškėlė teismo instancijose. Izraelio valdžia pripažino Vatikano racijas ir panaikino pardavimo-pirkimo aktą. Bet šitokiam reikalui pakako Jeruzalės Apaštalinio delegato akcijos, nes jis kaip tik atstovauja Šv. Sosto reikalams. Be susitikimo ir pokalbių su valdžios atstovais, Benelli apsilankė įvairias Palestinos šventas vietas, susitiko su graikų ortodoksų patriarchu Benediktas, su armėnų patriarchu Derderian ir su lotynų Bažnyčios atstovais.

Grįžusį į Romą arkiv. Benelli tuoj apspito žurnalistai. Jo pareiškimas buvo labai atsargus ir

(nukelta į 4 psl.)

PO MOKSLO KAUKE

MONSINJORAS LEONARDAS C. GIŽINSKAS, T.L.

3

Ištyrę visus žinomus tariamus „homonidus“, jie pateikia darvinizmui nepalankią išvadą savo bendrai parašytoj knygų „Les Hommes Fossiles“.

Neandertalio žmogus

Apie šį tariamąjį „homonidą“ praverčia, nors trumpai, pakalbėti atskirai. O tai dėl to, kad apie jį daugiausia kalbėta ir rašyta. Be to, dar ir šiandieną daugelyje muziejų, ypač Europoje, lankytojų vedžiotojai bei eksponatų aiškintojai rodo to Neandertalio žmogaus skeletus, sakdami, kad tai tikras „homonidas“, tikras „missing link“, per kurio tarpininkavimą beždžionė išsivystė į žmogų. Vardas priklauso nuo to, kad pirmiausia buvo rasta tos rūšies kaukolė Neandertalio slėny, netoli Duesseldorfo, Vokietijoje. Tai įvyko 1856. Kadangi ji skyrėsi nuo beždžionės ir nuo dabarties žmogaus kaukolių, imta apie tai daug kalbėti ir rašyti.

Kada po trejų metų Darvinas paskelbė savo pirmąją knygą ir jo teorija ėmė populiarėti, daug kam pradėjo atrodyti, kad

ta kaukolė bus priklausiusi „homonidui“.

Labai greit po to rasta daug ne tik tos rūšies kaukolių, bet ir ištisų skeletų kitose Europos dalyse ir net šiaurinėje Afrikoje. Tuos skeletus išgrobstė daugelis Europos muziejų. Bet minėti du prancūzų mokslininkai, prie kurių vėliau prisidėjo daug kitų, įrodė, kad tas Neandertalio žmogus nėra joks „homonidas“, bet tikras žmogus, gyvenęs Europoje ir šiaurės Afrikoje. Jis niekada nebuvo pasiekęs aukštos kultūros, gyveno olose, iš medžioklės laimikių.

Toji rasė, tų pačių mokslininkų nuomone, greičiausiai bus išnykusi per tvaną, kuris, rimčiausiais ir patikimiausiais geologijos bei paleontologijos mokslų daviniais, įvyko apie 7,000 metų prieš Kristų. Ne nuostabu, kad tada gyvenęs žmogus šiek tiek skyrėsi nuo mūsų savo išvaizda, anatomija. Jo smegenų apimtis buvo kiek mažesnė negu dabarties žmogaus.

Kai kurie frenologai, tos srities specialistai, atrodo, yra linkę į perdėjimą, laikydami smegenų apimtį vieninteliu žmogiš-

kumo pažymiu. Didžiausios beždžionės, gorilos, smegenų apimtis yra 600 nustatytų matavimo vienetų. Tuo tarpu žmogaus smegenų apimties vidurkis sudaro 1,500 tų pačių vienetų. Tačiau tiem frenologijos „dogmatikam“ susidarė kiek rūpesčio, kada anglų mokslininkas Carleton Coon rado Australijoje kaimietę moterį, kurios smegenų apimtis tesudarė tik 900 minėtų vienetų. Ji buvo normali moteris. Gerai tvarkė savo namą ir šeimą, skaniai gamino valgius ir ne blogiau už kitas atlikdavo darbus darže ir laukuose.

Svarbu šioj vietoj pažymėti, kad, nepaisant savo smegenų mažesnės apimties, Neandertalio žmogus jokių būdu negali būti laikomas „homonidu“, darvinistiškai suprastu evoliucijos tarpsniu. Pripažinta mokslininkė Mlle. Henri Martin, vadovavusi prancūzų archeologinių kasinėjimų darbam prie Jericho, ir žinomas anglų mokslininkas Sir Henry Howorth neabejotinai įrodė, kad tuo pačiu laiku, kada Neandertalio žmogus gyveno olose ir medžiogoje Europos giriose ir šiaurės Afrikos smėlynuose, Artimuose Rytuose žmonės su mūsų smegenų apimtimi gyveno miestuose, gamino nuostabiai gražią keramiką, metalinius ginklus ir tiesiog elegantiškus varinius patuošalus. Vadinasi, ne tik paleontologija, bet ir archeologija savo pačiu paskutiniu žodžiu

pasisako prieš Darviną. Dėl Neandertalio žmogaus net ir aršiausieji evoliucionizmo atstovai „padėjo ginklus“ ir dabar ėmė jį vadinti „homo sapiens“.

Pagarsėję apgaulės atvejai

Šio rašinio pradžioje aš patastavau dr. W. R. Thompsoną, kuris 1956 rašė, kad Darvino teorija niekada nebūtų išpopuliarėjusi, jei, greta kitų neigiamų gyvenimo reiškinių, nebūtų mokslo sferose susmukęs sąžiningumas bei garbingumas. Kad jis neklydo, labai gerai prodo Ernesto Henriko Haekelio istorija. Jis buvo Jenos universiteto medicinos fakulteto profesorius, vienas monistinės, tikriau — materialistinės filosofijos kūrėjų, agresyvus bei fanatiškas ateistas, entuziastiškas Darvino gerbėjas ir jo teorijos skleidėjas, gyvenęs tarp 1834 ir 1919. Apie jo sūkybę šių eilučių autorius sužinojo greit po to, kada ji įvyko. Būtent, klausydamas antropologijos kurso, kurį dėstė profesorius, vėliau — vyskupas, K. Paltarokas. Pastarasis papasakojo savo studentam štai ką.

Haekeliui, kaip ir kiekvienam kitam skaitytojui, Darvino argumentas, pagrįstas embriologija, atrodė per daug jau silpnas, neįtikinamas. Skaitytojas, tur būt, atsimena, kad Darvinas teigė, jog žmogus, dar motinos įsčiose tebedūdamas, pereina per visas žemesniųjų gyvūnų klases. Šis Darvino ar-

gumentas atrodė beveik juokingas, jei tik pagalvosim apie bemaz astronominių biologinių klasių skaičių. Matė tai ir Haekelis. Norėdamas savo mokytojų padėti ir jo argumentą sustiprinti, jis pasišovė „paplodyti“ Darvino pateiktą dar negimusio žmogaus tariamąją „gentkortę“. Tam tikslui jis pasigamino šuns embriono nuotraukų ir jomis užpildė tuščius tarpus žmogaus embriono nuotraukų schemoje. Rodydamas tą „sulopytą“ schemą savo studentam, būsimiesiems gydytojams, jis, žinoma, nusišėpė savo apgaulę. Tačiau vėliau ji buvo susekta. Už mokslo falsifikavimą, dargi iš universiteto katedros, Haekelis neteko profesūros vietos.

Klausydamas paskaitos, dariau užrašus. Deja, nesusikubau užrašyti profesorius nurodyto šaltinio. Tačiau Lietuvos akademinėse sferose K. Paltarokas buvo žinomas kaip labai rimtas profesorius, savo paskaitas ruošęs labai kruopščiai ir sąžiningai.

Kita skandalinga apgaulė buvo bandyta po to, kai 1912 Piltown vietovėje, Anglijoje, buvo rastas gerokai išgarsintas „Piltown man“. Iš tikrųjų tai buvo ne visas žmogus, o tik galva. Kaukolė buvo ankstesnės, dabar išnykusios rasės žmogaus. Bet prie tos kaukolės, apgaulės tikslu, buvo pridėrinamas ne-

seniai nunykusios beždžionės žandikaulis. Kad dantys neatrodytų per daug jau „beždžioniški“, apgavikai juos nušlifavo; o kad jie atrodytų tikrai seni, tie „mokslininkai“ kažkokiais dažais padarė dėmių. Bet farsas nepasisekė. Kada šitai sufabrikuotas „Piltown man“ buvo pristatytas paleontologijos ekspertams, vyrai su tokiais žinomais vardais, kaip prancūzai Captain Guy St. Barbe ir Marcellin de Boule, taip pat amerikietis Fairfield Osborn, suprato apgaulę ir atmetė tą „Piltown man“, kaip mistifikaciją. Vėliau apie šitą evoliucionistų aferą J. C. Weiner parašė atskirą knygą — „The Piltown Forgery“. Ji išleista Londone 1955.

Trečia skandalinga apgaulė buvo „Peking man“, kitaip vadinamas „Sinanthropus“. Iš tikrųjų tokio visiškai ne būti nebuvo. Tenka apgailestauti, kad tur iliuzoriniu „Pekingo žmogum“ buvo įtikėjęs ir jį gerokai išgarsinęs kontroversinis prancūzas, rašytojas Teilhard de Chardin. Štai tos aferos istorija. Kinių, Chou-Kou-Tien vietovėje, apie 37 mylios nuo Pekingo, kasinėtojai surado kalkių deginimo krosnies priešistorinius griuvėsius ir prie tų griuvėsių kaukolę. Ekspertai mano, kad ta kaukolė buvo beždžionės, priklausiusios retai gibonų veislei.

(Bus daugiau)

LILIJA ŠUKYTĖ — ŽVAIGŽDĖ BAVARIJOS OPEROS FESTIVALIO ATIDARYME

Olimpiados metu šalia sportinių žaidynių Muencheno opera surengė ir festivalį. Jo pradžia buvo parinktas taip pat tarptautinis tonas — festivalis pradėtas opera, kurios kompozitorius yra Isang Yun, korejiečių, gyvenęs vakarų Berlyne,

1967 buvo pagrobtas ir nugalėtas P. Korėja, kur buvo apkaltintas šnipinėjimu ir nužudytas mirti, bet tarptautinės opinijos dėka paleistas; operos libretininkas yra vokietis Harald Kune; pagrindinė operos rolė atliko taip pat tėvynės ne-

tekusi lietuvė Lilija Šukytė.

Opera, vardu "Liu Tung sapnas", nuvesta iš Korejos legendos apie "Sim Tjong", kurios motina, ją begimdyma, mirė; ją augino beelgetaudamas aklas tėvas (netiesioginė prasmė: tuštybės apakintas). Kad atgautų regėjimą, tėvas Sim padarė sutartį duoti Buddo bažnyčiai 300 maišų ryžių. To negalėjo ištesėti. Už tėvą ryžosi aukotis dukte; ji pasidavė jūrininkam, sutikdama būti sužadėtine Geltonosios jūros karaliui drakonui, kuris kasmet reikalauja aukos — mergelės. Jos motina, kuri dabar dangaus karalienė, įglaudė savo dukterį jūroje į loto žiedą. Jūrininkai loto žiedą padovanojo karaliui. Senasis Sims išpažino savo klaidas ir savo dukters aukos dėka atgavo regėjimą.

Korejos legenda, Korejos tikėjimai bei filosofija, Korejos melodinė medžiaga, bet visa tai apipavidalinta Europos naujosios muzikos technika. Taigi vėl tarptautinis tonas: tautiniai metmenys, europiniai modernieji ataudai.

-o-

Kurie matė šią operą Muenchene, rašė, kad Liu Tung partija nepaprastai sunki, daugiausia aukštom gaidom, didžiais kontrastais; bet Lilija Šukytė šioje rolėje susilaukė entuziastingo priėmimo. Tuos pranešimus patvirtino ir vokiečių spaudos vertinimai.

Kai kuriuos specifinius terminus sunku ir išsiversti, bet čia tebus suminėtas kai kurių vertinimų turinys bei dvasia.

"Kiek Lilija Šukytė parodė skaistumo ir dvasingumo daugiausia svaigiausiose soprano aukštumose — žodžiais vargiai aprašoma. Nežmoniskai sunkioje rolėje, kupinoje gausių ekstreminių situacijų tokia gausia poezija pūvelkti ir jokių

Lilija Šukytė dainuoja pagrindinį vaidmenį Lilija Šukytė operoje, kai buvo pastatyta opera "Liu Tung sapnas". Opera buvo pastatyta ryšium su Miunchene vykusia olimpiada. Nuotraukoje Šukytė su tėvu Sim — William Murrag.

momentu nepavirsti belcanto žavesio savaimingumu tikslu — tai tokis karybinis pajėgumas, kuriuo jaunoji dainininkė prasiiveržė iki sensacingo aukščio" (Stuttgarter Zeitung).

"Lilija Šukytė muzikinę užbraižą pilnai pagavo tiek dainavimu, tiek vaidyba ir, ją atlikdama skaidriu grožiu, švarumu be dėmės ir jautriu lankstumu, savo pavojingas soprano aukštumas pavertė viso spektaklio centru. Partija ir dainininkė susiliejo į vieną", rašė kitas.

"Lilija Šukytė šioje rolėje yra laimingas atvejas ir patenkino visus pageidavimus. Balso grožis, techniniai tikrumas, balso ir vaidybos intensyvumas buvo tai, kas šį vakarą darė išpūdingą", trečias atsiliepimas.

-o-

Tokis išpuolis. Apie išpuolius beskaitant, ateina betgi mintis: kiek darbo, kiek pastangų, kiek vidinės drausmės ji įdėjo į šį talentą, jai Dievulio leista, kad jis sublizgėtų tokia žvaigždė.

Lilija Šukytė dainuoja pagrindinį vaidmenį Liu Tung sapno operoje.

VATIKANO SANTYKIAI

(atkelta iš 3 psl.)

diplomatiškas; asmeniškai lankęs šventas vietas, jo kelionė neturėjusi jokio oficialaus pobūdžio, tačiau prasišar, "su visais kalbėjus šventų vietų padėtim, kas ypač rūpi Šv. Sostui, kurio nusistatymas yra nepasikeitęs, kaip matyti iš Pauliaus VI kalėdinės kalbos kar-dinolas".

-o-

Po tokių spėliojimų ir oficialių paaiškinimų, atrodo, kad klausimas baigtas ir Vatikano bei Izraelio santykiuose lieka status quo antea. Tačiau kai kurios smulkmenos rodo, kad klausimas nėra atsideręs mirties taške. Prieš kiek laiko pro Romą pravažiavo vyr. Jeruzalės rabinas su kelių rabinų delegacija iš Izraelio. Jie, nesustoję Romoje, nuvyko į Milaną, kur buvo pasaulio rabinų konferencija. Italų spauda rašė, kad arkiv. Benelli slapta nuvyko į Milaną ir turėjo pasimatymą su Jeruzalės vyr. rabinu kaip tik Milano arkivyskupo kard. Colombo rūmose. Kokio pobūdžio buvo tas pasikalbėjimas, neteko niekam patirti. Bet pats faktas yra gana simptomingas.

Žydai Izraelį pradėjo leisti didžiulę enciklopediją. Išėjus pirmajam tomui, žydų delegacija su tos enciklopedijos vyr. redaktorium įteikė tą pirmąjį tomą pop. Pauliui VI. Popiežius padėkojo delegacijai už dovaną ir pasakė keletą šiltų pagyrimo žodžių.

Tai vis smulkmenos, tačiau jos rodo, kad santykiai tarp Vatikano ir Izraelio ima atšilti. Jei iki šiol dar nėra oficialių diplomatinių santykių, tai tarp kitų priežasčių yra ir ta, kad, tokius santykius užmezgus, pasislaustų arabų valstybės, kurios beveik visos turi savo atstovus prie Vatikano. Tik sunormalėjus žydų-arabų santykiams, savaimė išsispęstų ir Izraelio-Va-

tikano santykiai, bent formalinėj plotmėj. Bet, tur būt, to dar teks ilgokai palaukti.

J. Verus

MALDOS GALYBĖ IR LIETUVOS LAISVĖ

Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa, kaip anksčiau Darbininke buvo skelbta, šiemet suorganizavo maldos ir aukos vąjū komunistų rusų okupuotai Lietuvai ir lietuviams gelbėti. Kiekvienai dienai priskiriama kita vietovė. Šį kartą skelbiame spalio mėnesio maldų kalendorių.

1. Šv. Andriejaus parapija, Philadelphia, Pa.
2. A.L.R.K. Moterų S-ga, 39 kuopa, Ridley Park, Pa.
3. A.L.R.K. Moterų S-ga, 40 kuopa, Rumford, Maine.
4. A.L.R.K. Moterų S-ga, 41 kuopa, Asham, Pa.
5. A.L.R.K. Moterų S-ga, 42 kuopa, Grand Rapids, Mich.
6. A.L.R.K. Moterų S-ga, 43 kuopa, Waterbury, Conn.
7. A.L.R.K. Moterų S-ga, 44 kuopa, Bentleville, Pa.
8. Šv. Kazimiero parapija, Philadelphia, Pa.
9. A.L.R.K. Moterų S-ga, 45 kuopa, Hudson, Mass.
10. A.L.R.K. Moterų S-ga, 46 kuopa, Chicago, Ill.
11. Pasaulio Maldos Diena — visi meldžiasi.
12. A.L.R.K. Moterų S-ga, 48 kuopa, Cicero, Ill.
13. A.L.R.K. Moterų S-ga, 49 kuopa, Chicago, Ill.
14. A.L.R.K. Moterų S-ga, 51 kuopa, Detroit, Mich.
15. Šv. Jurgio parapija, Philadelphia, Pa.
16. A.L.R.K. Moterų S-ga, 52 kuopa, Girardville, Pa.
17. A.L.R.K. Moterų S-ga, 53 kuopa, Linden, N.J.
18. A.L.R.K. Moterų S-ga, 54 kuopa, Detroit, Mich.
19. A.L.R.K. Moterų S-ga, 55 kuopa, Chicago, Ill.
20. A.L.R.K. Moterų S-ga, 56 kuopa, Springfield, Ill.
21. A.L.R.K. Moterų S-ga, 57

kuopa, Talcotville, Conn.
22. Šv. Kazimiero parapija, Pittsburgh, Pa.

23. A.L.R.K. Moterų S-ga, 58 kuopa, Nashua, N.H.

24. A.L.R.K. Moterų S-ga, 59 kuopa, Shenandoah, Pa.

25. A.L.R.K. Moterų S-ga, 60 kuopa, Melrose Park, Ill.

26. A.L.R.K. Moterų S-ga, 61 kuopa, Gary, Ind.

27. Dievo Motinos Sopulingos parapija, Kearny, N.J.

28. A.L.R.K. Moterų S-ga 62 kuopa, Tamaqua, Pa.

29. Šv. Vincento parapija, Pittsburgh, Pa.

30. A.L.R.K. Moterų S-ga, 63 kuopa, Kearny, N.J.

31. A.L.R.K. Moterų S-ga, 64 kuopa, Lincoln Park, Mich.

Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos išleistas 3 spalvų ženklelis Lietuvos okupacijai priminti. Ženkleliui lipinami ant vokų 100 ženklelių už 1 dol. Platintojam nuolaid. Kreiptis: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y., 11221.

PAAIŠKINIMAI VISUOMENEI DEL

PODAROGIFTS, INC.

► Mes esame VIENINTELĖ firma Amerikoje, kuri yra išskirtinai įgaliota VNESHPOSYLTORGgo priimti ir siųsti DOVANŲ užsakymus giminėms Lietuvoje ir U. S. S. R.

► PODAROGIFTS, INC. yra VIENINTELĖ firma Amerikoje, kuri siūnčia DOVANŲ užsakymus į VNESHPOSYLTORGgą be jokių tarpininkų, bankų etc.

► PODAROGIFTS, Inc., yra VIENINTELĖ firma Amerikoje kuri priima užsakymus Preferential Rouble Certificates — Specialios pirmenybės rublių pažymėjimams ir pristato šiuos užsakymus tiesioginiai per VNESHPOSYLTORGgą, aukštos kokybės prekės gaunamos specialiose VNESHPOSYLTORGgo krautuvėse ir prekių sandėliuose daugelyje didesniųjų miestų Lietuvoje ir U. S. S. R.

► PODAROGIFTS, Inc. yra VIENINTELĖ firma Amerikoje VNESHPOSYLTORGgo autorizuota priimti užsakymus BUTAMS.

► PODAROGIFTS, Inc. yra VIENINTELĖ firma Amerikoje, kuri gauna VNESHPOSYLTORGgo paskyrimą AUTOMOBILIŲ specialiomis dolerių kainomis.

► Šiuo metu mes turime keletą automobilių, parduodamų tučtuojau. Šie modeliai:

ZHIGULI — VAZ 201 — \$3214.00; MOSKVICH 412 IZH — \$3155.00
MOSKVICH 408 IE — \$3033.00 ZAPOROZHETS — ZAZ 968 — \$2026.00
— jeigu nebus buvę parduoti — anksčiau.

— Kas pirmas ateina bus pirmas patamaujamas —

Klientų patogumui užsakymus galite paduoti bet kuriai prie mūsų prisijungusiai firmai:

Globe Parcel Service, Inc. 723 Walnut St., Phila, Pa. 19106

Package Express & Travel Agency, 1776 B'way, New York, N. Y. 10019

Cosmos Parcels' Express Co., 488 Madison Ave., New York, 10022

arba tiesioginiai į mūsų vyriausią įstaigą:

PODAROGIFTS, INC.

240 FIFTH AVENUE (tarp 27 ir 28 gatvės)

New York, N. Y. 10001

(212) 685-4537

Bukite tikri, kad paduotumėt savo užsakymus tinkamai autorizuotai firmai

Paskubėkite mums duoti savo dovanų užsakymus
KALĖDOMS
DABAR

VYČIAI REMIA

BENDRUOMENĖ IR ALTA

Lietuvos Vyčių seimo rezoliucija

Lietuvos Vyčių 59-tas seimas, įvykęs Cleveland, Ohio, š. m. rugpjūčio 24-27, nutarė paraginti visas kuopas ir narius talkinti JAV Lietuvių Bendruomenei jos užsimojimuose (rengiant šokių ir dainų šventes, jaunimo kongresus) ir visoje jos kultūrinėje veikloje. Kuopos ir nariai raginami kiek įmanoma aktyviai remti JAV Lietuvių Bendruomenę ir jos veiklą.

Seimo nutarimu, kuopos ir nariai raginami ir toliau remti ir talkinti Amerikos Lietuvių Tarybą ir kitoms organizacijoms, kurių tikslas yra dirbti ir kovoti už Lietuvos laisvės atgavimą.

JAV Liet. Bendruomenei ir Amerikos Lietuvių Tarybai skiriama po \$200.00. Tai auka, simbolizuojanti Lietuvos Vyčių pritarimą ir rėmimą šių organizacijų darbų ir pastangų lietuvių kultūros išlaikymo darbuose ir kovose už Lietuvos laisvę. Kuopoms neuždedami jokie įpareigojimai.

Nutarta išsiuntinėti šios rezoliucijos kopijas tiems laikraščiams, kuriuose anksčiau buvo straipsniai šiuo reikalu.

Centro valdybos pirm.
Susan K. Boroskas
(Zuzana Barauskienė)

DAIL. ADOMO GALDIKO PARODA WASHINGTON

Dail. Adomo Galdiko kūrinių paroda ruošiamą spalio 7-9 Washington, D.C., Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos vienuoliktos suvažiavimo proga.

Ši paroda jau bus šeštoji trejų metų bėgyje po dailininko mirties. Kitos penkios jo parodos vyko Chicagoje, Bostone, Waterbury, Philadelphijoje ir New Yorke. Jos buvo skirtos minėti miestų bei apylinkių žmonėms. Washingtone ruošiamoji paroda bus platesnio pobūdžio. Ją matys ne tik Washingtono bei apylinkės lietuviai, bet ir iš visos Amerikos, Kanados ir kitų kraštų ir savo suvažiavimą atvykę inžinieriai, architektai, jų šeimos, svečiai...

Parodoje bus išstatyti geriausi Adomo Galdiko kūrinių, atrinkti specialios lietuvių dailininkų komisijos. Jie apims visus Galdiko kūrybos laikotarpius, pradedant 1945 metais ir baigiant paskutinįja gyvenimo vasara. Dailininkas visą amžių išliko kūrybingas, darbus ir ieško naujų kelių. Parodoje Washingtone bus temperos ir aliejaus technikos darbų, didelio ir vidutinio formato. Taip pat netrūks nė vertingų piešinių, kurie savo ruožtu pasižymi jėga, poezija ir įvairumu.

Iš Adomo Galdiko pomirtinėse parodose parduotų paveikslų leidžiama jo monografija. Monografijos išlaidos didelės, nes spausdina ir platina žymi meno

knygų leidykla New Yorke. Įžangą parašė du garsūs meno kritikai kitataučiai, apžvelgdami iš visų pusių Galdiko kūrybą. Monografijoje bus apie 50 spalvotų iliustracijų. Ji bus meniskai apipavidalinta ir įršta. Tai dailininkui dvasinis paminklas, kuriuo visom jėgom rūpinasi jo žmona Magdalena Galdikienė.

Betgi aplinkybės yra tokios, kad Washingtone ruošiamoji Galdiko paroda, galima sakyti, bus lyg paskutinė proga daugumai apsirūpinti jo paveikslais. Tikimasi, jog į suvažiavimą atvykę inžinieriai ir architektai parodys tinkamo dėmesio didžiam mūsų tautos dailininkui, įsigydami jo rinkinių kūrinių. Taip pat ir Washingtone gyvenę lietuviai pirmą sykį galės pasinaudoti jų mieste suruoštos parodos lengvatomis. Pažymėtina, jog ir iš šios parodos gautos pajamos eis monografijos išlaidoms apmokėti.

L.A.

— Minties spaustuvė ir knygų leidykla Australijoje (savininkai Pranas Nagys, Elena Nagienė ir Zigmas Kyzelis) atšventė 20 metų savo darbo sukaktį, kuriai atžymėti išleido Australijos lietuvių poezijos rinkinį "Terra Australis". Spaustuvė turi didesnį lietuviškų šriftų rinkinį, tačiau verčiasi daugiausia australų darbais.

XVIII-JI KANADOS

LIETUVIŲ DIENA

Montrealyje

Padėkos šventės savaitgalį, spalio mėn. 7 ir 8 d.

ŠEŠTADIENI:

Krepšinio rungtynės 12 val. 30 min. La Salle High School, 140 — 9th Ave., La Salle, Que.

Dailės paroda ir balius 7 val. vak. James Lyng High School, 5440 Notre Dame St. West, Montreal.

SEKMADIENI:

Iškilmingos pamaldos katalikams 11 val. Šv. Kazimiero bažnyčioje, 3426 Parthenais Street ir Aušros Vartų bažnyčioje, 1465 De Seve Street, Montreal. Evangelikams 11 val. 30 min. Lutheran Church, 3594 Jeanne Mance Street, Montreal.

Aktas ir koncertas 3 val. Plateau salėje, Lafontaine Park, Montreal.

Jaunimo pobūvis 7 val. Šv. Kazimiero parapijos salėje.

DALYVAUJA:

Toronto, Hamiltono ir Montrealio sportininkai, Montrealio dailininkai, Aušros Vartų parap. choras, Hamiltono merg. choras AIDAS ir jaunimo meniniai vienetai; Montrealio "Gintaras", Toronto "Gintaras", Delhi "Palanga", Londono "Rasa".

Išleidžiamas XVIII-sios Kanados Lietuvių Dienos leidinys ir Dienos programa.

INFORMACIJA:

Kanados Lietuvių Dienos Komitetas, 1465 De Seve St., Montreal 205, Que., Tel. 766-5827, o atvykus į Montrealį šeštadienį informacijos centras veiks Aušros Vartų parapijos salėje, tel. 768-0037

Lietuvių Diena — solidarumo pareiškimas ir puiki proga aplankyti montrealiečius ir sutikti visos Kanados lietuvius.

Dail. Adomas Galdikas prie savo darbo. Nuotr. V. Mazelis

Paskaitos, parodos ir simpoziumai architektų ir inžinierių suvažiavime Washington, D.C.

Spalio 7 ir 8 Washington, D.C., įvyksta lietuvių inžinierių ir architektų suvažiavimas. Tai bus vienuoliktasis PLIAS ir ALIAS suvažiavimas. Suvažiavimą rengia tos Sąjungos skyriai — Washingtono Lietuvių Technikos ir Gamtos Mokslų Draugija.

Šeštadienį, spalio 7, dienos pirmininku yra dr. Stepas Matas.

Registracija vyksta nuo 9 iki 11 val. Sudaromos visos komisijos.

Iškilmingas posėdis bus nuo 11 iki 1 v. Iškilmingame posėdyje įvokaciją sukalbės kun. dr. T. Žiūraitis, O.P., bus sveikinimai, pirmininko inž. V. Vidugirio žodis. Užbaigus iškilmingą posėdį, bus atidaryta mokslinė paroda.

Pietų pertraukos metu nuo 1 iki 2 v. bus atidaryta dail. A. Galdiko paroda.

nešimų. Bus išrinkta ir centro valdyba.

Pertrauka nuo 3:30 iki 4 v. popiet.

Mokslinė paskaita 4 v. Dr. Arvydas Klieris kalbės — Naujausi Marso tyrinėjimai, atlikti su Mariner IX.

Simpoziumas 4:30 iki 6 v.v. Bus kalbama apie PLIAS organizacijos veiklą. Moderatorius inž. D. Satas. Temas pristato dr. J. Bilėnas, inž. J. Danys, dr. J. Gimbutas, arch. A. Kerulis.

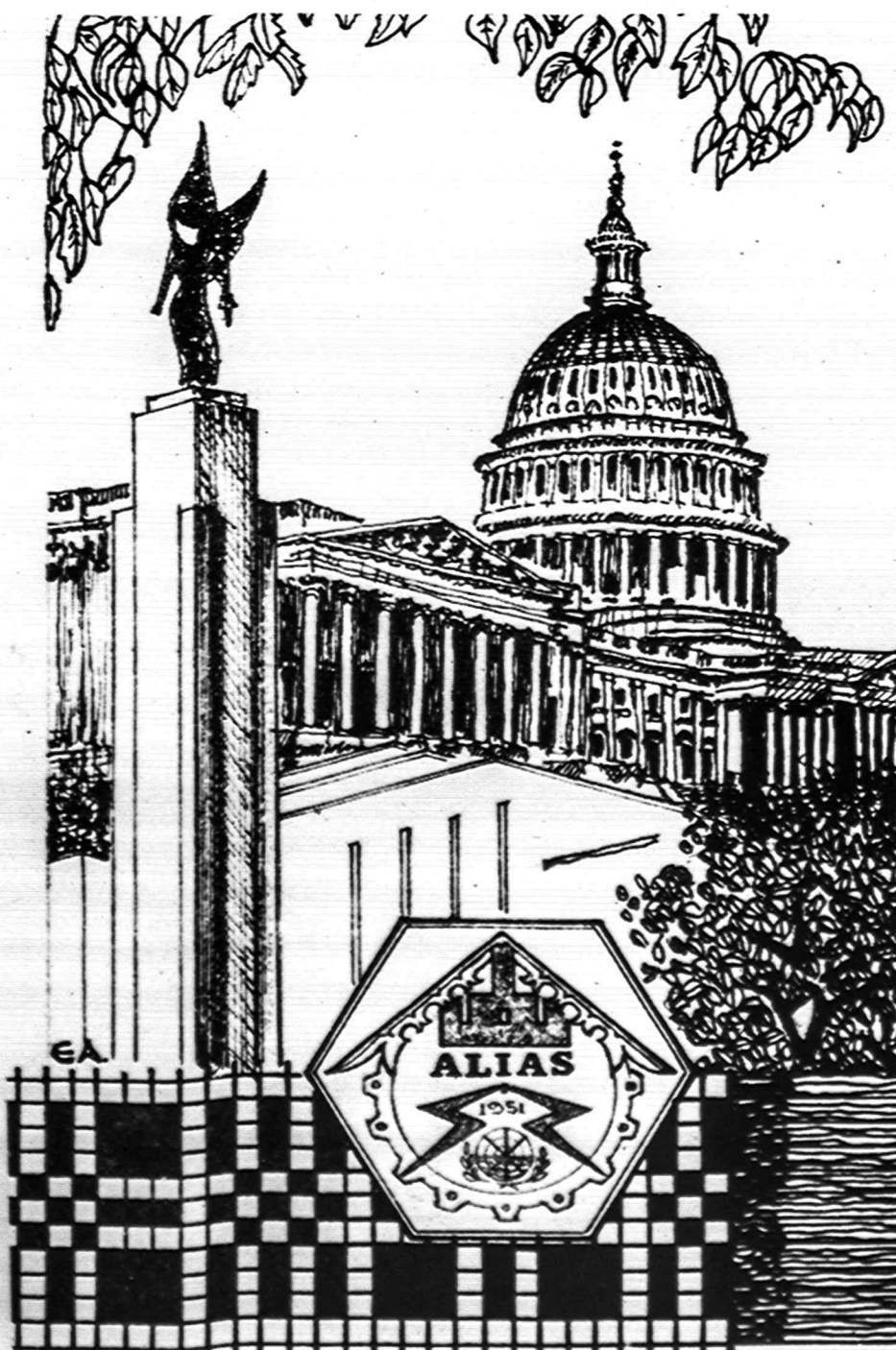
6 v.v. iki 6:30 rezoliucijos ir suvažiavimo uždarymas. 7 v.v. — priėmimas Lietuvos atstovybėje.

Pirmadienį, spalio 9, dominikonų bažnyčios salėje bus senosios ir naujosios centro valdybos posėdis, pasitarimas 1973 m. mokslo ir kūrybos simpoziumo reikalu.

Suvažiavimo rengimo komitetas

Suvažiavimui rengti yra sudarytas didelis komitetas. Jam pirmininkauja inž. S. Bačkaitis, registraciją ir finansinius reikalus tvarko inž. T. Mickus, suvažiavimo informaciją — dr. B. Saldukienė, meninės dalies vadovė ir akompaniatorė — muzikė D. Čapienė, transportacija — inž. L. Kačinskas, koncerto-baliaus vedėjas — inž. V. Petrutis, patalpos ir techninės priemonės — dr. Z. Vaitūzis, Lietuvos atstovybė — dr. P. Mažeika, mokslinė paroda — inž. J. Tamošiūnas, A. Galdiko dailės paroda — rašytojas A. Vaičiulaitis, mokslinės paskaitos — dr. K. Čampė, profesinis simpoziumas — inž. D. Satas.

Suvažiavimas vyksta Marriott viešbutyje, Twin Bridges U.S. 1 ir George Washington Parkway, Washington, D.C. 20001.

**XI PLIAS ir ALIAS
SUVAZIAVIMAS
WASHINGTON
D.C., 72X7,8 ir 9 d.**

— JAV LB tarybos nariai korespondenciniu būdu nutarė kitą tarybos sesiją šaukti 1972 spalio 28-29 Clevelande. Sesijos darbotvarkė bus švietimo reikalai, kultūriniai klausimai ir kiti einamieji reikalai.

— Vida Marija Bičionaitė ir Kęstutis Kazimieras Girmius susituokė rugsėjo 9 Chicagoj, Šv. Kryžiaus bažnyčioj.

— Bendruomenės, spaudos ir radijo dienose rugsėjo 16-17 Tabor Farmoj, Mich., dalyvavo 14 JAV LB tarybos narių: J. Ardy, kun. J. Borevičius SJ, dr. A. Butkus, J. Jasaitis, J. Jasaitytė, LB kultūros fondo pirm. A. Kairys, tarybos pirm. V. Kamantas, švietimo tarybos pirm. J. Kavalūnas, V. Kleiza, R. Kronas, dr. E. Lenkauskas, B. Nainys, R. Sakadolskis ir c.v. pirm. V. Volertas. Taip pat buvo ir JAV LB garbės teismo pirm. J. Našlūnas.

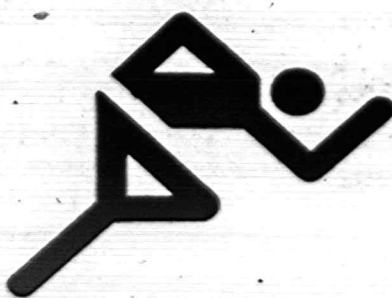
— Hamiltono rugsėjo 30 šaukiama Kanados LB krašto tarybos antroji sesija. Posėdžiai vieni ir prieinami lietuviškai visuomenei.

— Rėda ir Juozas Ardziai su dukromis persikėlė gyventi į Bloomington, Ill. Anksčiau Ardzių šeima gyveno Cherry Hill, N. J. (prie Philadelphia). Juozas Ardy yra JAV LB tarybos narys, dirba kaip inžinierius General Electric Co. Visa šeima įsijungė į Lemonto lietuvių gyvenimą: dukros lanko Lemonto lietuvių mokyklą, o tėvai toje mokykloje mokytoja.

— Miuncheno olimpinuose žaidimuose dalyvavo 9 lietuviai ir atstovavo Sovietų Sąjungai, Australijai, Brazilijai, Lenkijai ir Vokietijai. Aukso medalius laimėjo Sov. Sąjungos krepšinio komandos kapitonas Modestas Paulauskas ir kanadiškos divietės irklininkas Valdas Česūnas, sidabro medalį gavo 800 metrų bėgikė Nijolė Sabaitė.

— Birutė Venskuvienė, prancūzų kalba Eltos biuletenio redaktorė Paryžiuje, rugsėjo 1-3 Europos pasauliečių apštalavimo suvažiavime kalbėjo apie dabartinę padėtį Lietuvoje, atstovaudama Lietuvių katalikų moterų organizaciją pasaulinei sąjungai. (E)

— New York Times Magazine rugsėjo 10 Anatole Shub rašo apie pasipriešinimo judėjimą Sovietuose ir režimo represijas. KGB sustiprino represijas jau perėitą žiemą. Nori nusikratyti pasipriešinimo veikėjais, vadinamais disidentais, intelektualais. Ukrainoje sumta daugiau kaip šimtas. KGB sekimas nukreiptas labiausiai prieš pagrindinę spaudą, vadinamą samizdatą. Pagrindinė spauda pirmiau buvo kultūrinio turinio, bet pora-trejetas metų po Chruščiovo nušalinimo ji vis labiau virto politine. Žymiausias leidinys "Paskutinių įvykių kronika", kurios pasirodė jau 25 nr. Samizdatas pasiekia ir Vakarų. Liberty radio archyve Muenchene esą tos spaudos ir kitokių dokumentų per 12,000 puslapių nuo 1968 metų. Autorius rašinė kalba ir apie Lietuvą. Esą "protestų Lietuvoje judėjimas gali būti pats sunkiausias Brežnevui bei jo sėbaram sudoroti. Nors Lietuva mažas kraštas, tačiau tautinis, nacionalinis judėjimas pasirodė esąs pats stipriausias šiuo metu ir patraukias vis didesnes masių simpatijas... Kas vyksta Lietuvoje, netenka abejoti, labai atidžiai sekama žymiai daugiau gyventojų turinčiose Ukrainos ir centrinės Azijos mahometonų respublikose". (Elta)

MINTYS OLIMPINIŲ ŽAIDIMŲ PARAŠTĖJE

Per olimpinį žaidimų Muenchen atidarymą, garbės tribūnoje, vienoje iš paskutiniųjų eilių, lyg ir nepastebėtas, sėdėjo prof. Ludwig Erhard. Jis, būdamas Vakarų Vokietijos kancleriu, 1966 pirmasis iš viršūnių pasisakė už šį olimpinį projektą. Bet gal ir gera, kad tie pradininkai, dabar neužimę aukštųjų vietų, liko nušalę. Pasaulis nestovi vietoje, ir olimpiniai žaidimai yra to besikeičiančio pasaulio dalis. Visokie klūpčiomai ir padėkos, kad ir netolimos praeities žymūnams, būtų programą ištesę ir apsunke. Ir koks skirtumas, kai pasišūni į sporto renginius JAV. Pavyzdžiui, JAV teniso pirmenybėse West Side klube Forest Hills žiūrovai turi išklausti rengėjų limonadines pagyras vieni kitiems. Net ir tie, kurie aiškėles prižiūri, nelieka nepaminėti...

Prancūzai, vyrai ir moterys, kaip ir dera, buvo elegantiškiausiai apsirengę. Būdinga, kad šiuose žaidimuose ryškėjo juoda ir raudona, nors vienas iš atsakingųjų rengėjų, Otl Aicher, šias spalvas iš savo skalės buvo išbraukęs... Be prancūzų, juoda spalva buvo pasirinkta ir kitų tautų sportininkai, jų tarpe indai. Raudonos buvo JAV moterys, iš kurių Olga Connolly 1956 Melbourne (tašyk Olga Fikotova) Čekoslovakijai buvo laimėjusi aukso medalį disko metime. Ši kartą Olga nešė JAV vėliavą ir liko be medalio.

Virgin Islands atstovavo tik vyrai. Iš šio fakto dėkinga proga vienokioms ar kitokioms išvadoms...

Visoje sportininkų žygiuotėje mirgėjo spalvų mozaika, ir muzika ne tokia, kuri skatintų į karinį ritmą, bet tokia, kuri tarsi glostė kiekvieną žingsnį. Nieko panašaus į festivalį Meksikos mieste — greičiau tai vyksite teatro premjera, bet ne jausmų suliepsnojimas. Tur būt, nė vienas iš 80,000 žiūrovų neišsprūdė ašara, bet nuotaka buvo pakili. Graudenosi nebent tie, kurie juodojo rinkoj penkiaropai ar daugiau buvo mokesčio už įėjimo bilietą...

Tiesa, stadiono šiaurinėje pusėje buvo susispietę 1000 žiūrovų iš Rytų Vokietijos. Muencheno tų paminėjo, jog tai sporto darbuotojai, pajėgūs sportininkai, neįtępę į olimpinę rinktinę, ir, aišku, partijos pareigūnai... Ši tūkstantinė entuziastingai palydėjo komunistinių kraštų atstovus. Tuo tarpu, 79,000 žiūrovų buvo nuosakiesni ir plojo visiems; nebent daugiau katučių susilaukė savieji, čekoslovakai ir Izraelio sportininkai.

Daugio nuomone — atidarymas puikus. Olimpinį žaidimų pradžią Graikijos karalienė Sofijai buvo "meili", Vakarų Vokietijos kanclerius Brandt visa atrodė "oru". Paryžiaus L'Aurore rašė: "XX olimpinį žaidimų atidarymas buvo pavykusi šventė laimingoj Vokietijoje. Pirmasis aukso medalis vokiečiams? Taip, jie to nusipelnė, nes rugpjūčio 26 buvo

surenge nuostabų spektaklį, apie kurį tik svajoti galima. Tai buvo geraširdės, bet ne arogantiškos Vokietijos atspindys".

Šviesa ir šešėliai

Išbaigta organizacija lydėjo visas žaidimų dienas, tik tragiški įvykiai tarp arabų ir Izraelio įsiūbavo jausmus. Tuo laiku, kai pasaulyje apstu baimės, netikrumo, net karo grėsmės, olimpiniai žaidimai turėjo taikios dvasios monopolį, kur visi galėjo būti drauge, be baimės šešėlio ir taikingai išbandyti savo sportinį pajėgumą.

Argi toji tyro džiaugsmo sala turėjo būti nuskandinta politinių vėtrų? Gėdos žygio dalyviai nebuvo vien žmogžudžiai — jie taip pat sudarė žaidimus. Kai kas galvoja, jog tai dar blogiau, nei jų tikrieji kėsiai.

"Ir kaip nuoširdūs tie, kurie skatino žaidimus nutraukti — įbaimintiems, bejėgiams, bet geros valios žmonėms olimpiniai žaidimai yra būtinybė. Dvi savaitės pasaulinio masto džiūgesio yra didelė vertybė, kurią reikia ginti" — rašė Sport Illustrierte leidėjas Vim Thoeleke.

Gėris laimėjo — olimpiniai žaidimai buvo tęsiami ir dera mai pabaigti. O dabar galima pakalbėti ir apie jų balansą. Beje, balansas... Čia negalima praleisti negirdomis tos spaudos, o tokios pakankamai daug ir JAV, kurioj olimpiniai žaidimai vertinami siauru masteliu, kaip grumtynės tarp dviejų didžiųjų: JAV ir Sovietų Sąjungos. The New York Times savo olimpinės apžvalgoje skendo toj dvikovė, uoliai žymėdamas medalių medžioklę. Pakaltintinas Times ir provincialia laikysena — visos dėmesys į savuosius, jų santykį su Sovietų Sąjungos sportininkais, kai apie kitų tautų sportinius pasiekimus tik prabėgomis užsiminta ir dažnai jų pergales gali išgriepti tik mažo šifto pasekmių skitelėse...

Objektyvaus, pilno žvilgsnio tenka dairytis europinėje spaudoje. Paryžiaus sporto dienraštis L'Equipe yra gražus pavyzdys, kad olimpinė dvasia nėra apdulkėjusi — kiekvienas pasiekimas iškendamas, aptartas, atžymėtas, ir visiškai nesvarbu, kuri valstybė, didelė ar mažą, tas iškilusis sportininkas atstovavo.

Šia proga pakartotini mūsų veterano krepšininko (dvigubą pergalę Europos pirmenybėse 1937 ir 1939) ir lengvatlečio Zenono Puzinausko skaičiai Sporto žurnale 1960, 8 nr.:

Olimpinė dvasia

"Jaunimas turi išmokyti sportuoti sporto dėlei, rungtyniauti rungtynių dėlei, žaisti žaidimo dėlei. Senieji graikai aiškiai sakė, kad ne dalykus turėti bei juos apvaldyti, bet jų siekti ir už juos kovoti yra tikrosios laimės šaltinis. Ne tiek faktas, kiek procesas bei pažanga jo siekiant, yra tikras žmogaus sielos išsipildymas bei

Muenchene 800 m aukso medalį laimėjo Hilde Falck (Vakarų Vokietija). Jos taktika: ištempti pilnu greičiu iki penkių metrų po baigiminio kaspino. Ir taip ji laimėjo prieš lietuvaite Nijolę Sabaitę (SS), kuriai atiteko sidabro medalis. Falck laikas 1.58,6, Sabaitės — 1. 58,7. Vokiečių Sport Illustrierte stambia antrašte atžymėjo, jog tai buvo dvikovė, kuri žiūrovus išplėšė iš sėdimųjų vietų.

jo pajėgų uždymas, duodąs reikšmės jo gyvenimui.

Yra lengva būti beatniku, kuris neturi jokių konstruktyvinių tikslų; hedonistu, kuris vaikosi trumpalaikių malonumų bei pigias aistras tenkina; asfaltu žmogumi, kurio siela yra tūšcia, be idealų; nihilistu, kuris paneigia viską, kas gera ir gražu; skeptiku, kuris negali apsispręsti; laisvamaniu, kuris nėra nei laisvas, nei mokas manyti; kritiku, kuris niekad nebandė pasiekti ar pralenkti kritikuojamąjį ir kurio nežino, ką reiškia visomis jėgomis siekti bei kovoti; sarkastu, kuris nuvertina visas vertybes; pesimistu, kuris nemato saulėtos gyvenimo pusės ir nebanda išvaikyti tamsos; taip pat yra labai lengva būti "individualistu", jei dvasia ir kūnas yra apkaustyti tingėjimo grandinėmis ir riebalų sluoksniu, jei visada randama priežasčių savo susmukimui pateisinti.

Šiais olimpiniais metais yra gera atgaivinti ryžtumą, siekti aukštesnių, greitesnių ir stipresnių tikslų sporte ir tuo pačiu gyvenime. Sportininkas, kuris nepasidavė kovoj, kada jo kijos bandė atsisakyti jam tarnauti, kada jo plaučiai degė, besibūdamai ora, kada jo akys nuo nuovargio temo, galva svaiogo, širdis kaip kūju muše, raumenys nuo pervargimo skaudėjo, gyslos plyšti bandė, tik toks sportininkas žino tikrąjį ištermės reikšmę, tik jis savo kailiu patyrė, ką reiškia plieninės valios jėga. Ji jam leido nesuskaitomas valandas besitreniruojant praleisti, visą gyvenimą pagal griežtas taisykles vesti, sistematingai augti. Toks sportininkas žino, ką reiškia kovoti ir baigmės garbingai siekti.

Tokia prasme sportas tampa svarbi auklėjimo priemonė, verčianti sportininką vis tobulėti".

K. Čerkeliūnas

PO OLIMPIADOS

AMERIKA ATSIDURĖ ANTROJE VIETOJE

Kas dėl to kaltas?

Olimpiadą rugsėjo 11 baigus, amerikiečių spaudoje pasipylė aimanos, sovietinėje — triumfas.

Amerikiečių vertinimas — olimpiada nepasiekė, ko buvo iš jos tikėtasi, nes ji buvo skirta "tarptautinės taikos ir draugiškumo festivaliui", o virto, pasak NYT, ir "chaosu" ir "tragedija". Tragedija dėl žudynių. Chaosu dėl įneštos politikos, dėl teisėjų šališkų sprendimų, palankių jų politiniam blokui. Esą šaltasis karas sutirpo kitose srityse, bet jis prasiveržė sporte.

Nurodoma pirmiausia pasidavimas politiniam šantažui dėl Rodezijos išmetimo. (Žymėtina, kad išmetus Rodezijos atletus iš olimpiados kaimelio, patalpų jiems pasiūlė Muencheno katalikų ir evangelikų bendruomenės!)

Nurodoma teisėjų šališkumas ar nekompetentingumas, nes aštuoniolika bokso teisėjų buvo

ispėti. Komunistinio bloko teisėjai rodė priešiskumą Amerikos sportininkam komunistinių naudai. Eilė žaidėjų jau po to, kai jie laimėjo, buvo diskvalifikuoti, ir medaliai atimti ar neleistu toliau dalyvauti. Net jugoslavams, kurie žaidė prieš sovietus, teisėjas buvęs tiek šališkas, kad po žaidimo, pasibaigusio, žinoma, sovietų naudai, jugoslavai teisėją apspiaudė.

Nurodoma taip pat, kad komunistinių kraštų žaidikai buvo parinkti ne sporto mėgėjai, bet profesionalai.

Ateičiai siūloma arba olimpiados visai atsisakyti ar keisti jos pobūdį, nes tai per daug brangus žaidimas, jei jis tikslu nepasiekia. (Vokiečiam olimpiada atsiėjusi 600 mil.).

Sovietų spaudoje triumfališki balsai dėl "socializmo laimėjimo" ir amerikiečių "blogos pasirodymo" žaidime ir elgesy.

Su olimpiados vertinimu eina spaudoje dar pasmerkimas Amerikai, kad dėl Amerikos "agresijos" negalėjo dalyvauti šiaurės Vietnamas.

Aimanų ir triumfavimo balsai suprantami: olimpiadoje laimėjo pirmą vietą Sovietai (50 aukso medalių), antrą Amerika (33 aukso medaliai), trečią rytų Vokietija (20 aukso medalių), vakarų Vokietija (13 aukso medalių); toliau — Japonija, Australija, Lenkija, Vengrija, Bulgarija.

Didžiausia staigmena, kad amerikiečiai prakišo sovietam savo nacionalinį žaidimą krepšinį. Prakišo pirmą sykį nuo 1936 metų. (Taip kaip sovietų Spasskis prakišo Fischeriui šachmatų lentelę!)

Newsweek priekaištus, stipriai pabrėžė patiem amerikiečiams: jų atletai pasirodė menkai; kai kurie sportininkai ir jų vadovai buvo blogo elgesio: elgėsi kartais arogantiškai, kartais vaikiškai laimėjimo ar pralaimėjimo atveju; laimėję verkė, pralaimėję prietaravo ir reikė pretenzijas; krepšininkai glebėsiavosi, kai tuo tarpu sovietai, paskutines sekundes išnaudodami, sumetė amerikiečius į krepšį. "Ugly Americans" vėl pasirodė iš blogosios pusės visų akyse dviejų negrų elgesiu Amerikos himną grojant, ir Amerikos grupė turėjusi pergyventi gėdą, kai tuos du komitetas toliau diskvalifikavo.

Jei komunistinių kraštų atletai mokėjo savo emocijas valdyti, pasirodė drausmingi, tai betgi ne visada. Nors ir kaip rūpestingai jie buvo atrinkti ir palenkti komunistinei drausmei, 3 rumunai atletai ir 13 su atletais atvykusių čekoslovakų pasiprašė azylio.

Kita olimpiada Kanadoje.

nu buvo kalbėtis ir bendrauti su golfinkais iš Chicago, Detroito, Clevelando, Toronto, Hamiltono ir Baltimorės. Amžius svyravo tarp senjorų virš 55 m. ir pačių jauniausių, gražios grupės 12-13 m. Bendras

(nukelta į 10 psl.)

LIETUVIŲ GOLFO VARŽYBOS

— Monroe, Mich.

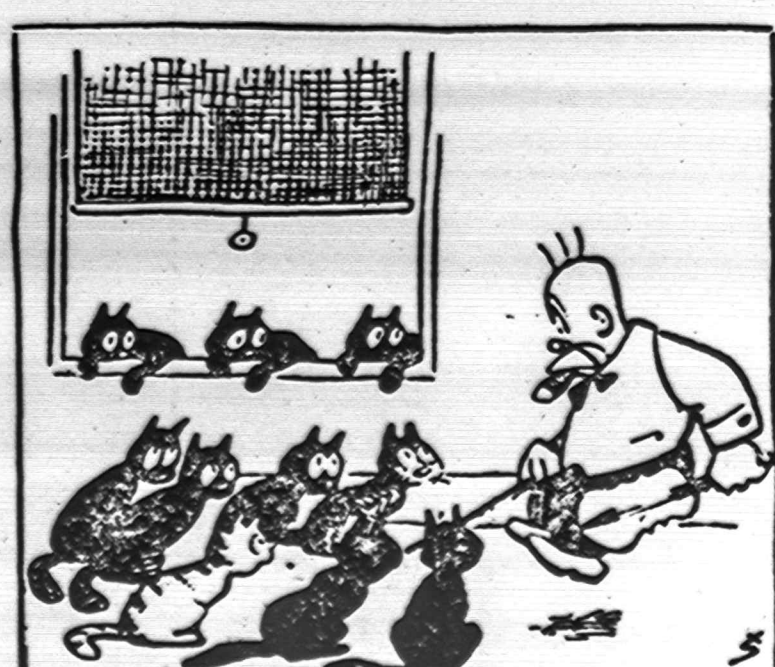
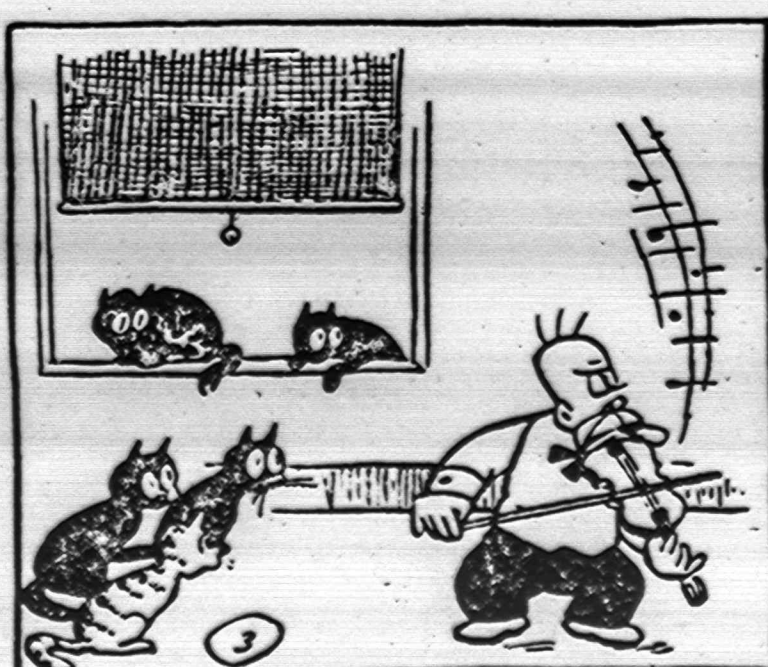
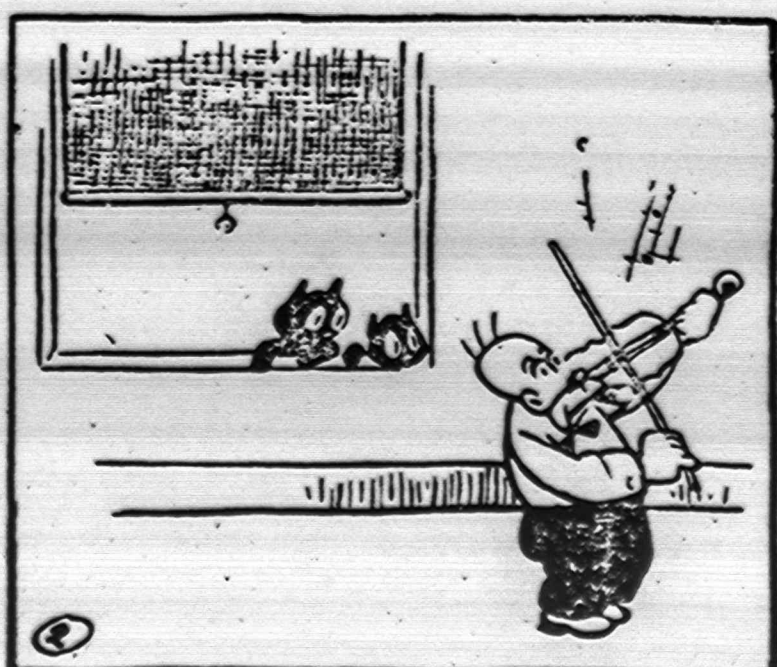
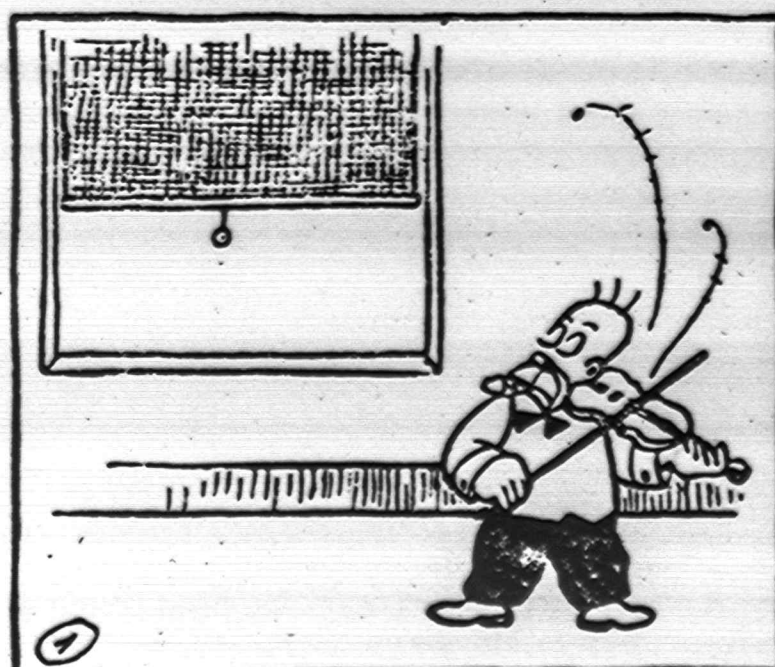
Šių metų Šiaurės Amerikos lietuvių golfo pirmenybės įvyko rugpjūčio 26-27 Monroe, Mich., 30 mylių nuo Detroito. Jas organizavo ir be priekaištų įvykdė Detroito LSK Kovas, Algiiui Rugieniui ir Ignui Anužiui vadovaujant. Individualiai varžybos vyko vyrų A, B, C, senjorų virš 50 metų, jaunių, jaunučių ir moterų klasėse. Buvo ir tradicinės, tarp miestinės komandinės varžybos. Laimėjimai buvo išvesti iš dvi dienas žaistų 36 skylių bendro rezultato. Pirmos dienos varžybose registravosi 84, antros — 62 golfinkai.

Golfo laukai palyginti buvo ne per sunkūs, tačiau reikalavo koncentracijos ir atsaugumo, nes dažnas netikslus šūvis lengvai atsidurdavo nemalonoje "bėdoje", išeinant iš lauko ribos ar patenkant į bet kurią natūralią kliūtį. Pirmos dienos varžybas gana smarkiai trukdė nepalankus, lietingas oras. Vertė užtegti žaidimą. Dėl to keletui vėliau išleistų ketveriukių teko kelių skylių užbaigimą atidėti kitai dienai. Kitos dienos varžybose, kaip minėta anksčiau, dalyvių pasirodė kiek mažiau, tačiau turnyras užbaigtas pilnai; bendrai pasiekta neblogų rezultatų.

Kalbant apie pasiektas pasiekimas, daugiausia dėmesio reikia skirti jauniesiems. Chicagoietis M. Petrošius bendru rezultatu (71—73=144) laimėjo vyrų A klasėje I vietą. Torontiešis A. Siminkevičius (72—86=158) laimėjo I vietą jaunių klasėje. Šioje grupėje pagal save silpnokai pasirodė torontiešis R. Barauskas (87—84=171), laimėdamas III vietą. Tomas Balsys, Toronto, neseniai pradėjęs kultivuoti šią sporto šaką, sužaidė palyginti neblogai (92—88=180). II vietą jaunių klasėje

Jurgio Spurgio nuotyčiai

KĄ REIŠKIA MUZIKALUMAS!

PO CHICAGOS DANGUM

Po atostogų vėl pradėdant darbą, galima tvirtinti, kad neapsakomai gerai yra padaryti pertrauką visuose darbuose. Per atostogas žmogus gyvena kitu pasauliu ir mintimis. Pažinti, ką per metus nuveikė, kokios klūtys, pavartai spauda, ypač lietuvišką, sklaidai premijuotus romanus, klausaisi lietuviško radijo, žiūri lietuvišką televiziją, ir kartais susimąstai, koks būtų tuščias gyvenimas be viso to, ką turim.

Jaunimo centras rugsėjo 10 pasipuošė dviem gražiomis vėliavomis — Lietuvos ir Amerikos. Kun. J. Kubilius, SJ, atlikęs statybos darbą, išvyksta į Montrealį. Jo žodžiais Jaunimo centras tol bus lietuvių, kol bus nors vienas lietuvis, kurs juo naudosis. Atidarius naujus pastatus, Jaunimo centre bus keturios lietuviškos mokslo institucijos, muziejai ir kt. Atidarymo proga išėjo didelis leidinys. Iškilės ir banketas pasisekė labai gerai.

Lietuvių televizija, jos vedėjas A. Šluto ir valdybos dėka bei sumanumu, rugsėjo 10 jau turėjo 260 rėmėjų, kurie garantavo programą metams. Tą vakarą žurn. Algis Rukšėnas iš rytinės Amerikos turėjo pasikalbėjimą su R. Sakadolskiu. Pateikė naujų žinių apie Simą Kudirką. Apie jį leidžiama A. Rukšėno knyga. Foto reportažai, kuriuos parengia fotografas V. Noreika, buvo rodomi jau kelintą sekmadienį. Madų paroda pasi-

sekė. Rūpinamasi pratęsti programą iki valandos laiko. Bus surengta ir spaudos programa.

15 lietuvių išsiskyrė iš mūsų tarpo tik per kelias savaites; jų tarpe ir Prano Zapolio, Lietuvos vyčių šokėjų grupės vadovo, motina B. Zapolienė. Michigan mieste mirė Aklivė Rudienė, kurios vyras yra mokytojas ir veikejas Beverly Shore lietuvių kolonijoje.

Lietuvių pasirodymą miesto centre rugsėjo 13 stebėjo tūkstančiai žmonių. Programą atliko Smieliauskiens šokėjų grupė ir E. Pakštaitės kanklių ansamblis. Jų paveikslai buvo išspausdinti didžiuliuose dienraščiuose.

Virg. Markevičiūtė parašė Daily News laiską, kuriame iškėlė tokį reikalą: Kodėl pavergtos tautos negali dalyvauti olimpiadoje su savo sportininkais? Lietuvai galėtų atstovauti užsienio lietuviai. Dabar visi pavergtų tautų sportininkai teikia garbę Sov. Rusijai!

Marquette Parko namų savininkų susirinkimas įvyko rugsėjo 15 parapijos salėje. Valdybos nariai padarė pranešimus. Sen. Frank Savickas, kandidatas į kongresą Coman, atst. Beatey ir klebonas kun. A. Zakarauskas sveikino narius ir džiaugėsi jų veikla. Politikai kalbėjo labai opiais klausimais, o Coman prisiminė S. Kudirką. Namų savininkų draugija turi daugiausia kaip 700 narių. Vicepirmininkas Bagdžius atstovauja namų savi-

B. Balfo Chicago apskrities ir skyrių atstovai rugsėjo 3 Laisvosios Lietuvos redakcijos patalpose buvo susirinkę bendram posėdžiui aptarti B. Balfo šalpos reikalą. Iš k.: K. Jukna, V. Šimkus, K. Januška, Ed. Litvinas, K. Laucius, V. Žilinskas, F. Sereičikas, J. Mackevičius, R. Simokaitienė, V. Balcišytė, E. Markūnienė, O. Zailskienė, V. Mankus ir J. Litvinas. Nuotraukoje trūksta apskr. vald. narių: dr. B. Motušienės, K. Cepaičio, K. Repšio ir K. Kasakaičio. Nuotr. P. Maletos

ninkam ir kitose amerikiečių organizacijose.

Skiepijimo centras Marquette Parke pradės veikti spalio 12, Kedzie ir Marquette Rd. valdiškuose pastatuose, 1-5 val. Bus skiepijama nemokamai nuo difterijos, tymų ir kitų ligų.

Chicago burmistras Daley pranešė, kad miestas statys modernius namus ir gavo 38 mil. dol. iš federalinės valdžios. To-

kiu būdu atsiras 600 naujų darbų. Burmistras yra priešingas pigių namų statybai.

Žurnalistų pastogė. — Chicago skyrius, išrinkus naują valdybą, ryžtasi pajudinti savo veiklą, nors ji ir sunki. Daugelis narių persikėlė į centrinį skyrių, tačiau turėjo jį pasilikti prie savo skyriaus, centro valdyba neturėjo jų ten priimti. Lietuvis Žurnalistas gražiai leidžiamas. Į Tabor Farm suvažiavimą išvyko daug narių ir pavienių.

Rašytojo Vyt. Alanto pagerbime, įvyksiančiame spalio 1 Jaunimo centre, paskaitą skaitys žurn. Br. Raila. Bus meninė dalis ir vaišės. Įeinant aukojama 3 dol. Žurnalistai, spaudos

žmonės ir svečiai kviečiami atsilankyti.

Lituanistinėse mokyklose prasidėjo mokslo metai. Krist. Donelaičio mokykla vėl pilna. Kiek mažiau mokinių kitose mokyklose.

Bal. Brazdžionis

— Kun. Vytautas Memėnas, Švč. Marijos parapijos klebonas, Mokena, Ill., yra paskirtas Illinois valstybės policijos penktojo distrikto kapelionu. Kapitonas Georgantas, distrikto viršininkas, kun. V. Memėną pristatė savo štabui — leitenantam, seržantam ir grandiniam.

— Amerikos Lietuvių Katalikų Federacijos kongresas šiemet įvyks lapkričio 25-26 Chicagoj.

MUS ĮPAREIGOJA MŪSŲ BROLIŲ ŠAUKSMAS

Jaunimo petičijos reikalu

Antrojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso didieji įvykiai jau praityje. Iš keturių kontinentų, iš keturiolikos valstybių suvažiavę, pasisėmę daug žinių ir užsilaikę naujiems uždaviniam. Dabar, sugrįžę į gyvenamąsias vietas ir trumpai pailsėję, turime ryžtis užbaigti ankstyvesnius užmojus ir ruoštis naujiems.

Vienas pagrindinių jaunimo kongreso darbų dar yra neužbaigtas. Tai jaunimo kongreso komiteto paskelbta Jaunimo petičija, kuriai dabar turime skirti savo dėmesį ir pastangas. Turime angažuotis ir kitus jungti į Jaunimo petičijos parašų rinkimo darbą.

Jaunimo petičija siekiame atkreipti pasaulio, o ypač Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus Kurt Waldheim dėmesį į nesišbaigiančias sovietų vykdomas represijas pavergtose Lietuvoje. Mus skatina mūsų brolių ir seserų atviras pasipriešinimas, jų laisvės šauksmas, kuris įpareigoja dėti visas pastangas jungtis kovon už žmogaus ir tautos teises pavergtose Lietuvoje!

Todėl, atsikvėpę po didžiųjų praeitos vasaros darbų, iš naujo pasiryždami, skelbiame Jaunimo petičijos parašų rinkimo vąjį! Kreipiamės į visus laisvame pasaulyje gyvenančius lietuvius, o ypač į jaunimą.

Parašus turime rinkti visur, ypač kitataučių tarpe: darbovietėse, mokyklose ir universitetuose, prie bažnyčių ir paroduvių, parengimuose, gatvėse ir kitur.

Jaunimo petičijos komisija, atlikdama parašų rinkimo koordinacinį darbą, palaiko ryšius su visais Jaunimo metų komitetais ir jaunimo kongreso ryšininkais. Raginame kreiptis į vietinius jaunimo kongreso talkininkus, kur bus teikiama informacija ir dalinami bei surenkami petičijos lapai. Arba kreiptis į Jaunimo petičijos komisiją, adresu: 2100 S. 49 Court, Cicero, Ill. 60650.

Visi raginami jungtis į parašų rinkimo darbą. Ryžkimės su-

rinkti 500,000 parašų. Savo parašu ir parašų rinkimu protestuokime prieš Lietuvos pavergtę ir lietuvių tautos naikintoją!

Jaunimo darbas ir širdis — lietuvių tautos ateitis!
Antanas Kizlauskas,
Jaunimo petičijos komisijos pirmininkas

1973 FORDAI JAU PAS MUS

Važiudamas 60 mylių per valandą, 1973 Ford LTD buvo tykesnis už sklandytuvą.

Geros gamybos automobilis važiuoja tikiai. Naujojo LTD gamyba yra gera tikra to žodžio prasme. Jo išorė visai naujai stilizuota. vidus patogus ir erdvus — su galingais diskais stabdžiais prieky, galingu vairu ir automatine transmisija, kaip standartiniais įrengimais.

THE QUIET 1973 FORD LTD BROUHAM (shown with optional Deluxe Bumper Group, Convenience Group, deluxe wheel covers, front cornering lamps and whitewall tires).

1973 Torino važiuo taip lygiai, kad net oro akrobatas išlaikė balansą 2 x 4 kelyje

Lygiai rieda, stiprus ir tykus — tai solidus vidutinio dydžio automobilis. Jūs įvertinsit naująjį Toriną už tai, kad jis sušvelnina atsitrengimus, absorbuoja vibracijas ir sumažina svyravimus. Jaučiatės pilnoj kontrolėj, važiuodami patogiai ir ištaigingai.

THE SOLID 1973 FORD TORINO BROUHAM (shown with optional front bumper guards, deluxe wheel covers and whitewall tires).

1973 Pinto: grįždami prie pagrindinių dalykų, grįžtate prie Fordo

Grįždami prie pagrindinių dalykų, grįžtate prie Fordo: prie naujojo Pinto.

Kiekvienas 1973 Pinto turi atitinkamai patogų vairą. Solidžiai sulydytas. Keturių greičių transmisija. Visa, ką esam išmokę per septyniolika metų, gamindami automobilius, visi pagrindai yra sudėti į kiekvieną Pinto Wagon, Runabout ir Sedan. Dėl to jis yra pasidarys labiausiai perkamu ekonomišku automobiliu.

THE 1973 PINTO WAGON (shown with Squire Option, luggage rack, Deluxe Bumper Group and whitewall tires).

Galima pasirinkti iš 39 naujų modelių:

Kiekvienas 1973 Ford, Thunderbird, Torino, Mustang, Maverick ir Pinto aprūpintas energiją absorbuojančiais "bumperiais" ir plieniniais apsaugos skersiniais duryse. Su kiekvienu modeliu gaunamos ir atitinkamai pritaikytos padangos.

FORD
FORD DIVISION

Telraukitės pas savo vietinį Fordo pardavėją, kas yra nauja 1973 metų

IŠ VISUR

— JAV Lietuvių Bėndruomenės, sutrumpintai vadinamos JAV LB, tikslas yra: remiant JAV konstituciją ir vykdam JAV Chartą, telkti lietuvių tautos išsiviją a) tautinei prigimčiai išlaikyti, b) lietuvių kultūrai ugdyti bei reprezentuoti, c) kovoti dėl Lietuvos nepriklausomybės.

— Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjunga ruošia vienuoliktąjį suvažiavimą, kuris įvyks spalio 7-9 Washington, D.C. Šia proga rengiamoje techninėje parodoje savo darbų parvyzdžius išstitys: inž. Adomėnas, arch. Aidis, arch. Aras, inž. Bačkaitis, inž. Baltakis, inž. Danys, dr. Fiddler, dr. Genys, dr. Jurkus, inž. Kabaila, dr. Klemas, dr. Matas, dr. Mažeika, inž. Mitalas, dr. Rimšaitė, arch. Tylis, dr. Vaitūzis, inž. Zakarevičius, dr. Zundė ir kiti.

— Pranas Lubinas, žymus krepšininkas, žaidęs Lietuvos rinktinėje, kai Lietuva pasidarė Europos krepšinio meistrė (1937), užsisakė net 500 ženkliukų, kuriuos išleido Liet. Gydytojų Sąjunga, primindama, kad Lietuva dar tebėra okupuota. Ženkliukai klijuojami ant laišų, gaunami Darbininko administracijosje.

— Latvijos rašytojai, poetai ir žurnalistai, veikią išsivijoj, rugsėjo 2-4 susirinko į antrąjį spaudos kongresą Elka Park, N.Y. Latviai išsivijai minėjo latvių spaudos 150 metų sukaktį, nes pirmas latvių laikraštis pasirodė 1822 Jelgava mieste, Latvijoje. Kongresas priėmė rezoliuciją, smerkiančią rusų komunistų vykdomą genocidą Baltijos kraštuose.

— Margučio radijo programos vadovas Petras Petrutis Margučio vardu rugsėjo 30 Chicagoj, Jaunimo centro salėje, rengia koncertą, kurio programą atliks Windsoro mergaičių kvartetas "Aušra". Šis kvartetas antroje lietuvių jaunimo kongreso vakaro programoj susilaukė didelio pasisekimo.

— "Nemunas", Brazilijos lietuvių tautinių šokių grupė, grįžusi iš IV-tos tautinių šokių šventės Chicagoj, rugsėjo 16-17 atidarė antrąjį tarptautinio Sao Paulo imigrantų folklorinio festivalio dalį.

— Philadelphia, Pa., ALT Sgos skyrius rugsėjo 30, seštadienį, 7 val. vak. Lietuvių Muzikinio klubo salėje rengia D. Stankaitės ir St. Baro koncertą.

— Anatolijus Kairys pereitais metais, kurie buvo sukilimo, parašė d r a m ą "Žmogus ir tiltas". Clevelando teatro sambūris Vaidila ruošia sij veiklą pastatyti scenoj. Premjera numatoma Clevelande 8.m. spalio mėnesyje.

— Vytauto Alanto, rašytojo ir dramaturgo, 70 m. amžiaus suakties minėjime spalio 1 Jaunimo centre, Chicagoj, sceninės ištraukas iš Vyt. Alanto "Buhalterijos klaida" atliks aktoriai D. Juknevičiūtė, E. Vilutienė, L. Barauskas, J. Kelečius, A. Dikinis, J. Valantinas ir kiti. Pagrindinę kalbą pasakys Bronys Raila iš Los Angeles, Calif.

— Vokietijos lietuvių studijų savaitę ateinančiais metais numatoma pravesti rugpičio 19-25 Vasario 16 gimnazijos patalpose.

— Nauji Darbininko skaitytojai: V. Bitėnas, Elizabeth, N.J.; Jone Last, Union City, N.J.; Julia P. Holbert, San Antonio, Texas; Susan K. Boroskas, Brockton, Mass.; E. Pakštas, Chicago, Ill.; Teresė Bakanienė, Chester, Pa. Užsakė kitiem: kun. P. Ruggles, Brooklyn, N.Y. — A. Ruggles, Holyoke, Mass.; C. J. Krušinskas, Woodhaven, N.Y. — K. Kazlauskienė, Elmhurst, N.Y. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojame užsakytojam. Naujiem skaitytojam pirmiem metam Darbininko prenumerata tik 7 dol.

Per skautybę — lietuviškai!

SKAUTŲ PASTOGĖJE

Globoja: Lietuvių Skautų Sąjunga

Redaguoja:
ps. Birutė Kidolienė, 94-08 Jamaica Ave. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. HI 1-3894 (Area code 212)

AITVARO STOVYKLA

LSS Atlanto rajono vasaros stovykla, kuriai duotas Aitvaro vardas, įvyko Adams Point, Storer Reservation, Barnstead, New Hampshire.

Dalyvavo apie 400 stovyklautojų. Tai turbūt pirmą kartą per daugelį metų, kad rajono stovykla sutraukė tiek daug brolių ir sesių.

Per keletą metų, vadovaujant s. M. Subačiui, buvo stengiamasi laikytis griežtos drausmės, ir, atrodo, kad jaunimas ir šiais metais gražiai laikėsi tvarkos.

Kaip jau buvo minėta, stovyklai vadovavo s. M. Subatis. Brolijos pastovyklės vadovas buvo ps. K. Matonis, Sėsersijos — s. G. Matonienė. Kas pažįsta brolių Kazį ir sesę Gilandą, žinojo, ko šioje stovykloje gali tikėtis. Ir nebuvo apvilti. Programos buvo daugiau negu laiko. Didžiausias skundas — laiko stoka.

Si buvo žygiuojanti stovykla. Keliaavo vyr. skautės ir skautai vyčiai. Vieną dieną turėjo nueiti 10 mylių ir dienos pabaigai turėjo užlipti į kalną, iš kurio matėsi Kennebunkportas ir jūra.

Pavalgę ir išsimiegoję savo atsineštuose miegamuose maišuose, kitą dieną grįžo tą patį 10 mylių namo. Jaunuoliam, kurie pripratę važiuoti iki pirmo kampo su automobiliu, tai buvo jų jauno gyvenimo vienas sunkesnių uždavinių. Skautai geltonšlipsis iš savo iškylos grįžo pasipuošę pinigų vainikėliais. Kaip iškyloje buvo — neaišku, bet atgal grįžo vainikuoti, rikiuotėje ir su daina.

Negalima užmiršti ir pačių mažiausių, kurie, „iškeliaugę“ į kitą pusę vartų, patys viršė valgyti ir ten iškylovo.

Šioje stovykloje buvo puikios sąlygos sportui. Buvo įrengtos tinklinio ir kvadrato aikštelės, buvo lankais šaudymas, bėgimas su kliūtim ir, žinoma, buvo žavus ežeras su laiveliais. Skautai su didžiausiu entuziazmu įsijungė į sportą, ir nei viena stovykla nebuvo mačiusi tiek apmuštų kojų ir tiek sutrintų pūslių, kaip Aitvaras. Broliai ir sesės pirmą kartą turėjo lenktynes ežere su laiveliais. Ir kaip jie stengėsi, vistiek laivai plaukė skersai ir atgal, į šonus ir kreivai, visiškai atsiskė plaukti tiesiai, į priekį, kad pasiektų finą. Žinoma, broliai ir sesės, kurie valdė irklus, su šiais nepasisekimais nieko bendro neturėjo.

Apklašinėjus, kas labiausiai patiko stovykloje, gauti atsakymai: sporto diena, varžybos ežere, lauko virimas ir ypatingi interesai (gal tai daugiau liečia Sėsersiją, nes jos buvo paskirstytos grupėmis ir darė tai, kas jas labiausiai interesavo).

Ąžuoliečiai prie savo uždavinių. Nuotr. D. Bobello

Labai dažnai girdisi nusi-skundimai, kad mūsų jaunimas nėra šio. Labai norėčiau, kad būtų galima visiems parodyti buvusios stovyklos laikraštėlį „Pučia vėjas“. Jį redagavo p. L. Kulbienė. Jos dėka tai buvo grynas stovyklaujančių vaikų laikraštis. Jame tilpo ne tik pačių brolių ir sesių rašiniai, bet ir sueiliuoti eilėraščiai. Žinoma, jie buvo trumpi ir nebuvo išvengta klaidų, bet faktas yra — vaikai rašė.

Šalia pagrindinės stovyklos vyko „Gintaro“ ir „Ąžuolo“ vadovų mokyklos stovykla. Jiem vadovavo v.s. Č. Kiliulis ir s. L. Kiliulienė. Jie tik vieną kartą dienoje valgė kartu su visa stovykla. Kitais kartais virėsi patys lauke. Jie turėjo įvairių instruktorių, ir buvo tikrai malonu stebėti, kaip intensyviai jie dirbo ir mokėsi. Šioje stovykloje buvo atvažiavusių iš Chicagos ir Kanados.

Pirmą kartą stovyklaujančių buvo tokia patalpa, kur visa stovykla galėjo valgyti kartu. Maitinimas buvo padėtas ant stalo, nereikėjo laukti eilės. Kiekvienas valgydamas buvo pradedamas mūsų kapeliono s. S. Kulbio maldė.

Stovykloje svečiavosi LSS Pirmijos pirm. v.s. A. Saulaitis, LSS-jos VS v.s. L. Milukienė, LSB VS v.s. P. Molis, Brolijos dvasios vadas v.s. kun. J. Pakalnis ir daug kitų garbingų svečių.

Labai sunku keliom minutim apibūdinti praėjusius 10 dienų. Žvelgiant atgal, atrodo, kad tai buvo viena iš didžiausių, drausmingiausių ir geriausiai pavykusių stovyklų. Broliai ir sesės skundžiasi, kad labai pavargę, daug dirbo, mokėsi, sportavo, bet užklausti, ar kitais metais važiuos į stovyklą, visi vienbalsiai atsakė, kad važiuos!

Tad iki pasimatymo jubiliejinėje stovykloje!

I.J.

New Yorko skautai pradėjo veiklos metus

Per vasarą ramu, o kartais ir nyku buvo Highland Parko kalnelyje, Kultūros Židinio patalpose. Retkarčiais toji tyla buvo minutei pertraukiama, kada vyko kuris nors posėdis. Bet vaikiško juoko ten nesigirdėjo...

Bet štai rugsėjo 16 karštą popietę vėl ten suklego jauni balsai, sumirgėjo įvairiaspalviai drabužiai ir saulėje įdegę veidai. Prasidėjo skautų sueigos.

Vadovai iš karto sunkiai suvaldė mažuosius. Reikėjo gi po vasaros atostogų susitikti draugus, pasidalinti vasaros įspūdžiais, gal ta proga ir šiek tiek pašindyti.

Vilkiukai, mat „vyrai“, susibūrė atskirai rūsyje, o sesės ir paukštytės buvo sunku ir sugaudyti, kur jos pagaliau yra. Rūdos, tame kambaryje buvo, o jau čia iš parko aidi balsai.

Rimtesnė programa buvo sunkoka ir užsiimti. Teko pasitenkinti vienu kitu uždaviniu, padainuoti. Paukštyčių vadovės rado geriausių išiečių. Visos mažosios rikiuotėje patraukė parko link. Gamtoje greičiau galima išlieti energiją, kurios visom buvo su kaupiu.

NEW YORKO ŽIDINIO SUEIGA

Pirmoji šiais metais Vyr. Skautų Židinio „Vilijos“ sueiga įvyks rugsėjo 28, ketvirtadienį, 7:30 v.v. sesės I. Alksnienės namuose.

Pageidaujama, kad židiniėtės kuo gausiausiai dalyvautų, nes šioje sueigoje bus perduotos pareigos naujai židinio pirminkei, bus aptartami židinių numatytie ateinančių metų darbai.

MIELI BROLIAI

IR SESĖS

Po trumpos pertraukos ir vėl skaitote „Skautų Pastogę“. Vasaros atostogom praėjus, vėl visur užvirė skautiška veikla.

Apie savo veiklą kiekvienam malonu pasiskaityti laikrastyje, matyti nuotraukas, patirti apie tolimesnius įvykius.

Todėl kviečiu visus į talką, ne tik vadovus, bet ir jaunimą. Kviečiu pasidalinti savo įspūdžiais ir sumanymais šio puslapio skiltyse. Siųskite rašinius ir nuotraukas redaktorės adresu.

Budėkime ps. B. Kidolienė

VYR. SK. IR SKAUTŲ VYČIŲ

SĄSKRYDIS

Rudeninis vyr. skautų ir skautų vyčių suvažiavimas Atlanto Rajone įvyks rugsėjo 30 — spalio 1 Maironio parko patalpose, Shrewsbury, Mass.

Kviečiami dalyvauti visi-os vyr. skautės ir skautai vyčiai, kandidatai-ės bei jų vadovai.

Suvažiavimo mokestis — 7 dol., registracijos mokestis — 2 dol., likutis sumokamas vietoje nuvykus. Į suvažiavimo mokestį įskaitoma ir šokių bilietas.

Suvažiavimui numatyta tokia programa: šeštadienį, rugsėjo 30, — 11:00 — 1:00 registracija, užkandžiai, 1:00-1:30 atidarymas, 1:30-6:00 užsiėmimai, 6:00-7:00 pietūs, 8:00-12:00 šokiai.

Sekmadienį, spalio 1, 11:00-12:00 mišios, 12:00-2:00 vyčių, vyr. skautų sueigos, 2:00-2:30 uždarymas, 2:30-3:30 pietūs.

Visi skautai vyčiai, vyr. skautės ir kandidatai-ės prašomi rezervuoti šį savaitgalį suvažiavimui. Ten susitiksime savo seniau matytus draugus, maloniai praleisite laiką ir turėsite iš to visokeriopos naudos.

NUSIŠYPSOK!

Nusišypsok — ir visi vargai tau atrodys mažesni!

Nusišypsok — ir tuo užkrėsi ir kitą!

Nusišypsok — ir tuo pakelsi visų aplink tave esančių nuotaiką!

Nusišypsok — ir tuo parodysi savo draugiškumą!

Nusišypsok — ir tuo nušluostysi ašaras!

Nusišypsok — ir tuo parodysi meilę artimui!

Nusišypsok — nes tai daug lengviau negu susiraukti!

Ką jos ten veikė, tai ne mum, tėvam, žinoti. Po gero pusvalandžio išgirdome tik dainuojant: „Joja, joja, išsižioję...“, ir tai tokiu tonu, kad plyšo oras. Net sunku buvo patikėti, kad tai mūsų paukštytės padainuoja.

Malonu buvo pastebėti, kad New Yorko skautiška šeima padidėjo keleta naujų narių, narių, tiek sesių, tiek brolių, daugiausia vilkiuko-paukštytės amžiaus. Todėl netenka abejoti, kad mūsų kalnelyje dar daug metų maloniai sudrums tylą lietuviško jaunimo pačios mažiausios atžalos.

B.K.

NEW JERSEY BROLIAI IŠKYLAUJA

Keletas „Šarūno“ draugovės skautų liepos 22-23 turėjo dviejų dienų iškylą laiveliais Delaware upėje.

Oras buvo gražus, saulutė kepino, vanduo gaivino, tad buvo malonu irkluoti ir grožėtis kalnuotais upės krantais. Per abi dienas buvo nuirklauta 30 mylių.

Iškyloje dalyvavo: ps. K. Matonis, psl. Arvydas Liobis, psl. Arūnas Bitėnas ir skautai Algis Liobis ir L. Bružėnas.

Visi grįžome į namus patenkinti, pilni įspūdžių, nors ir jautėme nuovargį...

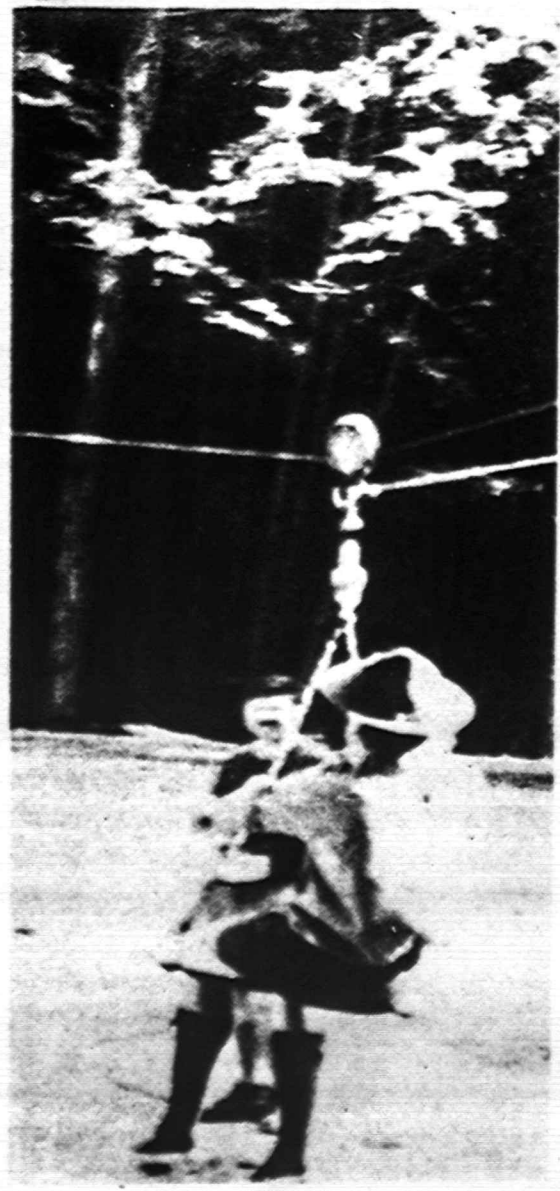
Arūnas Bitėnas

Lietuvių skautų reprezentacinis vienetas iš Toronto latvių skautų 55-ties metų jubiliejinėje stovykloje „Riga Dimo“ liepos mėn. Ivy, Ont.

Jūros skautų 50-ties metų sukakčiai paminėti jubiliejinės stovyklos vadovai. Stovykla vyko Romuvos stovyklavietėje Kanadoje.

Taip važiuo ąžuolo stovykloje. Nuotr. D. Bobello

Elizabeth, N. J. Šarūno draugovės skautai iškylauja Delaware upėje. Nuotr. ps. A. Bartytės

Artėja Inos Nenortienės darbų paroda

Daugeliui iš mūsų yra puikiai žinoma s. Ina Nenortienė, kuri per eilę metų pasižymėjo savo meniškais darbais, kurie ir naudingi ir gražūs ir kuriuose atsispindi tiek lietuviškų motyvu, kad beveik būtų galima juos pavadinti tautodailės dalimi.

Šiais metais sesė Ina pasirūpino su dideliu savo darbų krūviu pasijudinti New Yorko link. Spalio 28-29 Kultūros Židinyje

New Yorke ir įvyks toji paroda, kurios šeiminkėmis ir globejomis bus New Yorko Vyr. Skautų Židinio „Vilija“.

Norėčiau šiek tiek supažindinti su sesės Inos darbais, kuriuos matysite parodoje ir kurių bus galima ir patiem įsigyti.

Bene patys populiariausi ir žinomiausi yra jos emalio išdirbiniai. Sesė Ina čia pasireiškia kaip tikra savo specialybės meistrė. Ji pagamina nuo labai smulkios papuošalo iki papuošimų namam, indų ir t.t.

Ne vienas iš skautų esame įsigiję ar bent matę jos meniškai dekoruotas sages, įvairių formų ir raštų. Dažnai tokioje sagėje matosi liandies motyvai — rūtėlės, paukščiukai, juostų raštai. Prie jų gretinasi auskarai, pendantsai, kitoki papuošalai, dažnai dar pagražinami gintaru.

Nepaprasto grožio lėkštės, padėklai, vazos, net kavi staliuko plokštės, paveikslai. Visur matosi sugebėjimas, nagingumas ir kūrybinė dvasia, o taip pat ir geras skonis.

Man prieš kurį laiką teko buvoti sesės Inos dirbtuvėje, kur ji supažindino su savo darbais ir jų produkcija. Toje dirbtuvėje jautiesi kaip kokioje laboratorijoje, o kartu ir auksakali dirbtuvėje. Pilnos lentynos visokiausios medžiagos — dažų, emalio miltelių, metalo formų (daugiausia naudoja varį), taip pat ir krosnys deginimui. Čia ji kuria ir dirba.

Ne vien minėtais dalykais gali domėtis sesės Inos dirbtuvėje. Ten stovi ir staklės, kuriomis ji audžia įvairius lietuviškus audinius. Ten virtinės džiovinčių gėlių, iš kurių ji pina lietuviškas Vilniaus verbas. Ten ir medžiui deginti prietaisai ir krūvos medžiagos.

Visi šie darbai reikalauja didelės kantrybės, o jos, atrodo, sesė Ina turi, nes kiekvienas, ir mažiausias dalykėlis, atliktas kruopščiai, sumaniai.

Ji taip pat turi pagaminus ir batikos (vasko technika) paveikslų. Juose beveik be išimties vyrauja lietuviško stiliaus ornamentai — rūpintojėliai ir pan.

Tad ar nuostabu, kad šios parodos New Yorkas laukia su nekantrumu?

B.K.

BROLIAI PAKĖLĖ SPARNUS

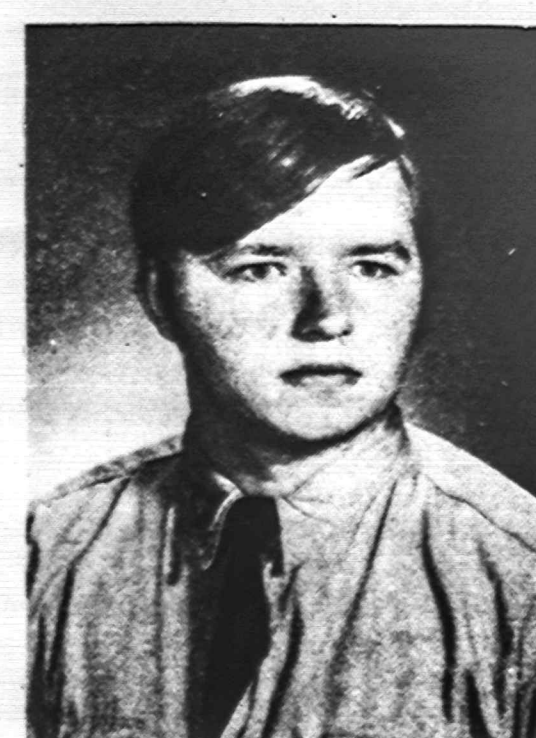
Kaip ir kiekvienais metais, taip ir šiemet keli mūsų skautai baigė aukštesniąsias mokyklas ir išsiskirstė po universitetus.

Du New Yorko broliai sumanė mokslo ieškoti toliau nuo namų.

sl. Tomas Dičpinigaitis baigė Archbishop Molloy aukštesniąją mokyklą, gavo New York State Regents stipendiją ir išvyko studijuoti į Stony Brook universitetą. Studijuos inžineriją.

s.v.v. sl. Algis Kidolis baigė Aviation High School ir išvyko studijuoti į Bell & Howell Institute of Technology, Union, New Jersey. Ten studijuos elektronikos mokslus (Design-Engineering).

Sėkmės abiem. Linkime ir toliau nepamiršti savo skautiškojo vieneto.

įs.v.s. sk. Algis Kidolis

JAUKUS RUDENS KONCERTAS

ELIZABETH, N.J.

Kalbos ir užmojai seniai pradėti — statysim Kultūros Židinį! Pagaliau tai jau pradama ir apčiuopti. Naujiem pastatam skirtoj vietoj užsilikę senieji pastatai jau nugriauti, medžiagos perkamos naujiem namam. Tikimasi, kad ir statyba greit bus pradama su atitinkama rimtimi. Aukos buvo ir tebėra renkamos, nes pinigų vis dar trūksta. Džiugu, kad ne vien pavieniai asmenys prisideda savo auka, bet ir organizacijos remia šį lietuvišką reikalą.

Paskutiniu laiku iniciatyvos parodė Lietuvių Katalikių Moterų Sąjungos New Yorko — New Jersey apskritis. Teko Darbininke jau prieš kiek laiko skaityti reklamines žinutes apie būsimą koncertą, o Vargonininkų — Muzikų seime jau buvo platinami ir bilietai. E. M. Juškievė rodė iniciatyvos bilietų platinime, reklamų ruošime, programų spausdinime, paties koncerto organizavime. Ji visur pilnai reiškėsi ir koncerto įgyvendinime rugsėjo 23 Lietuvių Laisvės salėj, Elizabeth, N.J.

Vakarą prasmingu žodžiu atidarė kun. P. Totoraitis. L. Kat. Moterų S-gos N.Y.-N.J. apskrities dvasios vadas. Pristatęs programos dalyvius, jis taip pat pranešė, kad šia proga dr. Marija ir Aleksandras Žemaičiai Kultūros Židinio statybai vėl paaukojo 500 dol.

Koncerto programoj pirmąją pasirodė jauna solistė Jūratė Vėblaitytė, šį pavasarį Columbia universitete gavusi muzikos magistrės laipsnį. Jūratė specializavosi dirigavimo, chorvedybos, balso lavinimo ir muzikos dėstymo srityse. Pirmą kartą viešą dainų rečitalį ji davė Columbia universitete, Horace Mann auditorijoje birželio 2. Dabar pristatė savai publikai vėl su nauja programa.

Dviem atskirais išėjimais Jūratė padainavo penkias Fr. Schubert dainas: Sveika Marija, Litanija Visų Sielų šventei, Forelle, Serenada ir Piemenėlis ant uolos. Čia solistė turėjo pro-

gos parodyti savo pasiruošimą ir išvermę, kurios ypač reikalavo paskutinioji ilga daina. Akomponavo vargonų virtuozas Albinas Prižgintas, o klametu trim kūriniams pritarė David Niethamer.

Paskutiniu išėjimu J. Vėblaitytė padainavo lietuvių kompozitorių kūrinius: D. Lapinsko Oi, ką kalba linelis ir Kieno ten gano do do, bei K. V. Banaičio Ugdė tėvelis, Už balto stalo ir Oi nėra niekur. Atsilygindama už įvertinančios publikos gausius plojimus, pridėjo vieną dainą ir "bisui".

Dviem atskirais išėjimais pasirodė Žibuoklių sekstetas, vadovaujamas muz. ir solisto Liudo Stuko. Sekstete dainuoja: R. Malakienė, G. Mazurienė, A. Pitkunigienė, O. Skurvydienė, L. Stukienė, B. Venskienė. Šis sekstetas, lietuviškai visuomenei pažįstamas per eilę metų, mielai talkina lietuviškuose rengimuose New Jersey-New Yorko lietuviškuose kolonijose. Sekstetas kviečiamas ir į tolimas vietas su koncertais. Pav., šį pavasarį, gegužės 28 dainavo spaudos balių Chicagoj, minint Draugo 60 m. sukaktį, arba atliko dalį programos Pensilvanijos Lietuvių dienoj Lakewood, Pa., rugpjūčio 13.

Šiame koncerte pirmąją išėjimą sekstetas padainavo E. Balsio Dainą apie tiltą, L. Stuko Už mėlynų marių ir A. Brazinskio Kareivėliai. Antru pasirodymu atliko: A. Brazinskio Pirsleliai, Banko-Stuko Spaudos baltas valsas, Naujajio - Stuko Lietuva brangi. Abiem atvejais dėkingai publikai gausiai plojant, sekstetas nepagalėjo ir "bisui". Akomponavo seksteto vadovas muz. L. Stukas.

Koncerto rengėjom, programos dalyviams bei vakaro svečiam padėjo Kultūros Židinio statybai vadovaujas Tėv. P. Baltakis, OFM. Tačiau juodroji E. M. Juškievė pranešė, kad čia dar ne viskas. Laukia pasirodyti ir tautinių šokių gru-

Žibuoklių sekstetas, dainavęs rugsėjo 23 Elizabeth, kur buvo surengtas koncertas Kultūros Židinio statybai paremti. Sėdi iš k. Regina Malakienė, vadovas ir solistas Liudas Stukas, Bronė Venckienė, stovi: Ona Skurvydienė, Loretta Stukienė, Genovaitė Mazurienė ir Aldona Pitkunigienė.

pė. Tik scenoj jiems vietos nedaug. Žiūrovam, kurių prisirinko 200, išsiskirsčius į salės pakraščius, salės vidury New Jersey apygardos tautinių šokių grupė grakščiai pašoko Suktutę ir Gyvatara. Šokių grupei vadovauja Birutė Vaičiūnaitė. Grupėje šoko: Audrė Pociūtė, Lina Normantaitė, Kristina Dovydauskaitė, Emilija Skruodytė, Regina Miskewitz, Doreen McDow, Danutė ir Petras Audėnai, Loretta Miknevičiūtė, Alė ir Vita Kvedaraitės, Antanas Kasperniūnas, Kęstutis ir Skirmantas Bungardai, Algimantas ir Arvydas Liobiai, Vytautas Kavoliūnas ir Arūnas Bitėnas. Akordeonu grojo Rūta Raudytė.

Visa programa be pertraukos truko truputį virš pusantros valandos. Po programos, orkestro muzikai grojant, norintiems buvo proga pašokti. Kiti vaišinosi sąjungiečių paruoštais užkandžiais. Šokių pertraukos metu E. M. Juškievė pravedė loteriją.

Visas vakaro pelnas paskirtas Kultūros Židinio statybai. Aukšto lygio koncerto programos atlikėjams ir sąjungiečių dėkingi lietuviai pranciškoniai ir visi, susirūpinę Kultūros Židinio statyba.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Lietuvių Posto 154 ir jų padėjėjų naujų valdybų pristatymas įvyko rugsėjo 24 Lietuvių Sveikatinės didžiojo salėj. Iškilmės dalyvavo daug legionierių. Naują posto valdybą sudaro: vad. Petras Okas, pavaduotojas Juozas Jankevičius, adjuntas Jonas Stefura, serv. of. Kaney Treece, kapelionas kun. A. Dranginis, teisėjas adv. Herman Noweck, izd. Robert E. Parks, maršalka Kenneth Smith, istorikas Kazys Sarpalis. Padėjėjų valdybą sudaro: pirm. Eugenija Pazneckienė, vicepirm. Frances Karpers, izd. Marie Mazz, kapel. Lillian Walsh, maršalka Bertha Mitchell, istorikė Dorothy Parks. Naujom valdybom linkim sėkmės. Iškilmės baigtos su vaišėmis.

Madų parodą Šv. Alfonso parapijos sodalietės rengia spalio 9, pirmadienį, 6 val. vak. Bilietus galima įsigyti iš anksto pas sodalietes ir kleboniją. Naujoviškų suknelių ir palčių paroda įvyks Martins West salėj. Vakarą prasidės su vakariene, po jos paroda. Alberta Salkauskienė ir rengimo komi-

tetas visus kviečia dalyvauti. Pelnas skiriamas Šv. Alfonso mokyklos reikalams.

Jaučio kepimą rengia Lietuvių Posto 154 legionieriai spalio 15, sekmadienį, nuo 1 iki 6 val. Eastern Center salėj, kur kiekvienais metais turi tokius parengimus. Bus ir kitokių valgių. Šokių gros orkestras. Veiks loterija.

40 valandų atlaidai Šv. Alfonso parapijoj šiemet įvyks spalio 15-17. Atlaidai prasidės spalio 15, sekmadienį, su iškilmingom mišiom. Per mišias giedos didysis choras.

Petrus Laukaitis po sunkios ir ilgos ligos mirė savo namuose rugsėjo 17. Už jo sielą trys kunigai aukėjo gedulingas mišias Šv. Klemenso bažnyčioj Lansdowne, Baltimorės priemiesty, rugsėjo 21. Palaidotas Holy Redeemer kapinėse. Nuliūdime liko žmona Juzė, seserys Sofija, Lilė ir Doris Marie, broliai Vincas, Jonas ir Edvardas.

Juozas Bikuls-Bikulevičius, pirmos kartos lietuvis, mirė Union Memorial ligoninėj rugsėjo 20. Juozas buvo susipratęs lietuvis ir uoliai dalyvaudavo lietuviškoj veikloj. Trys kunigai už jo sielą aukėjo gedulingas mišias Šv. Alfonso bažnyčioj rugsėjo 23. Palaidotas Holy Redeemer kapinėse. Nuliūdime liko žmona Ona, dukra Adelė, sūnus Juozas ir eilė anūkių.

Jonas Obelinis

Nuo 4 val. popiet prasidėjo šokiai, kuriems grojo Terry Martin orkestras. Šokių metu buvo ir laimėjimų.

Rugsėjo 10 buvo L.A.P. klubo gegužinė. Tai jau antra šią vasarą L.A.P. klubo gegužinė. Gegužinė vyko toj pačioj vietoj, kaip ir "Tėvynės Garsų" gegužinė. Šokių grojo tas pats Terry Martino orkestras. Na, beveik ir tos pačios šeimininkės vaišėn svečius skaniais lietuviškais valgiais, o šeimininkai — gėrimais.

L.A.P. klubas šios gegužinės dalyviams buvo paskyręs 350 dol. laimėjimą. Tik neteko sužinoti, kas laimėjo, nes šių eilučių autoriui reikėjo anksčiau išvažiuoti namo.

Apskritai, gegužinės praėjo puikiai, nes ir oras buvo gražus. Svečiai turėjo progos susitikti su pažįstamais, pasikalbėti, pasigėrėti Connecticut upėje plaukiojančiais laiveliais bei pasigrožėti parko gamta, pakvėpuoti tyru oru...

Būtų labai gerai ir gražu, kad visi lietuviai į tai puikiai paruoštas gegužines atsilankytų. Ankstesnieji lietuviai ateiviai sako, kad prieš 30-40 metų tokias gegužines suvažiuodavę visi Connecticuto lietuviai. Sako, būdavę net 25 autobusai atsilankiusių. O dabar, atrodo, publikos perskysta — nepakankama.

Jonas Bernotas

MINĖJO VEDYBINĖ SUKAKTĲ

Chicagoje gyveną Rozalija ir Eugenijus Čepelevičiai rugpjūčio 26 d. paminėjo savo vedybinio gyvenimo 25 metų sukaktį. Tėvų jėzuitų koplyčioje 11 val. buvo pamaldos. Mišias aukėjo jų geras draugas Tėv. Petras Baniūnas, OFM, Darbininko administratorius, kuris drauge su jais po karo buvo Italijoje ir juos net globojo. Mišių metu buvo ir pritaikytas pamoksas, įteiktas šv. Tėvo palaiminimas jų sukakties proga.

Vakare Pakšto svetainėje įvyko vaišės, kuriose dalyvavo suoktutvinkų draugai bei bičiuliai. Iš Woodhaveno buvo nuvykę Marytė Šalinskienė su savo sesutėm Jūlyte ir Onute, iš Detroito buvo Arlauskai ir kiti. Vakarą pravedė A. Santaras. Buvo pasakyta sveikinimo kalbų, pasivaikšinta, padainuota.

Čepelevičiai jauni pasitraukė iš Lietuvos ir atsidūrė Reggio Emilia Italijoje. Jis buvo iš Kauno, sportininkas, ji iš

Tauragės. Susituokė 1947 m. rugpjūčio 3 d. Vėliau gyvena Argentinoje, iš kur persikėlė į Chicago, Ill. Dabar jie turi gražius namus Marquette Park lietuvių rajone.

Rozalija ir Eugenijus Čepelevičiai rugpjūčio 26 paminėjo vedybinio gyvenimo 25 metų sukaktį.

Rozalijos ir Eugenijaus Čepelevičių suoktutvinkinė vaišė. Iš k. M. Šalinskienė, už suoktutvinkinių Petras Baniūnas, O.F.M., V. Vyčius. Nuotr. Z. Degučio

HARTFORD, CONN.

Lietuviški tautiniai šokiai televizijoje buvo rodomi sekmadienį, rugsėjo 10, aštuntam kanale, kuris veikia iš New Haven, Conn. Šis lietuviškas pusvalandis buvo pirmasis iš serijos, skirtos įvairiom tautinėm grupėm. Lietuviai pasirodė pirmieji deka dr. E. Vaišniūnės, kuri pusvalandį angažavo, ir taip pat deka K. Marijošienės, nes ji labai greitai laiku paruošė Hartfordo moterų grupę. Per programą buvo pašokti — sadutė, kubilis ir blezdingėlė. Šokius apibūdino Rūta Jurkevičiūtė. Dr. V. Mantautas apibūdino lietuvių muziką, šokius, kultūrą.

Svyturio lituanistinė mokykla mokslo metus pradėjo rugsėjo 16 su mišiomis. Pamokslą pasakė mokyklos kapelionas kun. V. Bitinas. Mokykla turės 6 grupes ir darželį, į kurį priimami net trijų metų pipirai. Jie yra vieni iš atidžiausių mokinių. Darželiui vadovauja p. Vitkuvienė. Visai mokyklai vadovauja ir taip pat ketvirtą grupę moko p. Dzikiėnė. Jai gelbsti Rūta Jurkevičiūtė, kuri taip pat visas grupes moko tautinių bei kitokių programinių šokių. Lietuviškas dainas sutiko ir toliau pravesti muz. J. Petkaitis. Vyriausiom grupėm, penktajai ir šeštajai, vadovauja p. Grajauskienė. Turim pasidžiaugti dviem naujom mokytojom, p. Zabuliene ir p. Vaišniene. Dr. Vaišniene gyvena New Havene, tad juo labiau įvertinam jos sutikimą mokyklai pagelbėti.

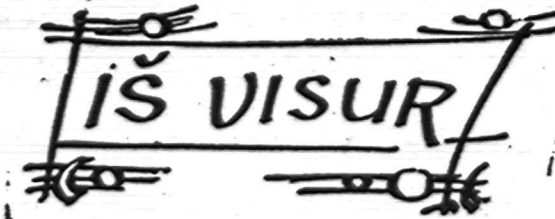
"Visų Tautų Festivalis" įvyks spalio 16-23 G. Fox & Co. Centinel Hall. Savo budeles su tautiniais išdirbiniais turės apie 20 įvairių tautybių, jų tarpe ir lietuviai. "Svyturio" mokyklos mokiniai dalyvau meninėje dalyje su tautiniais šokiais. Prašom sekti vietinę spaudą dėl smulkesnės programos tvarkos. Lietuvų atstovus šioj organizacijoj yra V. Raškevičius.

Kavos klubas, kuriam iki šiol vadovavo Kastutė ir Vytautas Raškevičiai, dabar bus tvarkomas Birutės ir Stepono Zabulių. Tie, kurie lanko lietuviškas pamaldas, vykstančias sekmadieniais 8:30 ryto švč. Trejybės bažnyčioj, jau žino, kad po pamaldų jų laukia kava ir pyragaičiai. Begeriant kavutę yra gera proga visiem pasižnekučiuoti. O daug ir organizacinių reikalų būna perkalbama per tą jaukią valandėlę. Prašom vėl visų, ypač tų, kurie dar nėra buvę, atsilankyti!

Metinis Hartfordo LB apylinkės balius šiais metais įvyks lapkričio 4. Programą atliks Bostono vyrų sekstetas, vadovaujamas muz. J. Gaidelio. Šokių gros Radionovo europietiškas orkestras.

dlg

Dvi puikios gegužinės Per šiuos du mėn. Hartforde buvo dvi puikios gegužinės — tai "Tėvynės Garsų" lietuvių radijo valandos ir L.A.P. klubo. "Tėvynės Garsų" gegužinė įvyko rugpjūčio 20 Lietuvių Darže (Lighthouse Grove Park), East Hartforde, Conn. Prasidėjo 12 val. ir tęsėsi iki 9 val. vak. Svečiai buvo vaišiami lietuviškais valgiais.

— Norintieji darbuotis JAV diplomatinėje srityje ar US Information Agency gali laikyti egzaminus. Kandidatai ar kandidatės turi būti Amerikos piliečiai nemažiau kaip 7 1/2 metų ir nejaunesni kaip 21 m. amžiaus. Aplikacijom gauti reikia rašyti: The Board of Examinations for the Foreign Service, 7113 Department of State, Washington, D.C., 20520. (E)

— Prel. V. Mincevičiaus, italų kalba Eltos biuletenio redaktoriaus Romoje, pastangomis, Belgijoje leidžiamas mėnesinis biuletenis Nr. 89 išleistas kaip Elta-Pres "Bažnyčia liudytoja". 30 puslapių dokumentų ir straipsnių nušviečia sovietinę agresiją ir okupacinę politiką nuo pat okupacijos pradžios 1940 birželio 15. (E)

— Liudas Tamošaitis, Darbininko ir kitų lietuviškų laikraščių foto korespondentas, grįžo iš ligoninės, kur jam buvo padaryta operacija. Sėkmingai sveiksta namuose, Woodhaven, N. Y.

— Rūta Lee Kilmonytė, kaip rugsėjo 8 rašė Los Angeles Times, Los Angeles miesto tarybos patvirtinta nariu naujai sudarytos komisijos aplinkos apsaugai (Board of Environmental Quality Commissioners). Apklausingime buvo kilęs ginčas, ar naujos pareigos suderinamos su pareigom, kurias Rūta Lee turi kitoje institucijoje, kuri skatina ir sudarinėja sąlygas Los Angeles miesto pramonėi augti (Economic Development Board). Rūta Lee sakėsi jaučianti, kad pareigos nesikerta, o jei miesto taryba norės, ji iš pastarosios institucijos pasitrauks. Naujom pareigom Rūta Lee karštai rėmė tarybos nariai Louis R. Nowell ir Gilbert W. Lindsay.

— Pianistas Antanas Smetona spalio 4, trečiądienį, 8 val. vak. koncertuoja Cleveland Institute of Music, Kulas Hall patalpose. Programoj Bach, Beethoven, Chopin, Schumann ir Liszt kūriniai. Įėjimas nemokamas.

— Kanados metinės parodos proga Toronte įvyko tradicinės atviros stalo teniso žaidynės. Jose iš lietuvių dalyvavo E. Sabaliauskaitė, V. Nešukaitytė, B. Plučaitė ir A. Saunoris. E. Sabaliauskaitė, žaisdama poroje su M. Kerr, paveržė iš amerikiečių moterų 15 metų laikytą meistertystę dvejetainioje V. Nešukaitytė atlaikė savo turėtas pozicijas ir poroj su E. Caetano laimėjo mišraus dvejetainio varžybas.

— Pedagoginiam Lituanistikos Institute Chicagoj veikla padalinta į du skyrius. Akivaizdinio skyriaus direktorium išrinktas visą laiką iki šiol buvęs lektorių tarybos sekretorium lektorius Aleksandras Dundulis, o vicedirektorium — lektorius Romas Kinka. Neakivaizdinio skyriaus direktorium po kelerių metų pertraukos lektorių taryba vėl išrinko lektorių Igną Serapiną, o vicedirektorium — lektorių Vytautą Narutį. Akivaizdinis skyrius mokslo metus pradėjo rugsėjo 9. Neakivaizdiniam skyriui darbas vyksta per ištisus metus.

— Elena Juciūtė, gyvenanti Bostone, Sibiro kalinė, šią vasarą buvo susirgusi ir jai buvo padaryta vidurių operacija. Praeitais metais ji buvo patekusi į automobilio katastrofą ir buvo sunkiai sužeista. Gydėsi net 8 mėnesius. Ji yra parašiusi savo atsiminimų knygą apie sovietinius kalėjimus. Ta knygą išleids New Yorko Simo Kudirkos šaulių kuopa.

— Sesuo M. Salezija Martinaitė, kazimierietė, Marijos aukštesniosios mokyklos direktorė, Lojolos universitete apgynė disertaciją apie kolektyvines sutartis Chicago arkivyskupijos mokyklose ir gavo pedagogikos doktoratą. Šiai problemai nušviesti ji yra surinkusi daug medžiagos.

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE Tel: 612-2922

SERVICE

U-NEEK RUBOUT CO.
Exterminating Guaranteed Results
Lowest Rates Because of Quality Work
Rubout your bugs U-Neek.
Safely, Expertly
228-0738 bet. 10 A.M. — 2 P.M.

**DELLANE'S CHAR BROIL
RESTAURANT**
Specializing in Subs
Open Daily 11 A.M. to Midnight
Orders to Go Dial 201 787-9632
27 Main St. Keansburg, N.J.

SENIOR CITIZENS
Retire in Comfort in Beautiful
Brewster, N.Y. Menu Type meals.
Decorative Rooms. Happy Atmosphere.
\$350.00 per month. Call (914) 279-4916.

SEWARD MOVING & STORAGE
167 Clymer St. Bklyn, N.Y.
Near Bedford & Division Ave. Un-
claimed New & Used Warehouse, Furni-
ture. Tremendous Value on Dining Room
& Bedroom Sets. Open 7 Days a Week
Call 388-4732

If you really want your Car to go see
**MARIO'S AUTO INSPECTION
SERVICE**
Mario De Santis, Prop. Complete Brake
Repairs, Front End Work, Electrical
Work, Tune-Ups our Specialty, Auto
Repair Skilled Mechanics
Shell Bay Road Mayville (Opp. Exit of
State Inspection Station) Phone 609
465-5607 Cape May Court House.

S & S AUTO BODY SHOP
Collision Experts
Insurance Problems
We take Pride in our Work
1311 Marietta Rd.
West Belmar, New Jersey
Call 201 681-5330

George Simmons affiliated with
ERSKINE BERRY CO.
Floor Sanding, \$20 a Room. We go to
all Boroughs. Call 24 Hours a Day
212 299-4471 We take pride in our work

JOE HUGHES & SON
We Specialize in Bricks, Stoops,
Precast Steps, Flagstone Patios &
Porches. 1st Class Work. Free
Estimates. Reasonable Rates.
Dependable Service. 40-53 69 St.
Woodside, (212) IL 8-7197

DISPLAY

MARVIN SCHAN PET CEMETERY 8
acres 683-9221 Special Rate now. Grave
& Monument \$99. Pick-up 7 Days a
Week. (Opportunities for Agents too).
Save this ad for 10% discount. Prices be-
fore Death of your Loving Pets for only
\$99 or 1 grave for only \$49.

LITAS

INVESTAVIMAS — TAUPYMAS
PASKOLOS — KELIONĖS
ŪKINIAI PATARIMAI
DOKUMENTŲ PARUOŠIMAI
TAKSŲ PILDYMAS
NUOSAVYBIŲ PIRKIMAS IR PARDAVIMAS
APDRAUDOS

Litas Investing Co. Inc.
86-01 114th St., Richmond Hill, N. Y. 11418

VADOVAUJA V. VEBELIŪNAS
(212) 441-6799

Litas Travel Service,
87-18 Lefferts Blv., Richmond Hill, N. Y. 11418
VADOVAUJA NOMEDA ALEKSANDRAVICIUS
(212) 846-1650

NEW YORK — Lietuvos atsinirinių radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki
6 val. WEVD 1330 kil. — AM ir 97.9 meg. FM. bangomis. Direktoriaus dr.
Jok. J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092; tel. 201-232-5565.

New Jersey — "Music of Lithuania" — pirmadieniais, 8:05-9:00 val. vak.
WSOU-FM, 89.5 meg. — anglų kalba, per Seton Hall Univ. radijo stotį
Dir. prof. dr. Jokubas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laisvės žiburys, Lietuvos ir anglų kalbomis sekmadieniais
9-10 val. ryto WHBT 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kerys, TW 4-1288
62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

STON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Viskinis, 178
Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7206; FM bangomis 107.9 mc. WHBT
1480 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vid.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Štep. Minkus, WLYN 1380 kilocycles ir FM
101.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South
Boston, Mass. 02127

SERVICE

**BEDFORD & U
CAR SERVICE**
Prompt Courteous Drivers
24 Hour Service, Local Calls, Airports,
Hospital, Piers, Race Tracks, Subways
Stations, Beaches, Theatres
Call 646-0164-5-6

**Recolor
Carpeting**
Sofas Sections Your Home 1 Day
Dog Stains Removed
COLUMBIA JU 6-3700

U-NEEK RUBOUT CO.
Exterminating Guaranteed Results.
Lowest Rates Because of Quality Work.
Rubout Your Bugs. U-Neek Safely,
Expertly. 228-0738 bet. 10 A.M. — 2 P.M.

GENERAL CONTRACTORS
Low Cost Estimates, Masonry, Carpen-
tary, Painting, Roofing Electrical
& Demolition, Expert Workmanship.
Call bet. 9AM & 6 PM 201 672-6677
201 746-0707
ASSOCIATED BROS.
CONTRACTING GROUP INC.

Nicholas Roofing & Siding
Specializing in Skylights, Hot Pitch.
No Job too small or too large. Guar-
anteed workmanship, Free Estimate, 6
Year Guarantee from time of completion.
Also we guarantee to save you up to 40%
Call 982-9137.

AL ALLWYN
104-25 194th Street
St. Albans
Professional Exterminating
Service Queens & Nassau Lic. Board of
Health
Mice, Rats, Roaches etc.
Call 212 740-1905

**VAL EXTERMINATING
COMPANY INC.**
6819 3rd Ave. Bklyn.
For Homes Commercial & Industrial
Places
For Fast Prompt Service Call 836-4940

C. B.

607 Brooklyn Rd. Brooklyn
Complete House Cleaning Service
Furniture Polishing, Dusting,
Vacuuming, Floor Washing and Waxing.
All Work Guaranteed. Call 493-6062

**OFFSET MIMEOGRAPHIC ART
SERVICE**
Reasonable Rates. Work Picked up
& Delivered. Arnold Malliet 588 Ma-
con Street, Brooklyn, N.Y. Call 774-0268

FLAT RATE MOVING

Large or Small Jobs

1 Hr. notice 372-8877 — also 860-2700

KING'S COURT RESTAURANT
Route 22 Springfield, N. J. For the
Finest in Cuisine. New — Starting
Sunday October 1st Dinner Served
from 2 PM to 9 PM! Chef de Cuisine —
Ezio Berruti. Private Banquet Facili-
ties Available for up to 40 people.
Mrs. Ruth Platzer, Prop. (201) 379-
5382.

DISPLAY

**Della Robbia by
Dorothy Dean Van Leuven**
Wreath Kits Include: Step by step di-
rections, imported fruit and leaves,
typical Della Robbia colors. — 3" for
candlesticks pr. \$2.15, 5" for candle-
sticks pr. \$3.35, 7" for chunky candle
3.50, 14" for table or mantle \$8.50,
18" for table or mantle \$15.50. Illustrat-
ed Brochure of other kits 15 c. Espalier
"Partridge in a Pear Tree" pTopiary,
Cone Trees, Hogarth Swags, Baskets,
Napkin Clips, Favors, Corsages,
Wreaths also in tones of Mulberry,
Yellow, Green or Red. Lectures

DELLA ROBBIA UNLIMITED
Box 2021, Meriden, Conn. 06450

WANTED FOSTER PARENTS
If you are between the ages of 25 and 59,
English speaking, in good health, finan-
cially self maintaining, willing to accept
children of any background and have
adequate rooms, you are desperately
needed now. Contact: McMahon Mem-
orial Shelter, 128 East 112 St. New
York, N.Y. 10029. 369-5665

PIZZERIA STORES FOR SALE (2)
Located in Busy Merchantile and Com-
mercial Sections of Manhattan. 5 1/2
Days 10 AM to 7 PM. Long Lease.
High Business Volume. Reasonable
Price. Stores situated at: 537 8th Ave.
NYC and 143 8th Ave. NYC. Both Fully
Equipped. Call (212) 244-9491 —
Principals Only

Sands Village Diner Millerton, N.Y.
Fully equipped, Established business.
Truck Rt 44 Busy Diner Good Lease
Asking \$60,000. No reasonable offer
refused (914) 789-3589 (914) 789-4726

HELP WANTED

**PART TIME
MEN & WOMEN**
For School Bus Drivers for September
start. Experienced or Inexperienced.
Will Train. Must be over 21. — Call
(201) 325-0037

CABINET MAKERS WANTED
Must be Experienced to Work on Fine
Furniture. Steady Work, Good Pay.
Apply at: 1602 Troy Ave. Bklyn. or
call 377-4600.

**Wanted — machinist and
welder, air condition contractor.**
Steady employment. Profit
sharing, Pension Plan. Tel.:
894-8003.

Resorts

HOUSEKEEPING

OPENINGS from AUG. 26th

Reduced rates after Labor Day.
Fully furnished. Bathing, boating &
THE FISH ARE BITING.

R. HERMAN (518) 654-2762
WHISPERING PINES COTTAGES
Lake Luzerne, NY 12846

The Talk Of The Catskills

BRENNER HAVEN

OLIVERA, N.Y. 12462

TEL 914-254-5498

BRENNER HAVEN OFFERS

Everything For A Perfect Family

Vacation

Ideal For DEER & BEAR HUNTING

40,000 Acres Of State Land Nearby

18 HOUSEKEEPING COTTAGES

Linens & Blankets Are Not Furnished

Cottages Sleeps 4-6 or 8 People

FROM \$75-\$100 PER WK.

Swimming Pool, Rac. Hall & Sports

2 1/2 HRS. DRIVE FROM NYC

For the Best it's Berris

One of New England's Finest

BERRIS

Known for Fine Food & Drink

Pool — Tennis Court

Rte 6 Danielson, Conn (203) 774-9644

**POCONO MOUNTAINS
BEAUTIFUL WOODED
LAND 3 ACRE RANCH SITES**
\$1995. Per Acre

**This Offer May Not Last Too
Long. Why Buy Less When You
Can Buy More**

**MOTOR INN
OVERNIGHT CAMP
RENTALS AVAILABLE**
Big H Development Corp.

Route No. 507 Gouldsboro, Pa.
In Pennsylvania call 717 842-7015
In NYC Call Mr. Stout 516 431-0843

Business Hours 7 Days 9 to Midnight

SPORTS

FUTBOLO PERCALE

Rugsėjo 24 New Yorko L.A.K.
vyrų vienuolikė antrose pir-
menybių rungtynėse nugalėjo
Passaic 3-1 (2-1). Visus tris įvar-
čius įkrito Šabalaiuskas II. Re-
zervinė taip pat laimėjo 3-1.
Spalio 1 mūšikiai žaidžia su
Bavarian SC savo aikštėje, Kis-
sena Corridor, 150 St. Flushing,
Queens. Pradžia 1:15.

GOLFO VARŽYBOS

(atkelta iš 6 psl.)

vaizdas — lietuvių golfinkų
šeima įvairi amžium. Tai rodo,
kad ši sporto šaka mūsų tarpe
yra gana populiari. Po oficialios
dalies vakarienis metu daug
nuotaikos sukėlė Sąjungos golfo
sekcijos vadovo Juozo Kredžio
skaidrės iš pereitų metų pir-
menybių Clevelande ir humoristi-
nis pajavainimas.

Kitais metais, 1973, Šiaurės
Amerikos lietuvių golfo pir-
menybės vyks Chicagoje. 1974,
rotacine tvarka, ateis eilė jas
rengti Torontui. Taigi šis meti-
nis įvykis, golfinkų mieliai
laukiamas, taip ir lieka jau pra-
eityje. Linkėtina visiem sek-
mės! Iki pasimatymo 1973 Chi-
cagoje, kitose Šiaurės Amerikos
lietuvių golfo pirmenybėse.

Sig. Krašauskas

ŠACHMATAI

Veda Kazys Merkis

— New Yorko miestas pager-
bė pasaulio čempioną Bobby
Fischerį, rugsėjo 22 d. Prie
miesto rotušės sveikino jį tūk-
stantinė minia. Miesto majoras
Lindsay įteikė jam miesto do-
vaną — aukso medalį. Iškilmes
praturtino orkestro muzika ir
plakatas su įrašu: "Welcome
Bobby Fischer World Chess
Champion". Iškilmy metu
Fischeris pasisakė, kad jis norįs
pirmiausia paneigti visokių
gandus, kurių pradžia dau-
gumoje kilusi iš Maskvos.
Pravda "objektyviai" informavo
apie matą, skirdama puslapį
Spaskio laimėjimo atveju, o
Fischerio laimėjimui — vos po-
rą eilučių. Iškilmėse Fischeris
buvo malonus ir patrauklus:
spaudė aplink rankas, dalino
autografus, juokavo. Kada jis
lošias sekantį matą?, atsakė,
kad priklausys nuo siūlomų pi-
nigų. Kodėl jis vengęs pasikal-
bėjimų su reporteriais, atsakė,
kad juos patenkindamas, būtų
pralošęs matą.

— Šachmatų olimpiada Jugos-
lavijoje (Skopje) sutraukė 63
šalis. Komandos paskirstytos į
aštuonias grupes, įkeliant po
lygų skaičių komandų pagal jų
reiatyvų pajėgumą. Į baigmi-
nes varžybas pateks 16 kom-
andų (po dvi iš kiekvienos
grupės). JAV komanda (Ko-
valek, R. Byrne, P. Benko, Bis-
quier, Martz ir Kane) įveikė
Iraną ir kitą komandą po 3-1,
su Rumunija sulošė lygiomis
2-2. Atrodo, kad JAV komanda
nesunkiai pateks į baigmines
varžybas.

— Tarptautinis meistras Vla-
das Mikėnas (Vilnius) dalyvavo
TSRS pusfinalyje, Kaliningrade.
Pasirodė neblogai; jis išpildė
meistro normą, surinkęs 8 1/2
taško. Laimėtojas, ukrainietis
Židkovas pelnijo 12 1/2 taško.

— Chess Horizons, paskuti-
niam numeryje įtarpino Mas-
sachusetts State Class B pir-
menybių lentelę. Laimėtojas
Algis Leonavičius 5-0, Kazys
Merkis pasidalijo trečią vietą su
4-1. Central New England tur-
nyre A. Leonavičius pasidalijo
pirmą vietą rezervinėje grupėje,
surinkęs su dviem kitais po
4-1 tš.

**DEXTER PARK
PHARMACY**
Wm. Anastasio, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

1972 M. RSA LENGVOSIOS

ATLETIKOS PIRMENYBĖS

Rytų Sporto apygarda spalio
22, sekmadienį, ruošia lengvo-
sios atletikos pirmenybes, ku-
rios įvyks Victory Field, New
York (kampas Woodhaven
Blvd. ir Myrtle Ave.) Pradžia
10 val. ryto.

Pirmenybėse kviečiami daly-
vauti berniukai ir mergaitės jau-
nučių ir jaunių klasėse (nuo 9
iki 18 metų amžiaus), taip pat
moterys ir vyrai virš 18 metų.
Programoj numatyta 100, 220,
440, 880 jardų ir vienos my-
lios bėgimai, 4x100 estafetė,
suoliai į aukštį bei į tolį ir rutu-
lio stūmimas.

Norį dalyvauti prašomi tuoj
pat užsiregistruoti vietiniuose
sporto klubuose arba pas Pr.
Gvildį, 93 Wheeling Ave., Sta-
ten Island, N.Y. 10309. Tel.
(212) 356-7871. Arba pas A. Šil-
bajorį, 85-00 107 St., Richmond
Hill, N.Y. 11418. Tel. (212) 846-
7636.

Dalyviai iš tolimesnių vie-
tovių prašomi atvykti šeštadienį
ir pranešti, kam būtų reikalinga
nakvynė. SALFAS Sąjungos
registracija ir varžybų mokes-
čiai (2 dol. vaikam ir 3 dol.
suaugusiems dalyviams) bus gali-
ma atlikti vietoj. P. V. Gvildys,
RSA vadovas

Lietuviška trispalvė vėliavėlė
gaunama už 75 c., su pastaty-
mo kaladėle (baze) už 1 dol.
Lietuviška ir JV vėliavėlės su
pastatymo kaladėle — 1.50 dol.
Didesni skaičių užsisakant duo-
dama nuolaida. Persiuntimo iš-
laidom pridėdama 50 c. Kreip-
tis į Darbininko administraciją,
910 Willoughby Ave., Brooklyn,
N. Y. 11221.

Geriausia dovana vaikam —
aukai išleista plokštelė "Sek
pasaką". L. Rastenytė dainuo-
ja ir pasakoja "Meskiuką Rud-
nosiuoką", "Laumę Daumę", "De-
vyniabrėlę", "Karalaitę ir ože-
lį". Kaina 6 dol., persiuntimas
50 c. Gaunama Darbininko ad-
ministra ijoj.

**UŽSAKYKITE DABAR
GERIAUSIĄ DOVANĄ
I LIETUVĄ
SPECIALUS
RUBLIŲ PAŽYMĖJIMAI**
Intertrade Express Corp. taip
jums pirma pasakė, ir Jūsų gi-
minės tai pripažįsta.
Su specialiais rublių pažymėji-
mais Jūsų giminės gali įsigyti,
ką tik nori, už dalelę regulia-
rios kainos, nes kiekvienas spe-
cialus rublis yra vertas mažiau-
sia 4 reguliarių rublių ar dau-
giau. Tai yra panašu, lyg kad
eitumėte į krautuvę su 100
dolerių ir gautumėte prekių už
200 dol., 300 dol. ar net už
daugiau. Specialūs rublių pažy-
mėjimai taip pat gali būti iš-
keisti į reguliarius rublius,
naudojantis aukščiausiais tari-
fais.

Pilnai garantuota,
pilnai apdrausta
Tik Intertrade Express Corp.
patarnauja jums ko greičiausiai
Pažymėjimai pristatomi Jūsų gi-
minėms maždaug per 3 savai-
tes. Vieno specialaus rublio ver-
tė yra 2.35 dol. Ši vertė yra
galutinė. Jokių kitų primokėji-
mų. Galite siųsti bet kokią sumą.
Prašykite mūsų nemokamo
ilustruoto katalogo
Užsakykite dabar
**UŽSAKYKITE TIK PER
INTERTRADE
EXPRESS CORP.**
125 East 23rd St.
Fifth Floor
New York, N. Y. 10010
Tel. 982-1530

**LABAI SVARBU
AUTOMOBILIAI**
Tik trumpam laikui
Greičiausias pristatymas
Speciali nuolaida
ZHIGULI VAZ 2101 \$3214.00
Jei Jūs užsakykite Zhiguli VAZ
automobilį prieš 1972 lapkri-
čio 30, galite nuo kainos nu-
skaityti \$50.00 nuolaidą.
MOSKVIČ 412ZH \$3155.00
MOSKVIČ 408 IE \$3033.00
ZAPOROZHETS ZAZ 968 —
\$2026.00

Prašykite mūsų specialaus biu-
letinio su automobilių paveik-
lais

Apartmentai
Naudoti drabužiai
Prašykite mūsų specialaus
biuletinio
Šioje prekyboje mes turime 23
metų patirtį ir daug tūkstančių
patenkintų klientų!

NAUJOŠ PLOKŠTELES

Kur gimta padangė. Lietu-
viškos lengvos muzikos rinki-
nys: Kur gimta padangė,
Kur giria žaliuoja, Vakaro dai-
na, Mano pypkė kukavinė,
Trumbaidy ir trumbaida, Prie
apleisto seno namo, Kad aš
našlaitėlė, Tau, mama, Tė-
vynė, Motinos valsas, Pienė,
Jau skaidrus vanduo ir Mano
gimtinė. Dainuoja choras, solis-
tai ir duetai. Mono, 5 dol.

Lengvos muzikos ir šokių
plokštelės: Tėviškės vėjas, ste-
reo 6 dol., Ar tu meni, stereo
6 dol., Svajonių muzika, stereo
5.50 dol., Jūreivių keliai, stereo
5 dol., Gimtinės dangus, Kur
gimta padangė, Tykus buvo va-
karelis, Lietuva brangi, — mono
po 5 dol. kiekviena. Persiun-
timui pridėdama 50 c. Darbi-
ninkas, 910 Willoughby Ave.,
Brooklyn, N. Y. 11221.

NAUJOS PLOKŠTELES

Dainos ir arijos, Janinos No-
meikaitės-Armonienės, soprano,
lietuvių ir kitų kompozitorių
kūriniai: Daug pavasarių, Jado
auskarai, Ratai, Rūgagėlės, Tul-
pės, Gėlės iš šieno, Jei tu my-
li, Pasakyk, mamyt. Arija iš op.
Grażina, Puccini, A. Thomas,
F. Chopin ir kitų. Operos dainuo-
jamos lietuviškai. Mono 5 dol.

Skambėkite dainos, Juozės
Krištolaitytės-Daugėlienės įdai-
nuota: Ko vėjai pučia, Pavasario
dienelė, Pamyliėjau vakar,
Patraky beržas stovėjo, Sakė
mane šokią, Treji gaidžiai negie-
dojo, Per dvarąėjau, Verpsiu,
verpsiu, Iš trijų kampų vėjelis
pūtė, Žibutė, Lopsinė, Žuvelė,
Alyvos, Kalnų daina ir Čigonė.
Stereo 5 dol.

Lietuvių kompozitorių dainų
rečitalis, Sol. S. Klimaitės:
Kaitink, sviesi saulute, Koks
ten lengvas poilsėlis, Mamytė,
Serenada, Vakaras, Obelių žie-
dai, Rūta, Kad širdį tau
skausmas, Ežerėlis, Dukružėlė.
Debesėlis, Siuntė anyta, Rods,
parpulsiu ir Tulpės. Mono, 5
dol.

Persiuntimui pridėdama 50 c.
Gaunama Darbininko administ-
racijoj.

NAUJAUSIOS KNYGOS

Mykolo Krupavičiaus "Atsimi-
nimai". Kietais viršeliais 10 dol.
Kipro Bielinio "Gana t.
jungo". 5 dol.

Kazys Pakstas, prof. J. Ereto
parašyta monografija. Minkštai-
s viršeliais 10 dol., kietais — 12
dol. Išeido Lietuvių Katalikų
Mokslu Akademija Romoj.

Pranas Naujokaitis — PASI-
SĖJAU ŽALIĄ RŪTĄ, roman-
as, išleido Darbininkas 1972
m., 232 psl., aplanką piešė P.
Jurkus. Kaina — 4 dol. (Romano
dalis buvo spausdinta 1972 metų
Darbininko atkarpoje).

Šios ir kitos lietuviškos kny-
gos bei plokštelės gaunamos
Darbininko administracijoj.

KITATAUČIUI GERIAUSIA

DOVANA

History of Lithuania ir Vy-
tautas the Great, Grand Duke of
Lithuania, by Dr. J. Končius.
Dvi knygos 3 dol. Gavęs bus
gražiai supažindintas su Lietu-
vos praeitimi. Užsakykite: Dar-
bininkas, 910 Willoughby
Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Introduction to Modern Li-
thuanian. Puikus lietuvių kal-
bos vadovas su 40 pamokų, gra-
matikos priedu, skaitymais
ir žodyneliais. Tekstas ir paaš-
kinimai anglų kalba. Nemo-
kanti

LITUANISTINIAI
KURSAI

New Yorke, Lietuvių Bendruomenės globoje, vyksta lietuvių kalbai pagilinti kursai. Visi susidomėję renka Kultūros Židiny kiekvieną pirmadienį 7 v.v. Kol kas dalyvauja tik 13 jaunuolių, lankusių lituanistinę mokyklą. Kviečiami ir tie, kurie visai jos nelankė. Kursus veda mokytoja Jadvyga Kregždienė.

Programoje numatoma kviesti paskaitininkus iš įvairių mūsų dominančių sričių.

Pirmadienį, rugsėjo 25, K. Čerkiūnas skaitė pranešimą apie lietuvių laimėjimus sporte ir olimpinuose žaidimuose.

Rytas Vilgalys

IŠLEISTAS SPECIALUS
ŽENKLAS DE JURE
SUKAKČIAI ATŽYMĖTI

Rugsėjo 30 ir spalio 1 Balzeko lietuvių kultūros muziejuje Chicagoje rengiama lietuvių filatelistų sąjungos paroda, skirta atžymėti 50 metų sukakčiai, kaip Jungtinės Amerikos Valstybės pripažino Lietuvą de jure. Paroda vadinas XV-LITHOPEX.

Parodos proga išleistas specialus ženklas, kurio projektą padarė dail. V. Aleksandravičius, gyvenęs Romoje. Reikia manyti, kad ženklą atspausdino saleziečiai Romoje.

Ženkliukas turi keturias spalvas — juodą, žalią, geltoną, raudoną. Platinamas parodos metu. Jis taip pat buvo užklijuotas ant New Yorko lietuvių filatelistų draugijos biuletenio pirmojo puslapio (rugsėjo nr.).

Parodos proga išleista įvairių vokių. Taip pat parodos metu bus perspausdinami ženklai, siunčiami laškai su parodos atžymėjimu.

Dalis lituanistikos kursų dalyvių. Iš k. D. Norvilaitė, R. Vilgalytė, A. Bernier, D. Jasaitytė, mokytoja J. Kregždienė, A. Oslapaitė, R. Čepulytė, J. Oniūnas, R. Vilgalys ir Liet. Bendruomenės N.Y. apygardos pirmininkas A. Vakselis. Nuotr. A. Norvilos

The Phoenix Woodwind Quintet šį rudenį New Yorke duos du koncertus — spalio 1, sekmadienį, 5:30 val. popiet ir lapkričio 5, sekmadienį, 5:30 val. popiet. Koncertai vyks Cami Hall patalpose, 165 West 57th Street, New York, N.Y. Visos vietos po 3 dol. Bilietai gaunami dvi savaites prieš koncertą salės kasoje. Programoj šalia klasikinių kūrinių bus pristatomi ir baltiečių kompozitorių kūrinių. Lietuviam atstovauja Darius Lapinskas antrame koncerte.

Aviation High School priima mokinius, norinčius susipažinti su aviacijos industrija. Pamokos vyksta pirmadienį ir trečiadienį vakarais. Iš mokinių nereikalaujama jokio mokesčio. Registracija pradeda spalio 2, pirmadienį, nuo 6:30 iki 8:30 val. vak. Kreiptis į Jack Giordano, Aviation Evening Trades High School, Queens Blvd. ir 36th Street, Long Island City. Netoli Rawson Street stotelės. IRT Flushing požeminio traukinių linija. Telef. (212) 361-2032.

PRISIMINĖ
LIETUVOJE MIRUSIA
SESERĮ

Lietuvoje rugsėjo 6 mirė Matilda Antanaitytė-Palubinskienė. Ji buvo 62 metų. Palaidota rugsėjo 9.

Amerikoje, Long Islande, gyvena velionės brolis Antanas Antanaitis, — 454 Meadow Rd., Kings Park, N.Y. 11754, tel. (516) 269-9417. Jis turi delikatesu krautuvę ir yra veiklus Suf-

Richmond Hill North parduodamas vienos šeimos namas iš 7 kambarių su 3 miegamais, saulės prieškambariu, 1 1/2 vonios, moderniai įrengtas rūsys. Paliekama: šaldytuvas, plaunamoji ir virtuvės mašinos. Namas yra prie besibaigiančios gatvės, arti Forest Parko ir Kūdikių Jėzaus bažnyčios. Gražus darželis, žemas miesto mokestis. Prašomoji kaina 34,000 dol. Skambinti: tel. 441-8041.

Richmond Hill išnuomojamas butas iš 3, 4 ar 5 kambarių. Butas gražiai įrengtas II-ame aukšte. Pageidaujama suaugusių pora. Skambinti tel. VI 6-8584.

folk County Liet. Piliečių Klubas narys.

To klubo susirinkime rugsėjo 10 buvo prisiminta ir pagerbta mirusi Antanaitės sesuo Matilda Palubinskienė. Gi pats A. Antanaitis, negalėdamas iškelti seseriai šermenų Lietuvoje, susirinkusius 80 žmonių tą progą gražiai pavašino.

A. a. Matilda Antanaitytė-Palubinskienė, mirusi Lietuvoje rugsėjo 6.

VISŲ DĖMESIUI

Prieš š.m. spalio 15 d. išeis leidinys pagerbti vienam didžiausių lietuvių kultūros veteranų "Valandų šviesai už marių", prel. Pr. M. Jurui, P.A., jo 50 metų kunigystės jubiliejaus proga. Jame be kitko bus trys sveikintųjų-rėmėjų sąrašai: garbės — honorary patrons (auka ne mažiau 25 dol.), žymesniųjų — patrons (auka ne mažiau 10 dol.) ir visų kitų — sponsors (auka ne mažiau 5 dol.).

Maloniai kviečiame organizacijas, įstaigas ir pavienius asmenis įsijungti į šį prelato pagerbimą ir įsirašyti į vieną iš tų sąrašų. Be to, prašome dalyvauti Padėkos Mišiose, kurios bus aukojamos lietuvių Šv. Petro parapijos bažnyčioje, So. Boston, Mass., ir pagerbimo vakarienej Sheraton Plaza Hotel, Boston, Mass. Užsisakiusiems vakariene bilietai (10 dol.) bus nusiųsti į namus arba galės juos atsiimti atvykę vakariene. Organizacijų ir pavienių asmenų atsiliepimo laukiama iki spalio 3 d.

Prel. P. M. Juro jubiliejui
rengti komitetas

Čekius rašyti ir siųsti vardu:
Mrs. Kathryn Namaksy,
321 Country Club Rd.
Newton Center, Mass. 02159

Prašau įrašyti į Prel. P. M. Jurui pagerbti
leidinėlį

..... Garbės — honorary patrons
..... Žymesniųjų — patrons
..... visų kitų — sponsors
sveikintųjų sąrašą

..... Šią organizaciją
..... Šį asmenį
..... adresą

..... Siunčiu už įrašymą į leidinįdol.
..... Siunčiu už vakariene 10 dol.

parašas

adresas

BOSTONO
ŽINIOS

N. Anglijos Lietuvos vyčių pusmetinis seimas bus spalio 1 Šv. Jurgio parapijos salėje 1 Šv. James Ave., So. Norwood, Mass. Seimą globoja vietos klebonas kun. Albertas Abračinskas su vietos 27-tos kuopos nariais. Vyčiai dalyvaus 10-tos valandos mišiose. Jos bus laikomos lietuvių kalba. Posėdis prasidės 1:30 popiet salėje po bažnyčia, 30 James Ave. Apskrities pirmininkas Laurynas Švelnis ir kun. Albinas Janiūnas, apskrities dvasios vadas, kviečia visus, ypačingai jaunimą, dalyvauti mišiose ir posėdyje.

Laurynas Švelnis Clevelande įvykusiame Lietuvos vyčių seime pakeltas į garbės pirmininkus.

Kun. Jonas Rusteika, Colwich, Kansas, parapijos klebonas, šiomis dienomis lanko Šventąją Žemę su savo draugais kunigais iš Kansas. Aplanęs Šv. Tėvą, spalio mėn. grįžta į parapiją. Kun. Rusteika kilęs iš So. Bostono, kur gyvena jo mamytė Ona ir brolis Steponas su šeima.

Sesėlė Paulina Jurgelaitis ir seselė Mary James Starkus atšventė savo vienuolinio gyvenimo 25 metų sukaktį. Jos abi yra Nukryžiuotojo Jėzaus seselių mokytojų kongregacijos

LITO KURIAMOJI
LIETUVIŲ KOLONIJA.
PUTNAME

Lito bendrovė Putname kuria lietuvių koloniją. Ten ji turi nupirkusi žemės, kurią dalija sklypais ir pardavinėja. Dabar sklypų planai jau pateikti patvirtinti ir įregistruoti.

Paskutines tris savaites parduoti 3 sklypai su 20 akrų plotu. Likę sklypai yra nuo 4 iki 6 akrų dydžio. Kiekvienas eina nuo vieškelio iki ežero.

Šiuo metu žemės kaina už akrą yra 1800 dol. Nuo lapkričio 1 bendrovė mano kainą pakelti.

Kas nori gauti daugiau informacijų apie kuriamą lietuvišką koloniją, prašom kreiptis šiuo adresu: A. Škėrys, 84-41 88 St., Woodhaven, N.Y., 11421. Tel. (212) 846-0220.

narės. Padėkos mišias laikė vysk. Juozas Maguire, Brocktonui paskirtas augziliaras. Iškilmės įvyko rugpjūčio mėn. motiniškame name Brocktone. Seselė Paulina yra iš Bostono. Ten gyvena jos mamytė, brolis, sesuo su šeimomis. Brolis kunigas Antanas Jurgelaitis yra kolegijos profesorius Providence, R.I. Sesuo Mary James yra iš Pensilvanijos. Sveikiname su kaktuvininkes.

CCD — tikiybės pamokos prasidės spalio mėn. pradžioje. Ypatingas dėmesys kreipiamas į aukštesnių mokyklų studentus. Jie kviečiami kas savaitę dalyvauti pamokose. Pamokas tvarko pats klebonas kun. Antanas Baltrušinas.

Liet. respublikonų klubas Bostone rugsėjo 30, šeštadienį, 6 v.v. Liet. Piliečių draugijos salėje rengia vakarą. Dalyvaus gubernatoriaus pavaduotojas Donald Dwight, Gregory Gallagher, Otto Wahirab, Albert Palgar, Ron McDonald ir eilė kitų amerikiečių respublikonų. Vakaras rengiamas ryšium su Nixono per rinkimu. Bus vaišės, gros muzika. Įėjimas — auka.

Užkandinę įrengė Liet. piliečių draugija. Įrengta aukotojų pinigais. Rugsėjo 17 buvo sukvieisti aukotojai, o jų yra 90. Šie sudėjo 3000 dol. vaišėm ir užkandinė atidarymui.

Pre. P. Juro pagerbimas bus spalio 15. Bilietus prašom įsigyti iš anksto pas Namaksy, 321 Country Club Rd., Newton, tel. 332-2645. Kas nori įsirašyti į sveikintuosius, kreiptis — Monsignor Pr. Juras Committee, 663 E. 7-ji gatvė, So. Boston.

Parengimai. Spalio 8 — Lietuvių Radio valandėlės Laisvės Varpų, lapkričio 19 — Lietuvos kariuomenės atkūrimo šventės minėjimas, gruodžio 10 — istoriko dr. Zenono Ivinskio minėjimas. Visi parengimai bus Lietuvių Piliečių draugijos salėje So. Bostone.

Kultūrinių subatvakarių susirinkime rugsėjo 16 apie Lietuvos fotografiją kalbėjo Kazys Daugėla iš Nashua, N.H. Šių metų kultūrinių subatvakarių valdybą sudaro: pirm. Romas Veitas, nariai: Ona Vileniškiene, Aldona Andriusienė, Reda Veitaitė, Aleksandras Griauzdė, Leonas Lendraitis ir Juozas Bakšys, kuris yra šių namų administratorius.

FLORIDOS PAMARIAIS ATEINA RUDUO

Juno Beach, Florida 33408

Žiemą Floridoj tiktai turtuoliams. Jei nori aplankyti ir pažinti Floridą, atvažiuok rudenį arba vėlyvą pavasarį. Kainos tos pačios iki gruodžio 1 d. kaip vidurvasaryje. Kodėl nepasinaudoti.

Tomkų vasarvietės SAPPHIRE SEA adresas: 700 Ocean Drive, Juno Beach, North Palm Beach, Florida 33408. Telefonas (305) 844-3388.

A.A.

Marijona Adomėnienė

mirė 1967 m. spalio 5 d. Velionės niekad neužmirštant, jos mirties penkerių metų sukakties proga užprašomos šv. mišios.

Liūdinti duktė Lottie Ulrich
ir brolis Juozas Medesha

A.A.

Elenai Zofijai Jurgėlienei

mirus, Lietuvių Skautų Sąjungos Pirmūnui v.s. Petrui Jurgėlai labai nuoširdžią užuojautą reiškia

Lietuvių Skautų Sąjunga

A.A.

JOKŪBUI TREČIOKUI

mirus, jo žmonai ir mūsų klubo narei Paulinai Trečiokienei labai jautrią užuojautą reiškia

Lietuvių Moterų Klubas,
Waterbury, Conn.

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Johnas J. Grigalis. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas—Assets virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

• Regular a/c — 5 1/4 %
• Special Notice a/c — 5 1/4 %
• 1 year Term Deposit — 5 1/4 %
• 2 year Term Deposit — 6 %
All Accounts Compounded Daily

ŽIEMOS EKSKURSIJA
Į LIETUVĄ

Kaina tik \$619.00

išvyksta iš Bostono ir New Yorko

GRUODŽIO 21, 1972

KĄ VEIKSITE LIETUVOJE ŽIEMĄ?

— Praleisite Kalėdų šventes ir sutiksate naujus 1973 metus. Tuo laiku Lietuvoje veikia pilno sąstato opera, baletas, dramos teatras, koncertai.

— Kas mėgsta gamtą, — galima slidėmis ar rogtėmis per miškus keliauti, ir dar daug laiko lieka su savaisiais pabuvoti!

Grupėje dalyvių skalčius ribotas — nesivėluokite!

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalau kreipkitės į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway
South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Savininkė — Aldona Adomėnienė

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Redakcija455-7281
Administracija452-2923
Spaustuė452-6916
Vienuolynas455-7068
Kultūros Židinys827-9865

Dr. Domas Jasaitis susirgo ir jam rugsėjo 18 Carney ligoninėje Dorchester, Mass., padaryta operacija. Gydosio savo sūnaus dr. Stasio Jasaičio globoje.

Gajos, ateitininkų medikų korporacijos, simpoziumas, kuris buvo numatytas spalio 1, dėl susidėjusių aplinkybių atšaukiamas.

N. Y. Amerikos Lietuvių Tarybos posėdis šaukiamas rugsėjo 29, penktadienį, 7 v.v. įprastinėje vietoje, buvusiam Cekavičiaus restorante (dabar Fifi restoranas) Woodhavene. Visi prašomi dalyvauti. Bus kalbama apie nepriklausomybės minėjimo programą, apie šių metų rinkimus, apie artėjančią Europos saugumo konferenciją. Šiais metais AL Tarybai pirmininkauja Petras Ažuolas.

Tėv. Leonardas Andriekus, O.F.M., Brooklyno vienuolyno viršininkas, vyks į Washingtoną ir ten dalyvaus lietuvių inžinierių ir architektų suvažiavime, kuris bus spalio 7-8. Jis ten padės surengti A. Galdiko kūrinį parodą ir sekmadienį Tautinės šventovės liet. koplyčioj laikys suvažiavimą pamaldas. Jaunimo šokius rengia Laisvės Žiburio radijo valandėlė lapkričio 4, šeštadienį, 9 v. Mas-petho lietuvių parapijos salėje. Šokiuose dalyvauja Clevelando tautinių šokių ansamblio Grandinė.

Simo Kudirkos šaulių kuopa savo šventę, kurią buvo sumanę rengti kovo mėnesį, dabar rengia sausio 21. Šventės metu bus pašventinta nauja kuopos vėliava.

Ketvirtoji dailės paroda rengiama ir šią žiemą vasario mėnesį. Paroda skiriama Lietuvos nepriklausomybės šventei atžymėti, iškelti lietuvių kūrėjų. Parodą rengia New Yorko Lietuvių Bendruomenės apygardos valdyba.

ST. CITVARAS KALBĖS VAIŽGANTO KLUBE

Vaižganto Kultūros Klubas susirinkimas bus spalio 8, sekmadienį, 4 v. popiet Kultūros Židinio patalpose. Kalbės solistas Stasys Citvaras apie savo egzotinę kelionę dviračiu iš New Yorko į Rio de Janeiro.

Jam teko Pietų Amerikoje lankyti daugelį kraštų, kalbėtis su paprastais žmonėmis, teko matyti jų kaimus ir jų gyvenimą. Jis visą laiką fotografavo tų kraštų papročius, žmones, gamtą. Buvo užkopęs ir į Andų kalnus, kur 5000 metrų aukštumoje lankė indėnų kaimą, kai švenčia savo karnavalą. Tos vietos paprastai baltieji žmonės nelanko, bet jį nuvedė vienas čiabuvis, kuris moka indėnų kalbą. Spalvingą indėnų šventę jis nufotografavo. Nufotografavo ir žlugusios inkos kultūros miestus, didžiules sienas, užtvankas. Viso kelionėje padarė apie 6000 spalvotų skaidrių. Tad savo kelionės įspūdžius ir pailiustruos daugybę skaidrių, kurios nukels žiūrovą į tolimus egzotiškus kraštus, džiungles, indėnus, didžiąją Amazonės upę.

Katalikių Moterų Sąjungos 29 kuopos

METINIAI PIETŲ

įvyks spalio 1, sekmadienį, 1 val. popiet

Apraiškimo parapijos salė
(North 5th ir Havemeyer sankryža)

Pelno dalis skiriama parapijai
Įėjimo auka \$4.00

Visi kviečiami dalyvauti

New Yorko žinių daugiau galima rasti, kaip paprastai, ir priešpaskutiniame laikraščio puslapyje.

Maironio lituanistinės mokyklos visuotinis tėvų susirinkimas bus rugsėjo 30, šeštadienį, 9:15 val. Holy Child Jesus, dartinės mokyklos, patalpose. Bus padaryti tėvų komiteto, revizijos komisijos pranešimai ir bus kalbama apie šių mokslų metų planus. Visi tėvai kviečiami dalyvauti.

Kristaus Valdovo šventės minėjimas bus spalio 29. Ta proga bus religinis koncertas Apraiškimo parapijos bažnyčioje. Rengia ALRK Federacija.

Lengvosios atletikos žaidynės, kurias rengia ŠALFAS Rytų apygarda New York, bus spalio 22 Victory Field, prie Woodhavens Blvd. Numatoma varžybas praveisti vaikų, moterų ir vyrų klasėse. Plačiau apie tai bus paskelbta sporto skyriuje. Ta pačia proga spalio 21, šeštadienį vakarą, Kultūros Židinyje L.A.K. rengia sportininkų ir jų rėmėjų susipažinimo šokių.

Dail. Jonas Subačius jau kuris laikas serga ir gydosį namie. Paskutiniu metu jis Apraiškimo bažnyčioje nutapė Aušros Vartų Marijos paveikslą ir atliko kitus restauravimo darbus. Susirgo visų darbų nebaigęs.

Dail. Regina Ingelevičienė redakcijai praneša, kad jos parodos, kuri skelbiama rugsėjo 30 ir spalio 1, nebus. Ją į parodų eilę įrašė per nesupratimą.

Dail. Bronius Murinas, atvykęs su savo paroda į New Yorką, buvo sustojęs pas muziką Joną Žuką, savo bičiulį iš studijų laikų Paryžiuje.

Dail. J. Bagdonas savo suakutintą parodą proga padovanoti Kultūros Židiniui vertingą paveikslą. Židinio vadovybė jam už tai nuoširdžiai dėkoja.

Dail. Jurgis Juodis, lankydams dail. B. Murino parodą rugsėjo 24, sekmadienį, Kultūros Židinyje pametė piniginę su visais dokumentais. Kas rado, prašom grąžinti. Jo adresas: 214 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421. Tel. MI 7-6294.

NEBIJOKIT PAGALVOTI

New Yorkui gerai pažįstamas kun. dr. Antanas Paškus spalio 6 d. 8 v. Kultūros Židinyje skaitys paskaitą — Dabarties liūdis pasaulyje, priežastis ir pasekmės.

Ar dabartiniame pasaulyje laisvė yra įmanoma? Ar įmanoma meilė? Žmogaus bendradarbiavimas su žmogumi?

Tema gana plati, ieškanti atsakymų ir gal net išvadų. Jei ne išvadų, tai bent liksiame su medžiaga rimtesniems svarstymams.

Turėtų būti gana įdomus vakaras. Tad kviečiama visa New Yorko visuomenė dalyvauti paskaitoje. Nebijokite pagalvoti. Paskaitą rengia New Yorko ateitininkai. Po paskaitos bus kavutė.

Katalikių Moterų Sąjungos 29 kuopos rengiami metiniai pietūs įvyks spalio 1, sekmadienį, 1 val. popiet Apraiškimo parapijos salėje (North 5th ir Havemeyer sankryža). Programoj filmas ir kiti įvairumai. Dalis pelno bus skiriama parapijai. Įėjimo auka 4 dol. Visi kviečiami dalyvauti.

Dail. Bronius Murinas, iš Chicago atvykęs ir čia rugsėjo 23-24 surengęs savo parodą, taip pat Kultūros Židiniui padovanavo vieną paveikslą. Židinio vadovybė už tai nuoširdžiai dėkoja.

Liet. Moterų Klubų Federacijos New York klubas Kultūros Židinio išlaikymui paaukojo 25 dol. Nuoširdus ačiū.

Marija Žukauskienė, ryšium su Grandinės koncertu New York, savo tapybos kūrinių parodą iš lapkričio 4-5 nukelia į ateinančių metų kovo 31 ir balandžio 1. Paroda rengiama taip pat Kultūros Židinyje.

Rugsėjis — Lietuvių Bendruomenės mėnuo. Visi prašomi susimokėti solidarumo mokesčių.

LB Queens apylinkės valdyba spalio 1, sekmadienį, savo nariams ir svečiams rengia pikniką — išvyką į Mastic Beach, L.I., ir Fire Island. Visi renkasi 12 val. Alb. Oslapo vasamamyje, 111 Huguenot Rd., Mastic Beach, L.I. Vieta pasiekama taip: Long Island expressway exit 68 — William Floyd Parkway — Fire Island, važiuoti tiesiai, pervažiuoti geležinkelio bėgius, toliau tiesiai, už poros mylių bus užrašas Mastic Beach su bažnyčių vardais, ten sukiti kairėn ir už ketvirčio mylios ties vaistine — dešinėn Huguenot Rd. ir bus Nr. 111. Galima važiuoti ir geležinkeliu, važiuoti iš Woodside ar Jamaica stočių, išlipti Mastic-Shirley stotyje. (Valdyba)

Liet. Fronto Bičiulių rytų apygardos suvažiavimas šaukiamas lapkričio 18, šeštadienį, 2 v. popiet Kultūros Židinyje. Po suvažiavimo bendra vakarienė su svečiais. Vakarienės metu bus trumpa meninė programa. Vėliau — šokiai. Tikimasi, kad į suvažiavimą atvyks naujasis LF Bičiulių centro valdybos pirmininkas Leonardas Valiukas.

Eilėraščių konkursas

Lietuvių gydytojų korporacija Fraternitas Lithuanica buvo paskelbusi eilėraščių konkursą. Eilėraštis turėjo priminti iš-tremtuosius į Sibirą. Turėjo būti ryžtingos nuotaikos, tinkamas dainai. Konkurso terminas buvo rugsėjo 1.

Iki tos datos gauta 29 eilėraščiai. Gauta iš Anglijos, Vokietijos, Kanados ir Amerikos. Dabar sudaroma juri komisija. Greit bus paskelbta jos sudėtis.

Kai bus išrinktas geriausias eilėraštis, bus jam rašoma muzika, kad eilėraštis pavirstų daina.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Elizabetho skyrius kviečia lietuvišką visuomenę į jų rengiamą

20-ties metų skyriaus gyvavimo

SUKAKTUVES,

kurios įvyks

1972 m. rugsėjo 30, šeštadienį,

Lietuvių Laisvės salėje, 269 2nd St., Elizabeth, N. J.

Į šį iškilmingą minėjimą iš Chicago specialiai atvyks du garbingi svečiai: Sąjungos pirmininkas Teodoras Blinstrubas ir Altos pirmininkas dr. Kazys Bobelis. Jie abu tars žodį.

Meninėje dalyje girdėsime solistę Aldoną Stempuzienę iš Clevelando. Jai akomponuos Albinas Prižgintas. Programai vadovaus ir svečius pristatys Irena Vebliaitienė.

Po iškilmingos dalies ir meninės programos bus duodama puiki vakarienė, o po jos — šokiai.

Taiigi, rugsėjo 30 d., 7 v. v. dalyvausime visi šiose tikrai įdomiose suakutuvėse Elizabetho su Elizabetho ir apylinkės lietuviams!

Parodos rengėjos su dail. Br. Murinu. Sėdi iš k. — M. Ulėnienė, S. Kačinskienė, M. Žukauskienė, dail. Br. Murinas, P. Ivauskienė, J. Gerdvilienė, stovi M. Noreikienė, J. Vytuvienė, S. Skobeikienė, G. Kulpienė ir V. Šileikienė. Nuotr. Lino Vytuvio

DAIL. BRONIAUS MURINO PARODA PRAĖJO SĖKMINGAI

Rugsėjo 23-24 Kultūros Židinyje New Yorko Liet. Moterų Klubas surengė dailininko Broniaus Murino (iš Chicago) dailės parodą.

Buvo išstatyta 40 kataloguotų ir keletas nekataloguotų darbų. Paroda buvo įrengta Židinio pirmam aukšte, pastatant įprastines parodų baltas sienas.

Viso apylankė apie 300 žmonių, parduota 12 paveikslų. Dailininkas vieną paveikslą padovanavo Moterų Klubui, kad galėtų jį išleisti loterijon. Kitą paveikslą padovanavo pranciškonų vienuolynui — Kultūros Židiniui.

Atidarymas buvo 6 v.v. šeštadienį. Žmonių prisirinko apie 90. Visai atidarymo programai vadovavo dabartinė klubo pirmininkė dr. Marija Žukauskienė. Svečių dailininką pirmą pasveikino dail. Česlovas Janušas, jo bičiulis nuo Kauno Meno Mokyklos laikų. Trumpai paminėjo svečio žymybių darbus, išleistas pedagogines knygas, dabartinį jo veržlumą ir darbštumą. Atidarymui skirtą kalbą pasakė Paulius Jurkus, iškeldamas Br. Murino individualybės bruožus, jo techninius

Ona ir Bronius Babušiai rugsėjo 17 minėjo 40 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Ta proga Aušros Vartų bažnyčioje jų intencija buvo aukojamos mišios. Jubilatai Babušiai suruošė šaunias vaišes, dalyvausiant jų giminėm ir draugam. Vaidė vadovavo jubiliešio brolis A. Rugys, Patersono lietuvių veikė jas. Išskirtinai buvo pareikšta padėka M. Kriaučiūnienei, kuri jubiliatui ir kitus lietuvių, atvažiavusių į šį kraštą, globojo ir pagelbėjo kituose reikaluose. Jubilatai yra pavyzdingi Aušros Vartų parapičiai ir gerų darbų rėmėjai.

Tačiau, kad mes galėtume už savo pavertus brolius ir seses kalbėti, Lietuva turi būti gyva mūsų širdyse ir protuose. Tą gyvybę palaiko lietuviybės išpažinimas, tikėjimas į geresnę Lietuvos ateitį.

LIETUVOS TIKINTIEJI ŠAUKIASI PAGALBOS

Lietuvoje persekiojamas tikėjimas. Tikėjimui sustiprinti kviečiame visus įsijungti į Religinės Šalpos Rėmėjų. Rašyti ir aukas siųsti Religinės Šalpos Rėmėjų Vyriausiai Valdybai, 6825 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629.

Aukos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių. Rėmėjų skyriuose aukos įteikiamos jų valdybom.

Nariai aukoja nemažiau 5 dol. metams, amžinai — 100 dol. ir metenatai 1000 dol. Įrašant mirusius, aukojama 25 dol.

Už visus narius daug meldžiamasi ir aukojama šv. mišių.

Religinės Šalpos Rėmėjų
Vyriausioji Valdyba

Dail. Br. Murinas padėjo visiem — rengėjom, kalbėtojam ir svečiam. Kartu pasidžiaugė, kad turėjo galimybės atvykti. Po visų atidarymo iškilmių buvo vaišės ir svečiavimasis. Moterų Klubas surengė puikias vaišes su punšu, tortais, pyragaičiais, kava, surengė su įprastiniu elegantišku stiliumi. Visi susirinkę tad ilgai svečiavosi.

Apie dail. Broniaus Murino kūrybą parašysime vėliau. (p.j.)

ATKREIPKITE DĖMESĮ

Kalba, pasakyta rugsėjo 24 per Laisvės Žiburio radiją.

Malonūs New Yorko ir apylinkės lietuvių,

Rugsėjo mėnuo yra Lietuvių Bendruomenės mėnuo. New Yorko dėl vietinių aplinkybių jis pratęstas iki spalio 15.

Kai kurie iš Jūsų, be abejojau esate apie tai skaitę, o kai kuriuos jau pasiekė Jūsų apylinkės laiška, į kuriuos, turbūt, dar nespėjot atsakyti.

Rugsėjo mėnuo yra taip pat ir lietuviškojo solidarumo mėnuo. Rugsėjo mėnesį mes pradame leisti savo vaikus mokyti lietuviško rašto ir žodžio. Rugsėjo mėnesį prasideda mūsų organizacinė veikla, vėl mes tęsiame lietuviybės ugdymo darbą.

Kam gi tai visa? Juk tūlas pasakys, kad jam Amerikoje ir taip gera.

Tačiau ar lietuviui Lietuvoje gera? Ar komunistų priespaudoje esančiai Lietuvai gera? Kiekvienas lietuvis patriotas, kuris lankėsi Lietuvoje ar nesilankė, pasakys, kad Lietuva kenčia. Kas už pavertus lietuvių šiame laisvame krašte pakels balsą, jeigu mes to nepadarysime?

Lietuvių Bendruomenės prasyms yra labai nedidelis — atkreipkite dėmesį į LB laiškus, kuriuos paruošia savanoriai bendruomenės veikėjai; leiskite savo vaikus į lietuviškas mokyklas; lankykite bent savo bendruomenės rengiamus parngimus, pinigine auka paremkite lietuviybės darbą. LB mėnesio proga apčiuopiama paremkite Kultūros Židinio statybos darbą, kuris jau prasidėjo.

Lietuva bus laisva, jei bus lietuvių, kurie už ją aukosis. Lietuvių Bendruomenė liks ir toliau lietuviybės ugdytoja, jei lietuvis atliks savo pareigas jai.

A. Vakselis,
N.Y. L.B. apygardos
pirmininkas

Highland sekcijoj parduodamas vienos šeimos gražiai įrengtas 13 kambarių namas su garažu. Plotas 80x100. Kaina 36,000 dol. Tel. AP 7-5071.